

CREDITANSTALT

Banka Creditanstalt d.d., Ljubljana

izbirati ?
nič lažjega
COMETON
RAČUNALNIKI
M. Sobota, Slovenska 25, tel.: 27 094

Vlada odloča
o Nafti stran 4

Za tisto, kar ji gre

Direktor murskosoboške bolnišnice dr.
Bojan Korošec je pred dnevi imenoval
predstojnike oddelkov bolnišnice stran 7

Nič novega v
dolini slovenski
**Vladni
oksimoron**

Parlamentarni
obračuni - Del
opozicije si je
zaželel razpravo
o Natu in jo tudi
dobil stran 3

VESTNIK

Murska Sobota, 2. oktober 1997, leto XLIX, št. 40, cena 190 SIT

VREME

Nadaljevalo se bo
suho jesensko
vreme.

2. oktober, čet.,	Bogo
3. oktober, pet.,	Evald
4. oktober, sob.,	František
5. oktober, ned.,	Marcel
6. oktober, pon.,	Bruno
7. oktober, tor.,	Marko
8. oktober, sredo,	Brigita

Če zgoda! listje odpade, sneg
potem kmalu zapade.

Lunine mene: sonce bo vzšlo
6. oktobra ob 7. uri in 1 minuto,
zašlo pa ob 18. uri in 5 minut.
Dan bo dolg 11 ur in 26 minut.

Detašmani

Že dobri dve leti ali tri nam je znano, da je Nemčija, gonilna
sila Evropske zveze, v precejšnji krizi, ki se kaže v enem od te-
meljnih kazalcev zaposlenosti, ki ni zgolj in samo posledica
razpoložljivosti obeh Nemčij. Visoko stopnjo nezaposlenosti poznavalc
povezujejo predvsem z gospodarsko recesijo, ki se kaže v stalnem
padanju naložb. Manjšo naložbeno aktivnost pripisujejo tudi
begu kapitala iz Nemčije. Nemci že dve ali tri leta ugotavljajo,
da se jim je sezonska zaposlenost, ki je povezana predvsem z de-

tem pri novih naložbah, torej gradbeništvu, in drugih storitvenih
dejavnostih, povezanih z naložbami, prepolovila. Močan pritisk
neizpolnitve nezaposlenih na socialno blaginjo in neposredno
povezovanje volitev sta močno vplivala na odločitve nemške vlade,
ki se odločala možnost dela vsem tujim delavcem iz nečla-
nske Evropske zveze, ki so v tej državi delali pod režimom t. i.
detašmanov. To so delovna dovoljenja, ki jih imajo tuja podjetja
za delo v tej državi s svojimi delavci. Dejstvo je, da so imela ta
podjetja pretežno področja storitvenih dejavnosti s področja
zgradb. Da je število teh delavcev veliko, ne samo naših, ampak
tudi drugih, ni nobeno presenečenje, kajti nemški kapital je
tudi po dohoditve svojih naložb tudi s tujimi podjetji in dela-
ci so cenejši od domačih. Dejstvo je tudi, da je imela Ne-
mčija med vsemi zahodnimi državami enega najliberalnejših
režimov za zaposlovanje tujih delovne sile. Če ji postavimo ob
rečimo Avstrijo, je imela ta še pred vstopom v Evropsko zve-
zo zelo stroga pravila in skorajda hermetično zaprt trg za tovr-
stno delovno silo. V Avstriji so namreč imeli in imajo možnost
prijema področja oziroma njihovi delavci v zelo omejenem obsegu.
Dovoljen jim je obseg del za vgradnjo opreme, ki jo je naročnik
določil od določenega podjetja. Ob prekinitvi veljavnega sporazu-
ma z Nemčijo torej ne preseneča šok slovenskih podjetij, ki so
imela na nemškem trgu zaposlenih precej detaširanih delavcev
in so čez noč ostala brez poslovanja in zaposlitev. Šok je toliko večji,
ker se morajo z nemškega trga umakniti zgolj in samo po poli-
tičnem kriteriju, saj je bila tovrstna delovna sila zaradi svoje
kakovosti na nemškem trgu visoko cenjena. Ravno zaradi tega,
kar gre za politično odločitev, se odpira vprašanje učinkovitosti
te oblike dela, ki bi ob omenjenih kazalcih in političnem pritisku
morda Nemčije lahko pričakovala neprijetne posledice, toda ni
se zganila in šele sedaj poskuša gasiti požar, ki ji ga očitno ne
bo uspelo, saj nasprotna stran za to ne kaže prevelikega zani-
manja.

J. VOTEK

fotografija: NATAŠA JUHNOV

Sprehod po vinskih gričih Praznik trgatve v Ivanjkevcih

Predstavitve vsega, kar lahko ljutomersko-ormoško vinorodno območje ponudi
obiskovalcem - Želijo, da bi prireditve postala tradicionalna stran 17

Vse poti vodijo v **Potrošnik**

Jesen je čas trgatve

V oktobru
v DOMU TEHNIKE
velika izbira
• STISKALNIC
• MLINOV ZA GROZDJE
• KADI in BRENT
• SODOV različnih
velikosti, skratka
vsega, kar
potrebujete
za trgatve

Kupljeno
blago vam
brezplačno
pripeljemo
domov.

Prodaja na čeke z odlogom
ali 5 % popusta ob gotovini-
skem plačilu nad 30.000 SIT.

Prva zmaga svetnikov proti županu?

Apaška dolina dobila 1,5 kilometra ceste

Ob drugem prazniku občine Gornja
Radgona so odprli letošnjo največjo
investicijo - 1,5 kilometra asfaltirane ceste
od Vratje vasi do Konjščja stran 3

Razpis in začetek gradnje hkrati z Madžari

Železniška proga
Puconci-Hodoš-
Zalalovo stran 8

Občina Ljutomer in SEGRAP

Gramoznica kljub prepovedi Ustavnega sodišča?

Ustavno sodišče je julija letos razveljavilo odlok, s katerim
želijo povečati gramoznico v Krapju, ne da bi za to vprašali
Upravo Republike Slovenije za varstvo narave ali predstavnike
vodnega gospodarstva stran 5

Slovenska delegacija pri EZ

Petčlanska slovenska delegacija se je prejšnji teden mudila na dvodnevni konferenci o izzivih širitve EZ, ki jo je za predstavnike strokovnih in družbenih ustanov iz srednjeevropskih pridruženih članic EZ priredil Evropski gospodarski in socialni odbor v sodelovanju z uradom Evropske komisije za tehnično pomoč in izmenjavo informacij TAIEX. Iz Slovenije se je konference udeležilo pet predstavnikov različnih družbenih in strokovnih organizacij, med njimi predsednik Obrtne zbornice Slovenije Miha Grah, vodja oddelka za EZ pri GZS Andreja Jenko ter predstavniki Svobodnih sindikatov Slovenije in Združenja delodajalcev

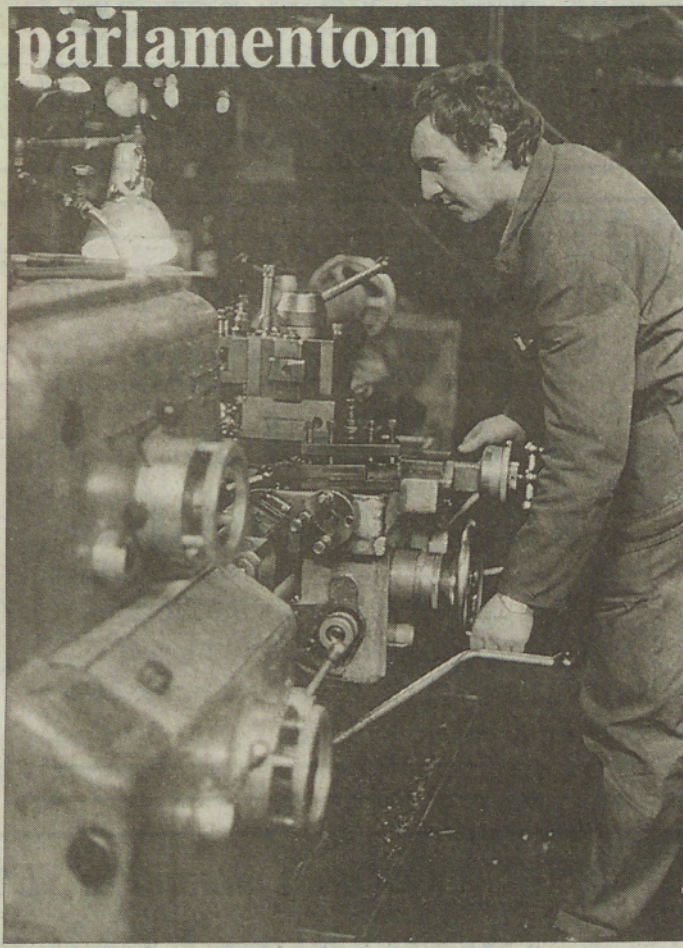
Slovenije. Konferenca je bila razdeljena na tri tematske sklope: o krepitvi zunanjega sodelovanja in utrjevanja skupne notranje politike EZ, o krepitvi ustanov in socialnega dialoga ter o krepitvi predpristopne strategije. Na srečanju so predstavniki omenjenih organizacij iz pridruženih držav izrazili željo po večjem vključevanju socialnih partnerjev – torej delodajalcev in sindikatov –, v predpristopno strategijo in kasnejši pogajalski proces in v tem okviru za boljši dostop gospodarstva do pomoči, ki jo EZ daje pridruženim državam v procesu prilagajanja. Slovenski predstavniki so se zavzeli za to, da bi se več finančne pomoči, ki jo v okviru programa Phare pridruženim članicam ponuja zveza, prelilo v vlaganja v gospodarstvo z namenom krepitve njegove konkurenčnosti. Konferenca so se poleg Slovencev udeleževali tudi predstavniki Bolgarije, Češke, Estonije, Madžarske, Latvije, Litve, Poljske, Romunije in Slovaške.

Društvo Slovensko-Poljskega prijateljstva

Marca je bilo v Vodnikov domačiji v Ljubljani ustanovljeno društvo Slovensko-poljskega prijateljstva. Prvi projekt, ki so ga izvedli, je likovna kolonija »Obrabi Slovenije in njenih ljudi«, na kateri je sodelovalo šest slikarjev in dve slikarki iz Krakova skupaj s priznanimi slovenskimi umetniki: Nikolajem Beerom, Zdenkom Huzjanom, Marjanom Skumavcem, Radom Jeričem, Marjanom Jelencem, Stefanom Marflakom, Stanetom Žerkom, Velikom Tomanom, Marjanom Zaletelom, Jožefom Kotarjem in Jožetom Mariničem. Udeleženci kolonije so od 25. 9. do 6. 10. ustvarjali v samostanu kartuzije Pletenje, Moravskih Toplicah in Kranjski Gori. Na koloniji ustvarjena likovna dela bodo razstavili pri nas in na Poljskem.

SKEI pred parlamentom

Sindikat kovinske in elektroindustrije Slovenije je na Trgu republike pripravil protestni shod z naslovom Za boljši jutri, ki se ga je udeležilo po oceni predsednika SKEI Alberta Vodovnika približno 10.000 kovinarjev iz vse države. »Odločitev o protestnem shodu je dozorela že pred dopusti, saj smo shod načrtovali v letošnjem juniju. Od tega smo odstopili le zato, ker nam je bilo na pogovoru pri predsedniku vlade Janezu Drnovšku rečeno, da problemov ni treba reševati na takšen način,« je zbrani množici dejal predsednik SKEI Albert Vodovnik. Po predčasno končanem shodu se je delegacija SKEI odpravila v državni zbor, kjer jih je sprejel predsednik DZ Janez Podobnik. Ena od zahtev protestnikov je bila namreč tudi, da parlament ne sme sprejemati delovnopravne zakonodaje po hitrem postopku in brez soglasja socialnih partnerjev. Podobnik je v pogovoru predstavnikom sindikatov zagotovil, da bodo DZ in njegova delovna telesa odprta za aktivno sodelovanje sindikatov.

Uredništvo: Irma Benko (direktorica), Janez Votek (odgovorni urednik), Ludvik Kovač (namestnik odgovornega urednika), Aleksandra Rišper, Bernarda Balažič-Peček, Anja Potočnik, Jože Graj, Majda Horvat, Milan Jerše, Feri Mauček, Stefan Sobočan (novinarji), Nataša Juhnov, Jurij Zauneker (fotograf), Nevenka Emri (lektorica), Ksenija Šomen (tehnična urednica), Robert J. Kovač (računalniški prelom).

Naslov uredništva in uprave: Murska Sobota, Ulica arh. Novaka 13, tel. št.: 31 998 (naročniška služba), n. c. 31 960, 33 019 (novinarji Vestnik), Venera (trženje) 33 015, št. telefaksa 32 175. Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo. Naročnina za III. inimeseje 1997 je 2.350,00 SIT, za naročnike v tujini. Tisk: Podjetje za usposabljanje invalidov SET Vevče. Na podlagi mnenja Ministrstva za informiranje št. 16/IB z dne 30. 1. 1992 se šteje tisk Vestnik med proizvode informativnega značaja iz 13. točke tarifne številke 3, za katere se plačuje petodstotni davek od prometa proizvodov.

Elektronska pošta: vestnik@eunet.si. WWW stran: http://www.p-inf.si.

Sedmi zunanji minister

»Hotiza je vodnogospodarski problem«

Predzadnji zunanji minister je bil to dvakrat. Odstopil je menda iz osebnih razlogov. Odsel je tudi iz poslanskih vrst. Edina uspeša interpelacija maja 1996 se je dogodila prav njemu. Že zaradi napovedane podpore dveh opozicijskih strank, da interpelacije ne bosta podprli (ZLSD in SNS), si je Janez Podobnik lahko privoščil in kot prvo točko 14. izredne seje najavil glasovanje o novem zunanjem ministru. Toda, kako bo stvari peljal novi zunanji minister?

Dr. Frlec je bil v Bonnu veleposlanik SFRJ in pozneje Slovenije. Prvo mu kot »kontinuiteto« očitata »pravici opozicijski stranki, kot sta se poimenovali Janševa SDS in Peterletova SKD, ki njegove izvolitve nista podprli.

Dr. Frlec je resda šele tri mesece pred volitvami stopil v vrste LDS, toda najbrž se ni bati, da ne bi bil uglasen s premierom, saj podobno kot ta, že omenjanje Slovenije v Natu označuje kot uspeh, prav tako mnenje evrop-

ske komisije. Čeprav je kot prioritetno nalogo označil vstop v EZ, je na novinarski konferenci, ki jo je sklical na Gregorčičevi dobro uro po izvolitvi, dejal, da so pomembni tudi dobrososedski odnosi. Za odnose s Hrvaško je dejal: »Če kdo danes presoja odnose s Hrvaško kot slabe in problematične, se moti...« Na vprašanje, kako konkretno namerava reševati probleme na Hotizi, pa je dejal: »Problem na Hotizi je, kar mene zadeva, vodnogospo-

darski problem, problem dobrososedskih odnosov in ne vidim načelnih težav, da se v dobrih živčnih ljudeh, s spoštovanjem njihovih utečenih navad, problem ne bi sporazumno rešil v voljstvo obeh strani.« Ne more si kaj, da ne bi verjela, da je bilo vprašanje napačno postavljeno. »Problem« s popravilom nastopa samo zadnji v celi vrsti incidentov, ki so se zgodili na meji. Tudi če zunanji minister meni, da reševanje problema na Hotizi zgolj vodnogospodarski, potem me ne čudi, da je delegacija slovaških, ki je poromala k Janzu Podobniku, ostala pred njegovimi vratmi. Predstavniki lokalne skupnosti namreč ni imel časa sprejeti, čeprav jim je to neko nedeljsko dopoldne, ko je bil v naših logih, obljubil. Je pa imel več poslušalcev probleme na meji lvo Hotiza pri slaneu SDS, ki je delegacijo tudi sprejel. Na seji je med razpravo o interpelaciji omenil primer Hotize, in sicer zgodbo o registraciji splava kot »primer naše birokracije« in drugič kot primer »necivilizirane države«. Resda sta bila dneva namenjena obratno: do in od poslancev iz teh logov nismo mogli pričakovati, da bodo pljunili v lastno skledo. Pa resda da se mora za Hotizo angažirati pred TV-kamerami poslanec z drugega konca Slovenije? In kaj s svojih vrstah premalo tež? Se tudi v tem skriva odgovor na 50-letnico priključitve Primorske praznujejo v parlamentu? Priključitve Primorske pa se spominjajo Preleki ob Mili Stanič.

A. POTOČNIK

667,8 milijona dolarjev

Slovenija naj bi v prvih sedmih mesecih letošnjega leta po podatkih Banke Slovenije s turizmom zaslužila 667,8 milijona ameriških dolarjev, kar je toliko kot v enakem obdobju lani. Stagnacijo nekateri opravičujejo s spremenjenim valutnim razmerjem med ameriškim dolarjem in nemško marko, manjšo prodajo v brezcarinskih prodajalnah zaradi restriktivnih ukrepov sosedov Avstrijcev pri nakupu tobačnih izdelkov ter s spremenjeno ceno goriva v obmejnih pokrajinah v sosednji Italiji, so sporočili iz združenja za turizem in gostinstvo pri GZS. Hkrati so Slovenci za potovanja v tujino namenili 311,2 milijona dolarjev, to pa je za pet odstotkov več kot v prvih sedmih mesecih leta 1996.

Svet Evrope o Hrvaški

Francija je kot predsedujoča Svetu Evrope v Strasbourgu sklical neuradni sestanek, na katerem so proučevali razmere na Hrvaškem po nedavnem predlogu ZDA, da se Hrvaško izključi iz te evropske organizacije. Francoski veleposlanik pri SE Jacques Warin je po srečanju povedal, da ministrski svet SE ne bo upošteval ameriške zahteve, temveč bo za proučitev vprašanja uvedel svoje lastne postopke, ki so demokratični. Dodal je, da svet ministrov ne bo nikoli deloval pod pritiskom ene države članice, še manj pa na zahtevo države nečlanice.

8. tabor SKD

V nedeljo so krščanski demokrati v Postojni pripravili svoj osmi tabor. Na njem je govoril Lojze Peterle in pomladne stranke vnovič pozval k dogovoru o skupnem kandidatu na novembrskih predsedniških volitvah. Iz tabora SKD naj bi predlagali predsednika Svetovnega slovenskega kongresa dr. Jožeta Bernika in podpredsednika državnega sveta Marcela Stefančiča, oba člana SKD. Dr. Bernik naj bi za svojo kandidacijo postavljajl pogoji, in sicer soglasje vseh treh pomladnih strank.

Iz Monoštra piše

Sami zmagovalci in sami poraženci

Odnosi med Madžarsko in Slovaško so v zadnjem času spet prenapeti. Po podpisu t. i. osnovne pogodbe med državama se je upalo, da se bodo odnosi med sosedama normalizirali. Sicer pa je opozicija že takrat opozarjala vlado, naj ne čaka preveč pozitivnih sprememb, zlasti glede položaja madžarske manjšine na Slovaškem. Manjšina je namreč jabolko spora skoraj v vseh primerih.

Na Slovaškem živi približno 600 tisoč Madžarov, katerih pravice se - kljub podpisani pogodbi - velikokrat kršijo. Navedla bi le nekaj primerov. Pri določitvi novih občinskih meja so skoraj povsod »poskrbeli« za narodnostno mešane občine, v uradih so prepovedali uradno uporabo madžarsčine, zamenjali so madžarske ravnatelje narodnostnih šol, prepovedali uporabo dvojezičnih solskih spricval...

Do večje napetosti je najprej prišlo zaradi načrtovane madžarsko-slovaške mešane komisije. Leto in pol po podpisu se ni prišlo do zasedanja komisije, kajti strani se nista mogli sporazumeti o sestavi komisije. Slovaška stran je namreč vztrajala pri tem, da v komisiji ne bi sodelovali predstavniki manjšin, zlasti ne predstavniki madžarskih strank na Slovaškem, ki so zastopane v parlamentu.

Prav zaradi napete situacije so javnost in tudi mediji pričakovali srečanje v Györu med premieroma Hronom in Mečiarjem z velikim zanimanjem. Srečanje in pogovori sicer niso potekali v prijateljskem razpoloženju, vseeno pa se je kazal določen premik. Predsednika vlad sta se namreč dogovorila, da se bosta kmalu sestala zunanja ministra, ki naj bi iskala tudi praktične rešitve spornih točk. Bomba je bila tempirana za malo kasneje.

Nekaj dni po srečanju je g. Mečiar na nekem zborovanju menda govoril o tem, kako je njegov madžarski kolega prebledel na györskih pogovorih, ko je on - kot rešitev manjšinskega vprašanja - predlagal izmenjavo manjšinskega prebivalstva. Vse to je ponovil tudi na neki tiskovni konferenci. (Do podobnih akcij je prišlo med Madžarsko in Češkoslovaško po drugi svetovni vojni.)

Madžarsko zunanje ministrstvo je seveda takoj odpisalo protestno noto, nakar so Slovaki odgovorili s tem, da si madžarska diplomacija narobe razlaga predlog slovaškega premiera. On namreč ni govoril o kolektivni izmenjavi prebivalstva, je trdil slovaški odgovor, temveč o individualni pravici posameznikov, pripadnikov manjšin. On je menda govoril o tem, da bi v primeru, če bi se želeli posamezniki preseliti v matično domovino, morali državi zagotoviti možnosti za to. Le ena stvar ni popolnoma jasna. Zakaj neki je potem madžarski

predsednik vlade prebledeval na pogovorih?

Takšni so bili odnosi med sosedama v času srečanja predsednikov vlad držav CEFTE. Porozu, ki mu je napetost med Madžarsko in Slovaško dala poseben pečat. Po poročilih mednarodne tiskovne agencije je naša severna sosedica ovadila Madžarsko, da je dala sporu mednarodno rasečnost, zato je kot protitukrep odpovedala obisk slovaške zvezne ministrice na Madžarskem.

V takem razpoloženju smo pričakovali 25. septembra, ko je haaško mednarodno sodišče izreklo sodbo v zadevi Bös-Nagymaros. Ta hidroelektrarna na Donavi kot skupni mejni reki je veliko prispevala k poslabšanju odnosov.

Ideja o zgraditvi skupne hidroelektrarne se je pojavila že l. 1950. Meddržavno pogodbo so takrat ni voditelji Madžarske in Češkoslovaške podpisali leta 1977. Madžarska stran je že l. 1981 pravočasno opozorila na nevarnosti gradnje, kajti že takrat so se kazali znaki ekološke škode. L. 1988 se je začela parlamentarna razprava o hidroelektrarni. Boj proti leti je bil tudi simboličen boj proti takratnemu režimu. L. 1989 je Madžarska časno ustavila gradnjo. Češkoslovaška stran je nato odgovorila s predlogom »Ce«, to pomeni, da je naša Donava prevarijanta »Ce«, in sicer na ta način, da je del Donave smerila v novo rečno strugo. Madžarska stran je potem pooblastila vlado, da enostransko razreši pogodbo (1992).

Pogodbenici - Madžarska in Slovaška, ki je medtem časom postala samostojna - sta se obrnili k haaškemu sodišču aprila l. 1993, ki naj bi odgovorila na tri sporna vprašanja: Ali je Madžarska imela pravico enostransko ustaviti gradnjo? (Hidroelektrarna?) Ali je imela Madžarska pravico enostransko razrešiti meddržavno pogodbo? (Hidroelektrarna?) Ali sta imeli Češka in Slovaška republika pravico do enostranske rešitve t. i. variante »Ce«?

Haaško sodišče je odgovorilo na vsa tri vprašanja nikalno ter pogodbenicama predlagalo, naj se rešita na osnovi pogajanj. Sodba vsebuje tudi zahtev, da morata državi izplačati odškodnino, ki sta jo povzročili druga drugemu z enostranskimi potezi. Daje pa tudi možnost, da se državi enostransko rešita vesta odškodnini.

Sodbo razlagata obe strani po svoje. Slovaška (predvsem vladni krogi) jo doživlja kot enostransko zmago, Madžarska sicer malo priznava, toda sprejme sodbo sodišča, v tretji roki se za to ne bo govalka. Navadnemu smrtniku pa se zdi, da se v tej zgodbi zmagovalci hkrati tudi poraženci.

MARIJANA SEVČ

VESTNIK

Izdaja:
Podjetje za informiranje
Murska Sobota

ni 150 DEM letno, izvod iz kolportaja pa 190,00 SIT. Tekoči račun pri Agenciji RS za PPNi Murska Sobota: 51900-603-30005, devizni račun pri Abanki Ljubljana: 50100-620-00112-5049512.
Tisk: Podjetje za usposabljanje invalidov SET Vevče. Na podlagi mnenja Ministrstva za informiranje št. 16/IB z dne 30. 1. 1992 se šteje tisk Vestnik med proizvode informativnega značaja iz 13. točke tarifne številke 3, za katere se plačuje petodstotni davek od prometa proizvodov.

Vladni oksimoron

Del opozicije si je želel razpravo o Natu in jo tudi dobil. Ko je z vladno stranko, v katerem naj bi bila nekakšna nacionalna strategija za razvoj, izginila oznaka zaupno, so se parlamentarna vrata odprla za javnost, televizija pa je z neposrednim prenosom osmislila dvodnevni spektakel. Medtem ko je »prava« opozicija minirala vlado, je Združena lista kovala svoj politični kapital.

...posredovano Iranu. Sloveniji očitali tudi kongresniki, da imel odločitev Kacin. Trdil je, da vlada ni imela s Iranom, da pa so to podjetja, ki so imela blažje orehjinega obrambnega ministrstva. Jazeta Janse. No, da je bil v vladni delegaciji po vsej oroke, ni posebej omejevali, čeprav je to pocel še v času njegovega ministirovanja. In ker ni Slovenija pod embargom, ni se lahko oroke je kupila iz Izraelu ali Južnoafriški. Čeprav je opozicija, ki je pripravila, po katerem naj bi bila skop, rola do leta 2000, je bil skop, najen tudi zaradi razlage, da je svetovalca, češ da bi se s tem prejudicialno ravnanje, kar pa ne bilo v skladu s mednarodnimi razpisi za

Vprašanja, kako se namerava Slovenija vesti po odhodu mirovnihi sil z Balkana, ali bo pri vstopu v Nato sodelovala z baltskimi državami ali Avstrijo, kako želi izboljšati odnose z Nemčijo, saj je na Natovo odločitev vplivalo najbrž tudi to, da nas Nemčija v Madridu ni podprla niti z eno besedo (Drnovšek je citiral Kohla, ki naj bi mu rekel, da ne razume, da nismo zadovoljni z izkupičkom, Peterletu pa je navrgel, da najbrž ne more prenesti misli,

Poslanci SDS in SKD so kontinuirano bombardirali vlado in njeno počasnost: od zunanje politike do napovedane socialne reforme, neučinkovitosti sodišč in slovenske policije, problemov v zdravstvu, demografiji ... Pri tem so vladi večkrat mahalji pred očmi z Agendo 2000, ki jo je resda

Medtem ko sta »prava« opozicija in koalicija druga drugi doka-

Začetek sladke kampanje Več domačega sladkorja

V ormoški tovarni sladkorja bodo letos predelali več kot 300 tisoč ton sladkorne pese

Sladkorna pesa je postala dohodkovno zelo zanimiva poljščina, zato ne preseneča, da se med kmeti zanimanje za pridelavo povečuje. Čeprav je pesa razmeroma nova poljščina, si je že utrčila svoje mesto v njivskem kolobarju. Vse do nedavnega so jo pridelovali le na območju severovzhodne Slovenije, v zadnjem času pa ji namenjajo vedno več površin tudi na nekaterih drugih območjih, ki so bolj oddaljena od tovarne. Tako se tudi v Savinjski dolini, na Krškem polju in na Gorenjskem vedno več kmetov odloča za pridelavo pese, v Sloveniji pa jo bodo morali letos pospraviti s 6.450 hektarjev polj.

Spravilo je steklo

S spravilom letošnjega pridelka so slovenski pridelovalci začeli konec prejšnjega tedna, v začetku tega tedna so prve količine že pripeljali v tovarno, včeraj so jo začeli rezati, vsak hip pa bo stekla predelava. Prve analize kažejo, da sta pridelek in kakovost nekoliko boljša kot lani, saj računajo, da bodo v povprečju pridelali okoli 50 ton sladkorne pese na hektar, pesa pa že zdaj vsebuje 15,7 stopnje sladkorja. Predvidevajo, da se bodo sladkorne stopnje še povečevale in bodo presegle lanskoletno povprečje, ko je sladkorna pesa

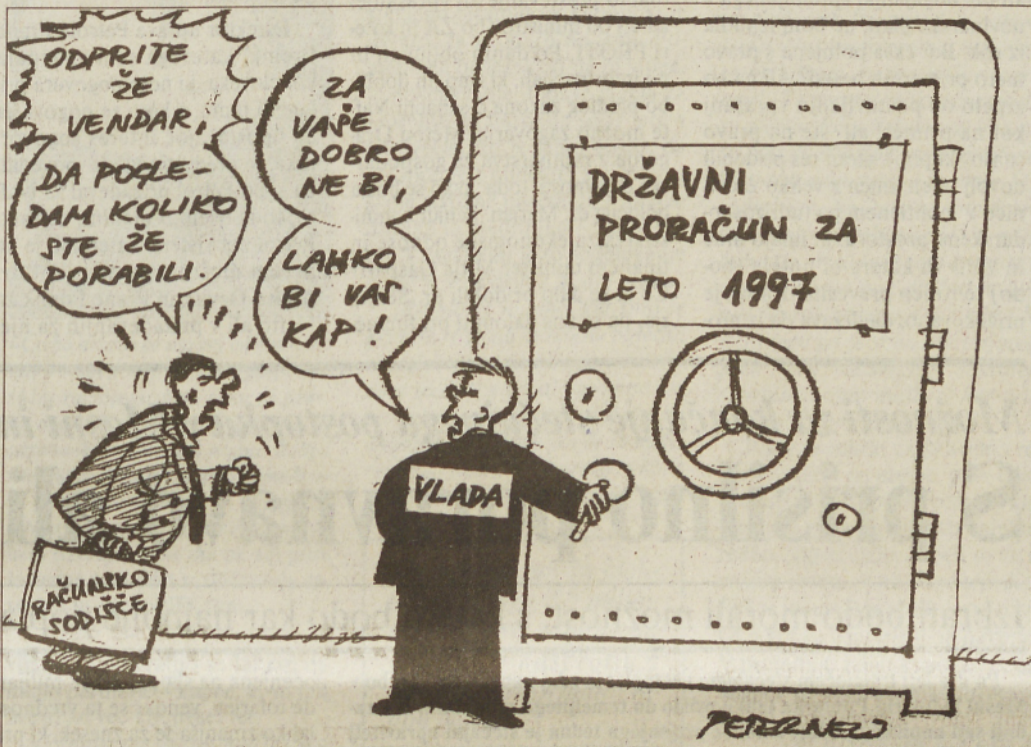
Za spravilo sladkorne pese je v Sloveniji celo preveč ustrezne mehanizacije, zato je v preteklih letih večkrat prihajalo do zastojev pri prevzemu in ozkih grl pri odvozu z deponij. Novih deponij tokrat niso gradili, zatrjujejo pa, da bo odvoz letos bolje urejen. Dve tretjini pese bodo v tovarno prepeljali s kamioni, z bolj oddaljenih območij pa z železnico. Iz Prekmurja bodo letos prevažali sladkorno peso čez mosta na Muri v Razkrižju in Petaničih.

vsebovala 16,22 sladkorne stopnje. Letos pridelovalci z boleznimi niso imeli večjih težav, se je pa na nekaterih površinah pojavila nova bolezen, zato že iščejo sorte, ki so proti njej odporne.

Možnosti, da pridelamo dovolj sladkorja

V Tovarni sladkorja Ormož napovedujejo, da bodo letos prevzeli okoli 310 tisoč ton slovenske pese, s predelavo teh količin naj bi končali v dveh mesecih in pol, tovarna pa bo izdelala okoli 43 tisoč ton sladkorja. Čeprav te količine ne zadoščajo za slovenske potrebe, tokrat uvoženega rjavega sladkorja v tovarni ne bodo predelovali, prizadevajo pa si, da bi pri slovenskih pridelovalcih povečali površine sladkorne pese. Kot zagotavlja Vinko Štefancič, direktor surovinskega sektorja v tovarni, so za to vse realne možnosti. Tam, kjer se je pridelava sladkorne pese uveljavila, ji pridelovalci že namenijo 10 odstotkov njivskih površin, če pa ji bodo namenili vsaj 4 odstotke površin še na preostalih območjih, kjer jo pridelujejo, bomo lahko v Sloveniji naredili dovolj sladkorja za domače potrebe.

LUDVIK KOVAČ

Izkupicek dvodnevne razprave na temo Nata je bil sklep, da naj vlada na podlagi te seanse oblikuje strategijo za vstop Slovenije v Nato in jo parlamentu posreduje do konca letošnjega leta. Sprejet je bil tudi predlog SDS, naj DZ pooblasti pridruženo delegacijo DZ v Natu, da vloži kandidaturu Slovenije za organiziranje pomladnega zasedanja Severnoatlantske skupščine v Ljubljani do leta 2000 in da naj vlada pripravi načrt za izpolnitev kriterijev za včlanitev v Nato. Poslanci pa so zavrnili sds-ovski predlog, naj se KVIAZ opredeli do predloga o zamenjavi predsednika odbora za mednarodne odnose Jelka Kacina.

merava rušiti, ne nazadnje tudi zato ne, ker mora najprej »poštovati« svoje vrste, torej ZLSD. Miran Potrč je vladi očital, da ne spoštuje državnega zbora, saj opozicijo potrebuje zgolj za glasovanje.

zovali, kako prav imata, in je torej nastala beseda proti besedi, gledalec pa je bil potisnjen v vlogo verujočega, je ZLSD uspešno izrabila zasedanje za promocijo svojega programa in njegovo konretizacijo v danih razmerah. Ker je bilo že z napovedjo ZLSD »da ne skačejo na glavo v prazen bazen« jasno, da se interpelacija ne bo končala z nezaupnico vladi, je bilo prav tako malo možnosti, da bi DZ sprejel zavezujoče sklepe za vlado. Po maratonski seji torej nič novega — do naslednje interpelacije.

A. POTOČNIK

Prva zmaga svetnikov proti županu?

Apaška dolina dobila 1,5 kilometra ceste

Ob drugem občinskem prazniku občine Gornja Radgona so odprli letošnje največjo investicijo – 1,5 kilometra asfaltirane ceste od Vratje vasi do Konjišča. V torek so se zbrali na otvoritvi ceste krajani in svetniki, po častnem nagovoru predsednika občinskega sveta Petra Fridaua, Miroslava Prajndla, direktorja Komunalnega podjetja in svetnika iz Apaske doline Andreja Ritlopa pa so slovesno prerezali trak. Otvoritev je potekala brez župana Mihe Vodenika, ki se z načinom, kako je do ceste prišlo, ni strinjal in omenjene ceste ni uvrstil niti v predlog proračuna za letošnje leto.

Zato so na seji 22. julija sprejeli sklep, s katerim je občinski svet pooblastil Komunlano podjetje Gornja Radgona, da se izvede modernizacija ceste na relaciji Vratja vas-Konjišče. To cesto so vašččanom obljubljali že v lanskem letu, pa ni prišlo do realizacije. Za cesto so razpisali tudi natečaj, na katerega je prispelo pet ponudb, izbrali pa so najugodnejšega – SGP Pomgrad Nizkogradnje. Investicija je skupno vredna 25 milijonov tolarjev, od tega bo 60 odstotkov financirala občina, preostalo pa gre v breme Komunalnega podjetja.

ščijo, in eden takih je tudi župan. Svoj nagovor pa je končal: »Žu- cij ne bo prihajalo po normaln poti. ANE

Slovenske turistične kmetije Ustanavljajo združenje

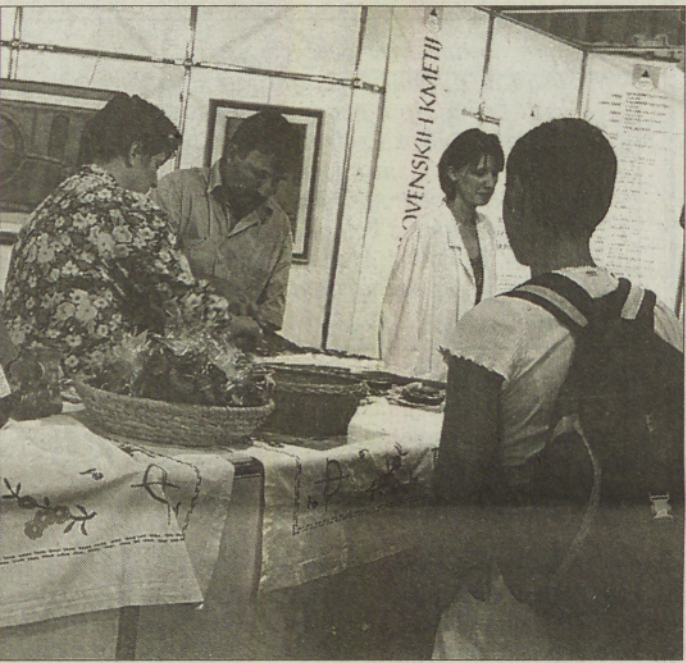
Predvidoma novembra bodo slovenske turistične kmetije ustanovile svoje združenje, ki bo skrbelo za njihovo promocijo

S propadom turistične agencije Vas v začetku letošnjega leta so ostale turistične kmetije prepuščene na milost in nemilost turističnemu trgu; vsak se je moral znajti sam, kakor je vedel in znal, in napolniti svoje sobe ter prodati dovolj hrane in pijače, da bo lahko plačal davek. Gostinci jih ne marajo, češ da jim odžirajo kruh, niso priljubljeni niti pri vseh naravnih zdraviliščih ali domačih turističnih agencijah in novoustanovljenih uradih. Če bi jih vsaj na lokalni ravni sprejeli kot enakovredne in jih propagirali skupaj z drugimi turističnimi ponudniki, bi jim bilo nekoliko lažje. Sicer pa prihajajo na turistične kmetije po navadi gostje iz povsem drugih pokrajin in z namenom, da bi spoznali pristno hrano, domačije in ljudi v neki pokrajini.

Pobuda, da bi ustanovili svoje združenje, je prišla najprej s strani lastnikov turističnih kmetij na celjskem območju, točneje kmetij v bližini Zreča. Sodelavke kmetijske svetovalne službe na njihovem območju so jim prisluhnile in posredovale to idejo tudi drugim, predvsem jim pomagata Jožica Krašovec, vodja svetovalcev za kmečko družino in dopolnilne dejavnosti, in Vesna Čuček, vodja oddelka za kmetijsko svetovanje na celjskem oddelku kmetijske svetovalke službe. Slednja je povedala:

bi jih povezovalo, pripravljajo kakšno skupna posvetovanja, pa tudi da bi izvajalo to promocijo, ki jo je prej vodila agencija Vas. To združenje bo formirano kot društvo. Vsako leto bodo izdali katalog, ki ga bodo poskušali financirati s sredstvi članov združenja, sredstvi kmetijskega ministrstva ter sredstvi Centra za promocijo turizma. Vsak, ki se ukvarja s turizmom, ve, da promocija nekaj stane. Kdor bo imel interes, se bo pač priključil, kdor pa ne, pa pač ne.

V četrtek, 25. septembra, je bil na Parmovi v Ljubljani (na se-

Iniciativnega sestanka se je udeležil tudi Alojz Firbas, ki je ravno ta dan skupaj s soprogo Marjano predstavljal turistično kmetijo Firbas iz Cogetinec na sejmu Narava - zdravje.

»Odzivi lastnikov turističnih kmetij na to pobudo so bili zelo ugodni, kajti vsi se počutijo sedaj nekako osamljene, na tržišču jih nihče ne zastopa niti ne vodi skupnih promocijskih akcij, zato čutijo potrebo po ustanovitvi združenja. Pa tudi zaradi te stanovske povezanosti, da bi združenje zastopalo njihove interese pri ministrstvu, da

dežu ministrstva za kmetijstvo) zadnji sestanek iniciativnega odbora za ustanovitev združenja turističnih kmetij Slovenije, ustanovni občni zbor pa bo predvidoma prvi teden novembra. Poleg predstavitev namena združenja bodo pripravili tudi predstavitev turističnih kmetij po regijah.

BERNARDA B. PEČEK

Vlada odloča o Nafti V izgorevanju zanjo

Dvogovor po pogledih zaradi nekaj besed

On: Bodi tukaj, ko tlesknem s prsti, in ne dviguj glasu, ko nisi pokličen. Služi mi, novinarsko pero! Ne, sploh ne potrebujemo tvojega razmišljanja, ampak samo to, da javnosti sporočiš, kaj imamo mi povedati. Naj bo pametno tvoje ravnanje, ravno pravišnja naj bo mera, ne preveč in ne premalo, ob pravem času in na pravi način. Pri vas, gospodje iz gospodarstva in politike, pa naj nam bo oproščeno, če sedaj potrebujemo trobilo in si prek novinarjev jemljemo več medijskega časa in prostora, si ustvarjamo javnomnenjski odnos, ki lahko hitro postane (politični) pritisk. Za Nafto je sedaj odločilni čas!

Ona: Da, v tem vam pritrkam! Za Nafto je sedaj odločilni čas! Priznam! Za stvar smo se prodali tudi mi novinarji, ki slišimo na tlesk prstov. Saj vendar živimo v tem našem svetu na obrobju in dihamo isti zrak, ki je nad nami, ter okušamo trpkost problemov naših ljudi. Na istem bregu smo.

Za Nafto je sedaj napočil čas odločitve, zato, če smo to hoteli ali ne, dogajanja, spremljanega z novinarske plati, ne bom izpustila iz rok. Bo časa polnjena s pravo mero primernih besed? Ali pa bo kipel ob postavljanju vprašanj kot na primer: ali ste na pravo (našo skupno) stran res pridobili dovolj imen, imen z veliko začetnico v političnem pa tudi gospodarskem prostoru, ki imajo moč in vpliv in katera bi hotela (bodo) tehtnico prevesiti? Kadar je pričakovano, da država da iz pro-

računa, je moč (strokovnih in pametnih) argumentov, ki pa nimajo političnih podpornih nog, vredna toliko kot pol počenega groša.

Nafta je tema današnje vladne seje

Danes se bo torej vlada odločila, toda še dva dneva pred tem, in ko je nastajal ta članek, je bilo aktualno preštevanje ali vprašanje: kateri od ministrov bo ZA in kateri PROTI. Po danih obljubah in po informacijah, ki smo jih dobili, bo predlog zakona o sanaciji Nafto močno zagovarjal Metod Dragomir z ministrstva za gospodarske dejavnosti, toda kako se bosta odločila dr. Marjan Senjur z ministrstva za ekonomske odnose in finančni minister Mitja Gaspari? Če bi se dalo pridobiti dr. Senjurja, pa se zna zalomiti pri finanč-

nem ministrstvu in njegovi že znani zahtevi za plačilo dolga Pariškemu klubu. Kot vemo, je ministrstvo za finance že pred časom zahtevalo, da obveznost do Pariškega kluba (35,116 milijona francoskih frankov) in pa dolg do Novega finančnega sporazuma (9,065 milijonov dolarjev) poravnata Nafta ali Petrol kot solidarnostni porok na osnovi družabniške pogodbe, saj je Petrol prevzel obveznost zagotavljanja likvidnostnih sredstev za sanacijo nastalih dolgoročnih in kratkoročnih obveznosti. Petrol tega bremena ni prevzel in ga noče prevzeti, Nafta pa zaradi nesolventnosti prav tako ne more odplačevati obveznosti. Za vladnim omizjem se bo torej najverjetneje odločalo in odločilo na tej točki.

Direktor uprave Petrola Franc Premk, katerega sem spoznala kot človeka, ki noto pogovora prilagodi temu, s kom se pogovarja ali upoštevajoč interes sogovornika, je pred sejo vlade povedal, da si bo Petrol prizadeval za Nafto, toda osebno menim, da tako Petrol kot sistem, kateremu je na prvem mestu trgovina, kot dr. Andro Ocvirk in Franc Premk za Nafto ali v prizadevanjih za nje-

Zakon o ukrepih za ekonomsko in tehnološko sanacijo položaja Nafta Lendava naj bi zagotovil:

- subvencioniranje proizvodnje naftnih derivatov in s tem normalno poslovanje rafinerije do posodobitve,

- prenos dolgoročnih obveznosti iz naslova Pariškega kluba in NFS javni dolg,

- kapital za modernizacijo proizvodnje naftnih derivatov, in to 18 milijonov dolarjev osnovnega kapitala in 45 milijonov dolarjev poroštev za kredite za investicije.

no reševanje ne izgorevata ravno danes. Če se bo vlada odločila za sanacijo Nafto in bo parlament predlagala njegovo sprejetje po hitrem postopku, potem bo kon skoraj gladko šel tudi zakon parlamentarno sprejemati. Če pa se to ne bo zgodilo, pa je še ena možnost, da zakon predlagajo v sprejem poslanci, kar pot je bolj malo verjetna ali celo teoretična možnost. Morda pa bi vendarle za Nafto to storiła slanska skupina na čelu s Črnom Puckom in Ferjem Horvatom, ki reševanje Nafto že ves čas potiskata v ugodne tirnice.

MAJDA HORVAT

Možnosti za končanje stečajnega postopka v Mesni industriji Pomurka S prisilno poravnavo ali prodajo

Izbrati bodo morali možnost, s katero bodo kar najbolje poplačali upnike

Po dve leti trajajočem stečajnem postopku je zdaj napočil čas, ko bo v Mesni industriji Pomurka lahko prišlo do temeljitega preobrata. Na zadnji seji upniškega odbora konec prejšnjega tedna je stečajni upravitelj Milan Koren napovedal, da so vse realne možnosti za dokončanje stečajnega postopka. Ta se lahko konča s prodajo stečajnega dolžnika ali s prisilno poravnavo, odločili pa naj bi se za tisto možnost, ki bo najbolj poplačala upnike.

Po uvedbi stečaja v drugi polovici predlanskega oktobra je Pomurka nadaljevala s proizvodnjo kot podjetje v stečaju, takšna odločitev pa je bila pravilna, saj so soboški mesarji ves ta čas poslovali pozitivno, uspelo jim je ohraniti vse izvozne licence, povečuje se njihov tržni delež na domačem in tujem trgu, stečajna masa podjetja kot celote pa se je v tem času celo povečala.

Na naroku za preizkus terjatev

aprila lani je stečajni upravitelj upnikom priznal 7,6 milijarde tolarjev terjatev, v tem znesku pa je tudi 3,6 milijarde tolarjev prerakanih terjatev Sklada RS za razvoj. Ta je namreč kot večinski lastnik ta sredstva po mnenju predstavnikov Sklada zagotovil Pomurki za nadaljevanje proizvodnje v obliki posojila, vendar se v Pomurki s tem ne strinjajo, zato je Milan Koren te terjatve tudi oporekal. Vrednost stečajnega upnika je

ocenjena na skupaj 2,748 milijarde tolarjev, vendar se ta vrednost lahko zmanjša še za znesek, ki pripada denacionalizacijskim upravičencem. Po mnenju Milana Korena se bo Pomurka v najboljšem primeru lahko prodala za 70 odstotkov ocenjene vrednosti, zato je upniškemu odboru predlagal, da se odloči za prisilno poravnavo. Ta bi namreč bila ugodnejša, njen izid pa je predvsem odvisen od odnosa Slovenske razvojne razvojne družbe do reševanja težav v Pomurki. Pri prisilni poravnavi naj bi s Slovensko razvojno družbo dosegli dogovor, da ta svoje terjatve oz. posojilo spremeni v lastniški delež.

Za dosego tega cilja je seveda potrebna tudi politična volja, zato so že stekle nekatere aktivnosti. V prostorih državnega zbora so na pobudo pomurskih poslancev Ferija Horvata in Geze Džubana ter stečajnega upravitelja Milana Korena pripravili

pogovor o tej problematiki, tu katerega so povabili tudi najpogostejše predstavnike resornih ministrstev. Ugotovili so, da Pomurka pomembna za razvoj slovenskega kmetstva, zato je potrebno izpeljati njeno sanacijo, ki pa bo brez pomoči države težko izvedljiva.

Pet od navzočih šestih upniškega odbora je zato na seji tudi podprlo predlog stečajnega upravitelja, da se stečaj v Pomurki konča s prisilno poravnavo po tistem s takšnim predlogom, njala tudi predstavnik Slovenske razvojne družbe. Po vseh teh razvojni družbi. V Mesni industriji Pomurka tako v Mesni industriji Pomurka zdaj vendarle kaže, da se bodo razpletje v dobro podjetje, pa tudi v korist pomurskega kmetstva in lotnega slovenskega kmetstva. Kdor koli bi namreč delal v Mesni industriji Pomurki, bi dosegel s takšnimi težnjami, bi dosegel sprotju s takšnimi težnjami, bi dosegel v škodo nacionalnega gospodarstva.

LUDVIK KOVAČ

Letošnja trgatve se je že začela

Napoveduje se rekordna vinska letina

Grozdje zasebnih vinogradnikov bodo letos odkupovali v Ljutomerski kleti, v Radgonskih goricah in v Vinarski družbi Hadik v Lendavi

Trgatve zgodnjih sort grozdja se je v glavnem že končala, v pomurskih vinogradih pa v teh dneh začenejo s trganjem srednjepoznih sort. Po priporočilu ustreznih strokovnih služb so s 1. oktobrom začeli s spravilom teh sort v Ljutomersko-Ormoških goricah, medtem ko bodo srednjepozne sorte v Radgonsko-Kapelskih in Prekmurskih goricah začeli trgati 3. oktobra.

Že prvi rezultati trgatve kažejo, da se bodo letošnje napovedi strokovnjakov uresničile in bo letošnji letnik tako po kakovosti kot tudi po količini med najboljšimi. V Ljutomerski kleti, kjer so že potrgali rizvanec in muškato otonel, so zadovoljni s kakovostjo, saj so v moštu namerili od 17 do 18 sladkornih stopenj, tako visoke vsebnosti sladkorja pa že dolgo niso zabeležili. Vsebnost kislin je primerna, tudi količinsko je grozdja več kot običajno, zdravstveno stanje je zadovoljivo, zato upravičeno pričakujejo, da bo letošnji vinski letnik nadpovprečen. Vinogradom je letos prizanesla tudi toča, saj je ta v manjši meri prizadela le kakšnih 10 odstotkov njihovih vinogradov, zato vinske posode ne bodo osta-

le prazne. V Ljutomerski kleti imajo še nekaj starih zalog vina, vendar pravijo, da te niso skrb zbujajoče, saj je običaj, da do januarja tržišču še ponujajo vino prejšnjega letnika.

V Ljutomerski kleti, kjer odkupujejo grozdje tudi od zasebnih vinogradnikov z območja Ljutomersko-Ormoških goric, računajo, da bodo s trgatvijo končali do konca oktobra, izredno pa so zadovoljni z odzivom bračev, saj je zanimanje za bratev veliko in v njihovih vinogradih bo letos poleg njihovih delavcev trgalo grozdje še okoli sto najetih bračev. Od zasebnih vinogradnikov bodo srednjepozne sorte začeli prevzemati v teh dneh, odkupne cene bodo podobne lanskim, le izhodiščna sladkorna stopnja bo

zaradi boljše letošnje kakovosti nekoliko višja. Sicer pa v kleti svetujejo vinogradnikom, da s trgatvijo ne hitijo, zlasti tam, kjer je grozdje povsem zdravo, saj bo to še pridobivalo sladkor, višja stopnja sladkorja pa zagotavlja tudi višjo odkupno ceno.

Mag. Slavko Žalar, vodja Ljutomerske kleti, pravi, da bodo tudi letos pustili nekaj grozdja za posebne trgatve, saj vse kaže, da bodo za to primerne razmere. Tako so za posebno trgatve pustili nekaj ranine, za to pa bodo namenili še laški in renski rizling, chardonnay, šipon in sauvignon.

Tudi v Radgonskih goricah so navdušeni nad količino in kakovostjo letošnjega grozdja in napovedujejo, da bodo pridelali rekordne količine vina. Ker imajo še zaloge starega vina, se kaj lahko zgodi, da bodo imeli težave s skladiščenjem letošnjih količin, saj nimajo dovolj kletnih zmogljivosti. Računajo, da jim bodo tudi zasebni vinogradniki ponudili več

grozdja, zato bodo najeli ustrezne prostore, kjer bodo uskladiščili žlahtno kapljico, saj zagotavljajo, da bodo prevzeli in predelali vse ponujene količine grozdja. Tudi v Radgonskih goricah bodo odkupne cene grozdja v glavnem podobne lanskim, podobno pa ga bodo tudi plačevali.

V Lendavi je letos nastala Vinarska družba Hadik, ki bo odkupovala grozdje vinogradnikov iz Lendavskih goric. Kot so nam sporočili, bodo z odkupom srednjepoznih sort začeli 4. oktobra, tehtanje in odvzem vzorca bo na dvorišču Agromerurja v Lendavi, medtem ko bo urnik prevzema poznih sort določen ob podpisu pogodbe z vinogradniki. Odkupne cene so določene in se gibljejo od 96 do 152 tolarjev, odvisno od sorte in sladkorne stopnje, 40 odstotkov kupnine bodo vinogradniki dobili do konca novembra, preostanek pa do konca marca prihodnje leto.

LUDVIK KOVAČ

Stečaj Kobitexa še traja

Pred dvema letoma, ko je kobiljsko podjetje Kobitex zaradi do roba, se je občina odločila usodo podjetja vzeti v svoje roke in ga rešiti z namenom, da ohrani delovna mesta. Sredi oktobra leta '95 je po pogodbi z občino vodenje podjetja prevzel Jože Kurupca iz podjetja Lend, ki naj bi v pol leta tudi uspešno izpeljal sanacijo firme. Podjetje, ki je takrat bilo obremenjeno z dvajsetimi milijoni tolarji izgube, je od občine dobilo posojilo za izplačilo plačil vni poslenim ter jamstvo za najete posojila pri Pomurski banki in obli dnosti osem milijonov tolarjev, na račun podjetja Lend pa je občina nakazala še 1,2 milijona tolarjev sredstev v enkratnem znesku za plačilo dela sanatorija. Toda sanacija podjetja, ki bi bila za podpora občine, ni bila uspešna oziroma slednja ni bila za predel sanatorija, naj bi šlo podjetje v stečaj, na njegovem mestu pa bi se na novo ustanovilo »čisto«
podjetje.

Toda zgodilo se je prav to. Takrat, ko je občina v Kobitexu pripeljala zasebno podjetje Konsi iz Celja, ki nadanjuje z dodeljanjo proizvodnje v Kobitexu, je bil za Kobitex predlagan stečaj. Občina je potem od podjetja v stečaju odkupila še stroje in opremo, morda že januarja ali februarja. Sedaj pa je že oktober in o koncu stečaja in delitvi stečajne mase ni še nič novega.

REFLEX G. Radgona

Kabine za prhanje za domači in nemški trg

Skoraj 150 zaposlenih, tudi enote v Murški Soboti (Dekor) in Mengšu - Kaljeno steklo vse bolj iskano - Ekskluzivni dobavitelj za Gorenje - Težave zaradi neurejenega finančnega trga

Le malo je podjetij v Sloveniji, ki bi v slabih treh letih tako močno povečalo število zaposlenih in proizvodni program kot Reflex iz Gornje Radgane. Kakor trdi direktor podjetja Robert Krempel, so oboje povečali skoraj 100 odstotkov. V novi enoti kalilnice so zaposlili več delavcev, pa je povečanje zaposlenih v brusilnici. Letos so popolnoma sodelovali proizvodni postopek z avtomatsko linijo za izdelavo izolacijskega stekla, ki obratuje dober mesec.

V tem letu se je Reflexu pridružil tudi Dekor iz Murške Sobotice, ki je v dolgoročnem prehojenju pri Ljubljani; ta skupina podjetij odkupilo Dekorjeve delavnice in ga rešilo pred stečajem in likvidacijo. V soboških prostorih so uredili proizvodnjo izolacijskega stekla, zaposlili nekaj ljudi na novo možnost za zaposlitev pa obstaja.

Referenci oziroma monterji in servisierji se je preselilo v novo delavnico v Segovce. Nova poslovna enota je tudi v Mengšu pri Ljubljani; ta skupina delavcev (načrtovanih je 100 zaposlenih) uvaja nov proizvodni program kabin za prhanje. To je novost na slovenskem trgu, saj takih kabin s kaljenim steklom še ni. Z licenco so se ukvarjali tudi celotni trg nekaterih delov in tržišče. Marjanič pa bi te iskane stroje proizvajali tudi za nemški trg. Samo za pršne kabine v prihodnjem letu porabili 100 kosov kaljenega stekla, s čimer so dosegli cilj razvoja tega podjetja.

Skupno število zaposlenih v podjetju je 150. Zavedajo se, da dolgoročno uspeji le s kako-

»Če bo država še naprej odlična denar v studence, je konec z gospodarskim razvojem; prav tako ni prav, da dobivajo denar po političnih in zasebnih zvezah, mi nismo dobili nobenega denarja za novozaposlene in nobenega denarja za razvoj, za izvozne programe,« je kritičen Robert Krempel, ki se mu ne zdi prav še vedno preveliko razločevanje zasebnih in »državnih« firm.

vostjo in pohvalijo se lahko, da imajo partnerje - kupce, ki so jim zvesti že več kot deset let.

»Vendar pa se zahteve tržišča

menjajo. Danes se daje prednost takim drobnim stvarim, kot je servis, varnost,« je povedal g. Krempel. Podjetje Reflex je namreč zraslo iz obrtne dejavnosti, kot podjetje so se registrirali šele 1989, vendar so imeli še do 92. leta prijavljeno tudi obrt.

Med največjimi naročniki v zadnjem času je bil Bežigradski dvor v Ljubljani - stavba, ki je prejela za fasado Plečnikovo nagrado. Obdana je s 5000 kvadratnimi metri stekla. Ponosni so tudi na stekleno piramido v Trzinu, ki je delana za prodajo na trgu. Pomemben dosežek, ki pa ni viden, je povečevanje dobave stekla za Gorenje: ta naročila so iz leta v leto večja, kar je samo dokaz, da je Gorenje z njihovim steklom za svoje izvozne programe - za hladilnike in štedilnike - zadovoljno. V številkah je to sodelovanje za letos v okvirih 2,5 mjo mark.

»Probleme imamo, ker smo se prehitro razvijali in močno povečali obseg poslovanja, torej je v določenem trenutku zunaj ogromno denarja in le težko zagotavlja plačila dobaviteljem, sploh pa, če se kupci ne držijo rokov. Večji problem kot z neplačevanjem imamo zaradi tega,

Mesečni račun za elektriko presega 2,5 milijona tolarjev, vendar ga morajo, v nasprotju z »državnimi« firmami redno plačati.

Naš bruto promet mesečno se približuje dvema milijonoma mark. To pomeni velike obveznosti: za plačilo dobaviteljem, saj imamo od 600 do 800 tisoč mark mesečnega uvoza, odgovornost za plače 145 zaposlenih. Na srečo imamo dobre partnerje in dobavitelje, ki nam zaupajo. V določenem trenutku dneva imamo tudi do 440 milijonov odprtih terjatev.

ker se je povečal obseg proizvodnje, če se ta poveča za 30 ali 40 %, se je za toliko povečal tudi znesek obratnih sredstev. Mi pa smo intenzivno investirali, zato nam konstantno manjka obratnih sredstev. Ne najdemo pa nekoga, ki bi bil pripravljen prisluhniti našim težavam, da bi priskočil na pomoč. Pomurska banka je danes firma, s katero se lahko pogovarjamo. Dali smo prošnjo na Sklad za razvoj. Mi surovine uvažamo, zato jih moramo redno plačevati. Drugače je z našimi kupci. Naš bruto promet mesečno se približuje dvema milijonoma mark. To pomeni velike obveznosti: za plačilo dobaviteljem, saj imamo od 600 do 800 tisoč mark mesečnega uvoza, odgovornost za plače 145 zaposlenih. Na srečo imamo dobre partnerje in dobavitelje, ki nam zaupajo. V določenem trenutku dneva imamo tudi do 440 milijonov odprtih terjatev. Od 80 do 140 milijonov pa je zapadlih terjatev, prek roka. Na srečo je odstotek spornih še zelo majhen, ker zelo pazimo, s kom poslujemo.

Plače zaenkrat zagotavljajo redno, dvakrat na mesec, prav tako plačujejo redno vse prispevke. Posojilo za peč za kaljeno steklo redno odplačujejo, uspeli so že z večjim izvozom na Nizozemsko. Peč je izkoriščena 16 ur na dan, tako kot so načrtovali ob nakupu. V prihodnje želijo kupiti še nekaj strojev za kakovostnejšo pripravo stekla za kaljenje.

BERNARDA B. PEČEK

Peto pomursko srečanje veterinarjev reproduktivcev

Vezi med veterinarstvom in živinorejo se krepijo

Dobri rezultati v živinoreji so odvisni od uspešne reprodukcije

Murska Sobota je bila prejšnji teden prizorišče srečanja veterinarjev reproduktivcev. Izraz »pomursko« je zgolj krajevnega pomena, saj so se v Rdeči dvorani Zavarovalnice Triglav zbrali tudi številni strokovnjaki s tega področja iz drugih krajev Slovenije. Najeminentnejša gosta sta bila docent dr. Marjan Koscec z Inštituta za reprodukcijo Veterinarske fakultete, ki je s sabo pripeljal obsežno ekipo mladih sodelavcev z Gorenjske (med njimi tudi dva doktorja, od katerih je eden doktoriral v Edinburghu, eden pa je imel za časa svojega študija najvišje povprečne ocene v zgodovini fakultete), ter dr. Oskar Fritz, vodja oddelka za reprodukcijo Veterinarskega zavoda Slovenije.

Novoodprti odseki avtocest pa niso pomagali novemu direktorju Veterinarskega inštituta Zoranu Kovaču, saj je običaj nekje na poti v gostem prometu in zato zamudil na srečanje. Kljub temu so navzoči sestanek v Murški Soboti ocenili kot zelo uspešen, že zaradi velikega števila udeležencev, še posebno pa zato, ker so se tu zbrali strokovnjaki s številnih področij, kar je dokaz, da se primarne vezi med veterinarstvom in živinorejo obnavljajo in krepijo.

S skupnimi močmi lahko dosežemo dobre rezultate, čeprav delujemo vsak na svojem področju,« je bil eden od bistvenih poudarkov soboškega srečanja, kjer je bilo med drugim govora o delu in novostih na Inštitutu za reprodukcijo Veterinarske fakultete, o ovčereji in uporabi ultrazvoka v reprodukciji goveda.

Dr. vet. med. Dejan Židan z oddelka za reprodukcijo je spomnil na dejstvo, da že nekaj časa izhaja tudi zbornik omenjenih srečanj, ki jih je Veterinarska zbornica Slovenije uvrstila v svoj točkovni sistem. Dr. Židan je nato podrobneje predstavil še načrt dela za letošnje in naslednje leto. Treba bo predvsem okrepiti sodelovanje s tujino, zato bo že novembra organizirana strokovna ekskurzija v Avstrijo, kjer si bodo udeleženci ogledali osemenjevalni center za merjasce v Gleisdorfu. Pripravlja se dvodnevna ultrazvočna delavnica, kjer bo prvi del teoretičen z vajami na fantomu, drugi del pa bo na terenu. Jasno je že, da bo šesto pomursko srečanje veterinarjev reproduktivcev aprila 1998, do takrat pa bodo organizirani tudi seminarji za prašičjerejce, ovčerejce in govedorejce ter tečaj za umetno osemenjevanje svinj.

V letu 1996 so slovenski veterinarji s prvo in ponovno osemenitvijo umetno osemenili blizu tristo dvajset tisoč govedi in več kot trinajdeset tisoč svinj. Letno so opravili čez šestinsedemdeset pregledov brejst in več kot štirinajdeset tisoč pregledov zaradi plodnostnih motenj.

TOMO KOLES

Občina Ljutomer in SEGRAP

Gramoznica kljub prepovedi Ustavnega sodišča?

Ustavno sodišče je julija letos razveljavilo odlok, s katerim želijo povečati gramoznico v Krapju, ne da bi za to vprašali Upravo R Slovenije za varstvo narave ali predstavnike vodnega gospodarstva

Ustavno sodišče R Slovenije je na podlagi 21. člena Zakona o Ustavni sodišču soglasno sprejelo odločbo, da se razveljavi Odlok o spremembah in dopolnitvah prostorskih sestavin dolgoročnega plana Občine Ljutomer za obdobje 1986-2000 ter srednjeročnega družbenega plana Občine Ljutomer za obdobje 1986-1990. Pod odločbo, ki so jo 3. julija 1997, so podpisali dr. Lovro Šturm, dr. Peter Jamnik, dr. Tone Jerovšek, mag. Matevž Krivic, mag. Janez Snoj, dr. Jani Zajc, dr. Franc Testen, dr. Lojze Ude in dr. Boštjan M. Zupan.

Ustavno sodišče je zakaj vabi na predstavitve PRESOJE VPLIVA GRAMOZNICE KRAPJE NA OKOLJE v četrtek, 2. oktobra 1997, v Ljutomer, kjer bo na predstavitvi prisotna tudi predstaviteljica Občine Ljutomer, dr. Tadej Žigon. Predstaviteljica Občine Ljutomer, dr. Tadej Žigon, bo na predstavitvi predstavila tudi predstaviteljico Občine Ljutomer, dr. Tadej Žigon.

Ustavno sodišče je zakaj vabi na predstavitve PRESOJE VPLIVA GRAMOZNICE KRAPJE NA OKOLJE v četrtek, 2. oktobra 1997, v Ljutomer, kjer bo na predstavitvi prisotna tudi predstaviteljica Občine Ljutomer, dr. Tadej Žigon. Predstaviteljica Občine Ljutomer, dr. Tadej Žigon, bo na predstavitvi predstavila tudi predstaviteljico Občine Ljutomer, dr. Tadej Žigon.

Ustavno sodišče je zakaj vabi na predstavitve PRESOJE VPLIVA GRAMOZNICE KRAPJE NA OKOLJE v četrtek, 2. oktobra 1997, v Ljutomer, kjer bo na predstavitvi prisotna tudi predstaviteljica Občine Ljutomer, dr. Tadej Žigon. Predstaviteljica Občine Ljutomer, dr. Tadej Žigon, bo na predstavitvi predstavila tudi predstaviteljico Občine Ljutomer, dr. Tadej Žigon.

delavi odloka občina ni želela pritegniti področne izpostave Uprave R Slovenije za varstvo narave, ki je po Zakonu o organizaciji in delovnem področju ministrstva na svojem območju pristojna za opravljanje upravnih nalog s področja celovitega varstva okolja, zraka, flore, tal, za vodni režim, vodnogospodarske ureditve in druge posege v vodo, za strategijo varstva okolja in za vodnogospodarska načrtovanja. V času postopka priprave odloka naj bi občina ne povabila predstavnikov oziroma služb iz vodnega gospodarstva kot so uporabniki prostora, kar pa bi morala storiti, saj naj bi bilo v bližini predvidene gramoznice črpališče pitne vode na Moti. To črpališče bi bilo s širitvijo gramoznice ogroženo.

Občina je v odgovoru zapisala,

1986. pa je občina sprejela dolgoročni plan, v katerem je predvidena tudi ta gramoznica. V minulih 25 letih se je na področju prostorskega planiranja marsikaj spremenilo, očitno pa ne v občini Ljutomer.

Zakon o urejanju naselij (iz 90. oz. 93. leta) namenja v 2. členu posebno pozornost varovanju dobrin splošnega pomena, ki so pod posebnim varstvom; območja kmetijskih zemljišč, gozdov, vodnih rezervatov in drugih nahajališč je mogoče spremeniti v druge namene le, če obstaja za to širši družbeni interes. Nova gramoznica se ne bi le razširila na več novih parcel, ampak želijo urediti novo dovzno pot prek občutljivega poplavnega območja, zunaj poplavnega območja pa prek kmetijskega zemljišča.

In še iz 6. točke odločbe Ustavnega sodišča: ali je bilo dosedanje izkoriščanje gramoznice v Krapju res povsem legalno ali ne, bodo morale ugotoviti inšpekcijske službe. Pa to ni osamljen primer: tudi na levem bregu reke Mure bi morali narediti natančno analizo upravičenosti vseh posegov v obmursko pokrajino.

BERNARDA B. PEČEK

Vroč proračun, ki ga gospodarstvo ne potrebuje

Člani upravnega odbora Območne gospodarske zbornice za Pomurje so na svoji zadnji seji podprli stališča in sklepe Gospodarske zbornice Slovenije v zvezi s predlaganim proračunom za leto '97. Če jih strnemo: predlog proračuna za GZ ni sprejemljiv, saj predvideva 13,4-odstotno rast odhodkov glede na predvideno 4-odstotno rast bruto družbenega proizvoda, pa tudi začasno financiranje z 9-odstotno rastjo je nad načrtovano dinamiko rasti bruto družbenega proizvoda. GZS tudi ugotavlja, da proračuna za leto '97 ne potrebujemo in naj se to leto izteče po začasnem zakonu, ki še vedno omogoča večjo proračunsko porabo, kot je rast bruto družbenega proizvoda. GZS poziva vlado, naj takoj predloži proračun za leto '98 ter terja dosledno upoštevanje dogovorjenega v socialnem sporazumu.

Stališča zbornice je pred člani upravnega odbora predstavil svetovalec predsednika GZS Peter Suvorov, ki je svoj nastop izrazil tudi za lasno duhovičenje o zorenju grozdja, batrvi in sladkosti vina. Če zadeve ne bodo potekale tako, kot jih zastavlja GZ, bomo vsi pili kislo vino, je bila njegova napoved. Jasno je tudi pokazal na krivce za nenašitno proračuna, ko je dejal: župani in poslanci so tisti, ki bodo zahtevali več, nato pa postregel še z nasvetom gospodarstvenikom in pozivom poslancem koalicijskih strank, kot je rast bruto družbenega proizvoda. GZS poziva vlado, naj takoj predloži proračun za leto '98 ter terja dosledno upoštevanje dogovorjenega v socialnem sporazumu.

V razpravi o proračunu se je oglasil direktor podjetja Mura Božo Kuharič. Povedal je, da so vladne ocene o uspešnosti gospodarstva nerealne, kajti če se izguba v gospodarstvu povečuje, potem pozitivne ocene ni mogoče dajati. Odločno je proti vsakršnim subvencijam države določenim podjetjem ter opozoril, da sedaj, ko sklepajo pogodbe o poslih za naslednje leto, še vedno ne vedo, kakšni pogoji poslovanja jih čakajo. Sicer pa po njegovih besedah bistveni problemi ostajajo: tečaj, obresti in obremenitve gospodarstva.

Predsednik Združenja podjetnikov Pomurja Emil Zelko je ponovil tisto znano, da je od trideset do štirideset odstotkov malih podjetnikov ogroženih in pred stečajem, vlada pa je že veliko obljubila in nič storila. Tako so rekli, nato pa poslušali še predstavitev projekta strategije razvoja malega gospodarstva, ki je sestavni del razvojne strategije za Pomurje in katerega je podal Anton Balažek. Gost iz Ljubljane je svoj omalovaževalni odnos do malega gospodarstva razkril z oceno, da naj malega gospodarstva nikar ne prikazuje v tako mavričnih barvah ter dodal piko na i z žalitvijo Staše Baloh-Plahutnik, ko je dejal: mala Straška je v Celju govorila o tem, koliko razpisov so imeli, in pokomentiral, da je denar davkoplačevalcev pač mogoče deliti za marsikaj. MH

Beltinski svetniki o tribuni, revitalizaciji gradu in še čem Nujen bo kompromis med starim in novim!

Iz poročila komisije za vodenje postopka in oddajo naročila za izdelavo montažnih tribun v športnem parku v Beltincih, ki jo kot predsednik vodi Marjan Mauček, je razvidno, da je podjetje SGP Pomgrad ABI Lipovci ponudilo veliko ugodnejše pogoje kot podjetje Ginex International iz Nove Gorice. Občutna razlika je že pri ceni, saj so bili prvi pripravljeni zgraditi to obsežno naložbo za 25 milijonov 235 tisoč tolarjev, drugi pa za več kot 41,7 milijona SIT. Zato odločitev za lipovski ABI ni bila težavna.

Do 15. marca bodo poravnani stadionski stroški

Težave so se pojavile kasneje. »Po prvotnih načrtih naj bi stala naložba 18 milijonov tolarjev, vendar je kasneje prišlo do podražitev del za več kot 7 milijonov SIT. Razlika v znesku je nastala pri nosilnih stebrih, kjer so namesto 3 ton predvideli le 300 kilogramov betona. Nogometni klub Potrošnik pa je prevzel tudi izkop zemeljskih del, medtem ko je župan sprva podpisal pogodbo za 18 milijonov tolarjev, kolikor je znašal znesek, sprejet na seji občinskega sveta. Zapleti so se pojavili pri garanciji, zato so dela začasnou ustavili. Odločitev župana, ki ni pristal na dodatne izvajalčeve pogoje, je bila pravilna. »Zato sem se odločil, da z akceptom prek mojega podjetja zagotovim manjkajoči znesek, kar je bila garancija za nadaljevanje del,« je povedal na seji beltinskega občinskega sveta predsednik Marjan Mauček, ki se je znašel v dveh nič kaj prijetnih vlogah, saj je tudi predsednik Nogometnega kluba Potrošnik Beltinci.

Kot je navedeno, bo spodnji del prostorov novozgrajenega stadiona primeren tudi za organiziranje drugih prireditev, ne samo nogometnih. V prihodnje načrtujejo še postavitev 1.500 sedežev in strehe nad tribuno, kar bo stalo približno 11 milijonov tolarjev, za ograjo bodo morali odšteti 1,5 milijona SIT, za zemeljska dela pa 1,7 milijona tolarjev. Po besedah Marjana Maučeca to ni več stvar občinskega sveta, ampak nogometnega kluba, ki investira na občinskem zemljišču. Župan Jožef Kavaš pa je navedel, da je že podpisal pogodbo za izdelavo strehe na stadionu, ki jih bo stala okrog 8 milijonov tolarjev. V razpravi se je svetnik Mirko Porošč zavzel za čimprejšnje končanje začelih del, ker ne želi, da bi bil denar »vržen v blato«, ker gre v bistvu za večnamenski objekt. Podobno so menili še Janko Bezjak, Milan Balažič in Štefan Zadravec, pri čemer se je slednji zavzel, da je treba, podobno kot o športu, resneje razmišljati tudi o kulturi.

Predsednik občinskega sveta Marjan Mauček je zagotovil, da bodo najkasneje do 15. marca pokriti vsi stroški te naložbe (zaenkrat še ni znana dokončna številka), razliko 5,5 milijona tolarjev pa bodo zagotovili v občinskem proračunu za leto 1998, medtem ko bo slovesna otvoritev stadiona šele po pridobitvi uporabnega dovoljenja. V razpravi je sodeloval tudi predstavnik lipovskega ABI-ja, ki je zagotovil, da je zaradi kasnejših geoloških raziskav, ki so pokazale, da je nosilnost tal nižja od pričakovane, prišlo do podražitev del, saj so morali vgraditi dodatno armaturo in nosilne stebre. Zato je dodatnih 5,5 milijona tolarjev po njegovem mnenju upravičena podražitev.

Velikopotezni načrti z gradom

Precej kritičnih misli pa je bilo navrženi ob obravnavi programa revitalizacije beltinskega gradu. Arhitekt Kovač iz Ljubljane, sicer rojen v Dokležovju, je predstavil osnutek idejnega načrta, ki naj bi bil kmalu končan. V ospredje je postavil gradno kulturnega doma, ki bi gradu vdihnil živahnost dogajanja. Pri tem bi imela osrednjo vlogo večnamenska dvorana, zlasti za potrebe gledališča z dramskimi predstavami, kjer bi namestili 440 sedežev, v prihodnje pa bi jo lahko prilagodili tudi operni dejavnosti. Manjša dvorana z 220 sedeži pa bi omogočila nemoteno delovanje raznih kulturnoumetniških in drugih društev. Eden od grajskih prostorov bo namenjen razstavljanju stalne zbirke oziroma občasnim razstavam. V grad bi lahko preselili tudi poročno dvorano, knjižnico in občinsko upravo, precej pa si obetajo od poslovnih prostorov, kjer bi lahko svojo profitno dejavnost uveljavili številni podjetniki. Seveda sta predvideni tudi gostinska dejavnost s pestrejšo ponudbo in vinoteka. Vse te dejavnosti naj bi omogočile redno vzdrževanje gradu v Beltincih, ki bi postal pomembno gospodarsko in duhovno središče, kot je dejal tajnik občinske uprave Stanislav Sraka.

In cena? Računajo, da bo stala obnova 2 tisoč kvadratov beltinskega gradu približno 3 milijone nemških mark. Ker je ta zgodovinski objekt tudi v republiškem programu obnove gradov, si obetajo večjo gnotno pomoč, o določenih višagajih pa naj bi se dogovorili tudi z beltinsko krajevno skupnostjo. Ker grad po besedah G. Kovača prehaja v občinsko last, bo nujen kompromis med ohranjanjem kulturne dediščine in prilagajanjem novim potrebam.

MILAN JERŠE

Aktualna tema

Ob dajatvah bohotenje občinske birokracije

Zakon o lokalni samoupravi načelno pove, da premoženje občine sestavljajo nepremičnine in premične stvari v lasti občine, denarna sredstva in pravice, in še, da mora biti občina dobra gospodarica svojega premoženja, zato se morata z morebitno odsvojitvijo premoženja strinjati vsaj dve tretjini občinskih svetnikov

Načelno je tudi določeno, da občina financira lokalne zadeve javnega pomena iz lastnih virov z denarjem, ki ga dobi od države in iz zadolžitvev. Lastni viri občine so davki in druge dajatve ter dohodki od njenega premoženja. Država pa zagotavlja občinam finančno izravnavo v takšni višini, da bo javna poraba na prebivalca v vsaki občini dosegla v povprečju najmanj 90 odstotkov povprečne zagotovljene porabe na prebivalca v državi.

Kaj pravijo zakoni?

Nekoliko natančnejši je zakon o financiranju občin, ki pa je začasen. Z njim je določene urejeno zadolževanje oziroma omejitve (največ do 10 odstotkov zagotovljene porabe) pri zadolževanju občine in tudi financiranje. Zakon poimensko navaja občinske naloge, ki sodijo v sveženj zagotovljene porabe, npr. financiranje občinskih organov, izvajanje dejavnosti v osnovnem šolstvu, zdravstvu, subvencije in tekoči prenos v gospodarske javne službe, požarna varnost, varstvo pred naravnimi nesrečami itd., pa tudi vire za zagotavljanje te porabe. To so davek na dediščino in darila, davek na dobitke od iger na srečo, davek na promet nepremičnin, upravne takse, posebna taksa za uporabo igralnih avtomatov zunaj igralnic in del (30 odstotkov) prihodkov od dohodnine.

Občine, ki ne morejo zagotoviti financiranja zagotovljene porabe, so upravičene do izravnave iz državnega proračuna. Za vse druge naloge lahko občina pridobiva sredstva od davkov na premoženje, nadomestil za uporabo sta-

vbnega zemljišča, krajevnih in komunalnih taks, pristojbin, odškodnin za spremembe namembnosti zemljišča in škodljive posege v prostor, prihodkov uprave. Zakon določa tudi izjemo, ko občinam dovoljuje, da lahko zakonsko določeni davek od premoženja povečajo do petkrat.

Občine se pač znajdejo po svoje

Z reformo lokalne samouprave je bil občinam odtegnjen velik del proračunskih sredstev za njihovo delovanje, ker se je preselil na republiško raven in se v občine vračal z okrnjenimi transferji. Zato so bile prisiljene uvajati nove davke in takse, da z njimi polnijo okleščene občinske proračune in blažijo najbolj pereče lokalne probleme.

Tako so v murskoboškoi občini izvirne občinske prihodke po-

večali tudi z uvedbo taks na reklamne table in parkirnine v modrih conah. Na ta račun so lani zbrali okrog 20 milijonov tolarjev. V Občini Moravske Toplice so ustanovili turistično pisarno, ki se ukvarja tudi s pridobitnimi

koncesij za izrabo naravnega bogastva, kot sta gramoz in geotermalna voda, iz novoustanovljene komunalnega podjetja pa zlasti z odvozom odpadkov. Zanimiv je tudi primer iz Občine Hodoš - Šalovci, kjer so si omislili sprejetje odloka o pla-

čevanju takse za vzdrževanje pokopališč. Medtem pa so v Občini Radenci uvedli takso za reševanje ekoloških problemov, s pomočjo katere so lani dobili od 27 milijonov tolarjev tega samo od zbiranja komunalnih odpadkov 18 milijonov SIT. V ljubljanski občini pa računajo, da bodo s takso obremenjevanje avtomobilov letos zbrali dodatnih 30 do 35 milijonov tolarjev.

Sicer pa so v večini manjših občin razne pododloke in dodatne takse, pristojbine in domestila. Tudi v beltinski občini, kjer največji delež denarja pridobijo s pobiranjem traktorske takse in plačevanjem nadomestil za

uporabo stavbnih zemljišč, imajo pa lastnik je občina. Ni po niti administrativnih taks, to pomeni, da zaenkrat ne ožemaj občanov. Tudi v drugih občinah je komunalna in upravna taksa se plačuje, denimo, za organizacijo raznih sejmov in drugih prireditev, postavitev tratin in običajna, vendar v občinah malo denarja. Tudi v Občini Radgona se niso odrekli plačevanju nadomestil za uporabo stavbnega zemljišča, tako pa obremenjevanje okolja (odpadki), komunalni taksi, vodninski prispevku, taksi za obremenjevanje vode itd.

Skratka, kar je država zdelo občine nadomestilo z zelo širokim spektrom vukrepov. Pri vsem tem pa so seveda najbolj prizadeti občani in podjetniki, ki se težko izvirajo iz primere davkov, pristojbin in nadomestil. Seveda pa uvedba najrazličnejših taks med občani sproža vedno večji val nezadovoljstva in ogorčenja.

Z novo lokalno samoupravo več občinskih uslužbencev

Letošnjega septembra je bilo v pomurskih občinskih upravah zaposlenih 163 delavcev ali pa več kot ob ustanovitvi novih občin leta 1995, ko so nastali 20 delavcev. Seveda pri tem ni moglo gre za zanikati utemeljenih potreb po posameznih področjih, a tudi, da je marsikatera spreminjena posledica politične spremembe v vodstvu občine. Vsa ta kar je razumljivo, da se ožje sodelavce izbere ljudi, ki ne razhajajo s politično stranke, kateri pripada ali ne omogočila županski svet. Seveda pa bo občinska uprava v naslednjem obdobju na prednormativno in nasploh na bo namreč posodobiti, ampak kakšne svojega javnosti, jo bo treba prilagoditi standardom. Navsezadnje ba tudi naš občinski aparat stiti v denarne oziroma proračunske možnosti.

MILAN JERŠE

26. seja turniškega občinskega sveta

Letošnje občinsko praznovanje bo 16. novembra

Odločili so se za enotno čistilno napravo za občino - Bo prišlo do ustanovitve občinske športne zveze? - Za regresiranje jesenske setve pšenice bo občina primaknila 7,5 tolarja za kilogram kupljene pšenice

Na zadnji 26. seji občinskega sveta minulo sredo so sprejeli Odlok o spremembah in dopolnitvah prostorskih sestavin dolgoročnega in srednjeročnega plana lendavske občine za območje turniške občine in osnutek odloka o prostorskih ureditvenih pogojih za območje zunaj ureditvenih območij v občini Lendava, ki jih ne urejamo s prostorskimi izvedbenimi načrti za območje turniške občine. Tako bo v štirih krajih turniške občine večja širitev naselij. Več časa so svetniki namenili izdelavi projektne dokumentacije za čistilno napravo za Turnišče - Renkovce in Nedelico - Gomilico. Po ogledu številnih čistilnih naprav so se odločili za čistilno napravo Biotehne Kranj. Projekt za vse štiri vasi bo končan v prihodnjih treh mesecih. Vrednost naprave je ocenjena na 40 milijonov tolarjev, kilometer kanalizacijskega voda pa na 20 milijonov tolarjev. Pri pregledu realizacije proračuna do 30. junija je od 145.990.100,53 tolarja letnih prihodkov v proračun »priteklo« 70.105.139,68 tolarja, porabljenih pa je 67.387.951,32 tolarja.

Če bo ustanovljena občinska športna zveza, bo skrbela za razvoj in promocijo športa

Pri odhodkih s področja telesne kulture je v občini v letošnjem letu predvideno 3 milijone 600 tisoč tolarjev, in sicer za NK

Turnišče, NK Nedelica in NK Renkovci, Strelsko družino Štefana Kovača Turnišče, strokovno izobraževanje trenerjev, šolski šport ter za nagrade perspektivnim športnikom. Pri tej postavki se je oglašil sam župan Jože Kotec, rekoč, da bo potrebno v prihodnje v okviru občine ustanoviti občinsko športno zvezo, ki bo bdel nad pravilno porazdelitvijo sredstev ter se večjim razvojem športa v občini.

Za letošnjo pšenico 7,5 tolarja za kilogram!

Ker je turniška občina pretežno kmetijska, namenja veliko skrbi subvencijam na tem področju. Tako je letos za različna regresir-

ranja namenjenih 5 milijonov 310 tisoč tolarjev. Za jesensko setev pšenice so svetniki sprejeli sklep, s katerim se za kilogram kupljene pšenice regresira 7,5 tolarja.

Svetniki določili občinski praznik

Čeprav v občini še vedno nimajo sprejete občinske grba in zastave, bodo letos med drugim sprejeli ustrezen odlok o občinskem prazniku, občinskih priznanjih in nagradah. Zgodovinska dejstva govori, da je kraj Turnišče prvič omenjen 16. novembra 1267, ko so člani rodbine Jura opravili obred v turniški cerkvi, leta 1524 pa je Turnišče omenjeno kot »oppidum« (kar latinsko pomeni trg, mestece). Ob tej priložnosti je Turnišče dobilo delno sodno samoupravo, prebivalci so bili oproščeni tlake, dela dajatev, lahko so trgovali in se ukvarjali z obrtjo. Na osnovi navedenih dejstev in drugih razlogov so svetniki predlagali za letošnji občinski praznik 16. november kot mejnik v turniški zgodovini. Letošnji praznik bodo zaznamovali z novimi delovnimi zmagami pri oskrbi z vodo, cestah in telefoniji.

JOŽE ZERDIN

VESTNIK
MILAN JERŠE

vestnik, 2. oktober 1997

Murskosoboška bolnišnica

Za tisto, kar ji gre

Direktor murskosoboške bolnišnice dr. Bojan Korošec je pred dnevi imenoval predstojnike oddelkov bolnišnice in tako ukinil nekajletno »vedenje« na vodilnih mestih v bolnišnici

So z novimi ljudmi ali na novo imenovanimi povezana določena pričakovanja, predvsem v smeri zmanjšanja presežkov storitev in potem pozitivnega poslovanja bolnišnice? O tem in pa prizadevanjih vodstva, da bi bolnišnica od plačnika storitev dobila plačano, kar ji gre, je na vprašanja odgovarjal dr. Bojan Korošec.

Ob prevzemu vodenja bolnišnice je kot eno prvih nalog navedli spoznavanje oddelkov in problemov ter pogovore s predstojniki. Kaj so torej problemi, ki ste jih poznali oziroma o čem ste se pogovarjali s predstojniki?

Pri nas pa tudi v drugih bolnišnicah po Sloveniji je eden večjih problemov prekoračevanje dogovorjenih obveznosti do Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije, ki je naš večinski plačnik. Sme v stalnem konfliktu med Zavodom na eni strani, razpoložljivim denarjem na drugi ter pravičnimi občanov. Iz bruto družbenega proizvoda se za zdravstvo odvajajo evropsko primerljivi odstotki, toda to je odvisno od absolutne vrednosti, vendar je tega denarja trikrat manj kot v primerljivih državah. V naši bolnišnici delavci pa smo še v povprečju Skandinavci obiščeni zdravnik trikrat na leto, povprečni Slovenec pa sedemkrat. Sedaj težko biti dovolj pameten strokoven in

vendar je bil pretežni del časa namenjen dogovoru s predstojniki in drugimi delavci, opredeljevanju racionalnemu zdravljenju. To naj bi bilo dobro, ne pa in uspešno zdravljenje.

Vse to so zahteve in pričakovanja ustanovitelja, da bolnišnica pozitivno posluje ter obsej storitev postavi v dober okvir. Na drugi strani bolnišnica dokazuje, da s strani plačnika v primerjavi z nekaterimi drugimi bolnišnicami ni prejela priznanih realnih materialnih stroškov.

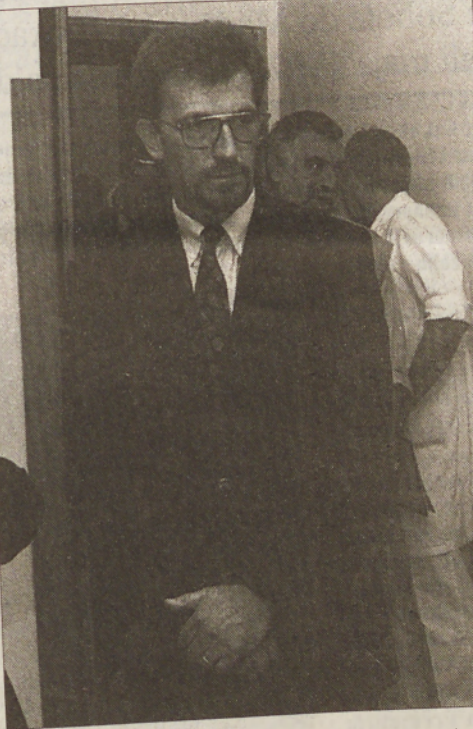
Zaradi tega smo imeli kar nekaj sestankov tako v Murski Soboti kot v Ljubljani na ministrstvu in na Zavodu za zdravstveno zavarovanje. Naši sogovorniki spoznavajo, da smo predvsem pri priznavanju materialnih stroškov bistveno podcenjeni in da smo pod slovenskim povprečjem, in to ne za majhen delež. Vendar je eno to spoznati in drugo to popraviti.

- Na to temo ste bili pred kratkim na pogovoru pri direktorju Zavoda za zdravstveno zavarovanje g. Koširju. Kako se je pogovor iztek?

Gre torej za pravičnejše vrednotenje materialnih stroškov, kar pa se ne bo dalo popraviti čez noč. Dogovorili smo se, da bomo poskušali zmanjšati bolniške oskrbne dni, ob tem da pa ostaja nespremenjeno število zaposlenih in nespremenjena absolutna višina materialnih stroškov in drugih elementov. Če tudi tako ne bomo prišli do normalnega poslovanja, bomo na naslednjem sestanku poudarili, da z delnimi, parcialnimi rešitvami nismo zadovoljni in da bo v tem primeru potrebno jasno povedati, da so se odločili, da bo bolnišnica poslovala z načrtovano izgubo.

Prava rešitev bo v tem - kar vemo tudi mi -, ko bo narejena kategorizacija bolnišnic in standardizacija. Vendar ravno ko govorimo o standardizaciji, bom izrazil začudenje, da jo pripravlja Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije, ne pa ministrstvo, kar ni ne logično in bojim se, da tudi ne najbolje.

- K pričakovane pozitivnemu poslovanju bolnišnice naj bi največ prispevali prav predstojniki oddelkov. Koliko je sedanje novo

imenovanje predstojnikov oddelkov povezano s temi pričakovanji?

Po več letih v bolnišnici nimamo več vršilcev dolžnosti po posameznih oddelkih. Najprej smo dobili novo glavno sestro bolnišnice, ki je pomočnica direktorja za zdravstveno nego, nedolgo nazaj pa so bili imenovani tudi predstojniki oddelkov. Kmalu bodo imenovane tudi glavne sestre oddelkov. Vsaka sprememba, novost je mišljena z dobrim namenom. Prepričan sem in tudi zadnji rezultati kažejo, ne glede na imenovanja predstojnikov, da se krivulja našega poslovanja izboljšuje. Krivulja, ki kaže realizacijo bolniških oskrbnih dni se že bliža številki sto, kar zagotavlja optimalno poslovanje in financiranje.

- Bolnišnica je pred dnevi odprla ambulantno boleznijo. Gre za novo dejavnost, razširitev programa dela bolnišnice. Za to pa je

potrebno zagotoviti tudi plačilo. Gre za to in za druge razširjene, dopolnjene programe v bolnišnici, ki doslej niso bili plačani. Kako potekajo dogovori med bolnišnico in Zavodom za zdravstveno zavarovanje o plačilu tega dela?

Dogovarjamo se že dlje časa, prijavi pa smo se tudi na razpis dodatnih programov za leto '97. Odgovorov še nimamo, bojim pa se, vsaj po prvih poizvedbah, da tu prav velikega pozitivnega odgovora ne bo.

Toda nerazumljivo bi bilo, da država s svojimi institucijami na eni strani pomaga, da pride do odprta ambulante, potem pa nam plačnik te dejavnosti ne bi odobril. Ambulanta za bolni dojk je odprta, dejansko pa še nimamo zagotovljenega plačila za njeno delo.

Podobnih primerov je še več in ne bi bilo dobro za nikogar, ne za bolnika, ne za nas zdravstvene delavce, ne

za plačnika, če bi zaradi neplačevanja določenih storitev, naprimer zdravljenja z dragimi citostatikami, morali bolnike odklanjati in jih pošiljati v Ljubljano.

- Kako po vašem mnenju ljudje, bolniki zaznavajo in sprejemajo murskosoboško bolnišnico?

Zdravstvo nasploh je v tem času v neki konfuzni situaciji, ki je odsev raznoterih sprememb v družbi. V tem času se dogaja v družbi veliko sprememb, tu mislim na manjšo zaposlenost ljudi, stečaj podjetij, spremembo pokojniške zakonodaje. Zato se tudi pričakovanja bolnikov, ki prihajajo k nam, spreminjajo odvisno od tega, s kakšnim namenom kateri prihaja k zdravniku. Ne gre samo za pomoč ob boleznih, ampak velikokrat pridejo zaradi pričakovane »bonitete«. Tako imamo veliko obiskov v splošnih ambulantah kot v naših specialističnih ambulantah zaradi potreb invalidske komisije. In tu se gledanje naših bolnikov na bolnišnico in zdravstvo nasploh spreminja. Na drugi strani pa podatki kažejo, da je stopnja hospitalizacije izjemno visoka, kar je eden večjih problemov v slovenskem prostoru, še posebno v Pomurju. To pa je tudi znak, da ljudje zaupajo naši bolnišnici in ljudem v njej ter je uspeh zdravljenja v okviru njihovega pričakovanja.

MAJDA HORVAT

Delegacija Audi v Prekmurju

Na nekajdnevem obisku v Prekmurju je bila delegacija iz avtomobilске tovarne Audi v Ingolstadt. V navzočnosti predstavnikov območnega odbora Zveze svobodnih sindikatov so si ogledali proizvodnjo v tovarni Planika v Turnišču, grad v Lendavi in druge

Nemški in soški sindikalisti pri županu

kulturnozgodovinske znamenitosti v pokrajini ob Muri. Delegacijo sveta delavcev in uprave podjetja Audi iz partnerskega mesta Ingolstadt, ki jo je vodil Harald Lindner, je v navzočnosti sekretarja OO ZSSS Murska Soba Janeza Kovača sprejel tudi župan Mestne občine Murska Soba Anton Slavic.

FILIP MATKO

Protest pred parlamentom

Študentarija očitno še na počitnicah

Od študentarije človek pričakuje, da svoj potencial po potrebi izkoristi tudi za merjenje moči s svetom

Na barikadah so bili v zgodovini običajno prvi študentje. Tokratni očitno politični miting s pesčico študentov, dvema sotoroma (ki sta zvečer v nasprotju z napovedjo izginila) in enim transparentom (v stilu dol z Drnovskom) ni kazal, da bi bilo med študenti sploh zanimanje za njihove probleme. Se v Ljubljano še niso vrnili ali pa so se vsi pridno guli in niso imeli časa priti pred parlament? Ali pa so vzgojeni v duhu, da pač mora vsak poskrbeti za svojo nit, tudi ko gre za vprašanje domovanja v študentskih domovih? V študentskih domovih naj bi namreč v prihodnje, ne glede na status, skrbeli za vedno nov podmladek, tako da bi stari študij, toda tudi »repetenti« imajo status študenta, to pa pomeni, da bi morali pred dokončanjem študija »spakirati« skorajda vsi. Na žalost malokdo konča v rednem roku. Toda ne samo, da je sobo v »studentu« težko dobiti, da se bo letos s stanovanjskim problemom ubadalo 4000 študentov, razmere v »studentih«, kjer se na nekaj metrih drenjata po dva študenta, niso idealne za študij. To vemo vsi, ki smo kdaj bivali v naselju. Edina prednost študentskega doma je relativno nizka cena. In ker se je študentarija odpravila pred parlament ravno v času izrednega zasedanja, bi pričakovali, da se bo ob njih ustavil kak politik. Pa nič od tega. V odmoru za kosilo, ki se je začelo ravno v času napovedanega študentskega napada, bi pričakovali, da se bo ob njih ustavil kak politik. Pa nič. Pred parlamentom so stale limuzine in vladne predstavnike varno odpravile v njihove sobane. Poslanci pa so očitno izmognani od dnevne razprave odhiteli na kosilo za 450 tolarjev. Pa naj še kdo reče, da nismo socialna država?

A. P.

Na Gornjem Seniku so se spomnili Janoša Kúharja

»Slovenci smo bili, smo in ostanemo!«

Napis »Hvalite boga vsi narodi!« v rimskokatoliški cerkvi na Gornjem Seniku v Porabju na Madžarskem je bil nekakšen moto nedeljske slovenske slovesnosti ob 10. obletnici smrti župnika Janoša Kúharja. V slovesnosti cerkvenih dostojanstvenikov s te in druge strani meje, predstojnikov madžarskih Slovencev, županov monostrske samouprave in gospe Kuzma pa tudi sorodnikov pokojnega, številnih domačinov in gostov iz Prekmurja je slovensko zahvalno mašo vodil dr. Ivan Camplin, ki je zaradi velikih zaslug pri ohranitvi slovenskega pripadniki slovenske narodnosti v sosednji Madžarski tudi v Murskosoboški občini. V nabito polni gornjeseniški cerkvi je zapel plesni zbor.

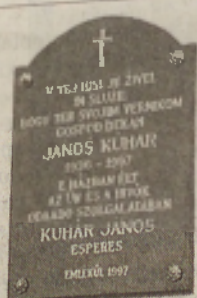
Janoš Kúhar (1901-1987) je kar nekaj časa služboval v Porabju, in sicer v letih 1926-1987 na Gornjem Seniku. Po njegovi zaslugi so zgradili cerkev in primerno uredili njeno notranjost. Zavzemal se je, da lahko verniki častijo boga v slovenskem jeziku, za kar je bil od nekdanjih oblasti preganjan štiri leta. Prav po zaslugi župnika Janoša Kúharja, ki je goreče zagovarjal slovenski jezik, pri čemer je znan njegov izrek »Slo-

venci smo bili, smo in ostanemo!«, se je leta uveljavil ob že tradicionalnih nedeljskih mašah in drugih priložnostih. Napisal je več kot dva tisoč tipkanih strani liturgičnih besedil, ki so se ohranila vse do danes.

Po slovenski zahvalni maši sta sledila odkritje in blagoslovitev spominske plošče na hiši, kjer je dolga leta živel in ustvarjal Janoš Kúhar. Ob tej priložnosti so položili vence, nekaj pesmi pa je zapel mešani pevski zbor Avgust Pavel. Nato so vsi skupaj obiskali grob Janoša Kúharja na pokopališču na Gornjem Seniku in se poklonili spomenu na velikega človeka.

MILAN JERŠE

Odkritje spominske plošče Janošu Kúharju na Gornjem Seniku

ZAMUDA PRI GRADNJI ŠPORTNE DVORANE - Gre za večjo telovadnico pri prvi osemletki v Murski Soboti, ki bi morala biti gotova že pred začetkom tega šolskega leta, delavci SGP Pomgrada in njegovi koooperanti pa že močno zamujajo. Zdaj v dvorani nameščajo opremo in izvajajo še zadnja obrtniška dela. Kdaj bo otvoritev športne dvorane, ki meri 2.640 kvadratnih metrov, v njej pa bo prostora za blizu 1.500 gledalcev odbojarskih in košarkarskih tekem na mednarodni ravni, je težko napovedati, čeprav menijo, da se bo to zgodilo v začetku novembra. Besedilo in posnetek: M. JERŠE

Pogovor z direktorico Pokrajinskega muzeja Ireno Šavel Sedaj bo potrebno pridobiti prostore za specialne zbirke

Končno sem jo ujela – direktorico soboškega Pokrajinskega muzeja. Muzejska zbirka je namreč odprta že cel teden, kustosi bi si lahko oddahnili, saj je za njimi resnično velik projekt, a so še vedno na vrhuncu priprav in organizacije. Tudi pogovor z Ireno Šavel je potekal med neprestanim zvonjenjem telefona, spraševanjem, dogovarjanjem ... V dobri uri mojega pogovora so se dogovorili še, da bodo čez nekaj tednov začeli z izkopavanjem 3 tisoč kvadratnih metrov terena pri Lendavi, kjer bo potekala avtocesta, o pripravah na zbirkovanje slovenskih muzejskih društev, ki bo v začetku oktobra v Murski Soboti, in še čem. Po otvoritvi razstave pa so pripravili in tudi izpeljali simpozij o Plečniku. Ker smo o na novo razstavljeni zbirki že veliko povedali, sva se pogovarjali o tem, kaj je ostalo, in o tem, kaj bo nastajalo.

Razstava je že nekaj časa odprta. Kakšen je odziv obiskovalcev?

»Odziv je bil ogromen. Spoznali smo, da ljudje od tega niso indiferentni. Ponosni so. Mislim, da se s to razstavo lahko postavljamo ob bok muzejem po svetu. In naša pokrajina si zasluži, da je zgodovinsko predstavljena, da to ni samo neka eksotična, etnološko zanimiva pokrajina, ampak da ima svojo zgodovino. Odziv je ves čas, tudi en teden po otvoritvi je veliko ljudi, prihajajo že turisti, tudi tujci. Odmevnost je velika, tudi mediji so k temu veliko prispevali. Slišala sem, da v Ljubljani govorijo: »Ali si že videl muzej v Soboti?«

Zgodovina je bila v Prekmurju drugačna kot na preostalem slovenskem ozemlju. Kako vam je na razstavi uspelo združiti levi in desni breg Mure?

»Nismo delali razlik, ali je to desni ali levi breg Mure, ampak smo jemali to območje kot eno pokrajino. Na razstavi smo poudarjali tiste dele zgodovine, ki so bili pomembni pri oblikovanju pokrajine, pri oblikovanju zgodovine, zgodovinske trenutke, na primer kulturo oblačenja, kulturo prehranjevanja ali obrti. To je za nas ena pokrajina. Poudarili smo vsa znana zgodovinska dejstva ne glede na to, na kateri strani Mure so se dogajala in zgodila. Tisočletja so ljudstva naseljevala to pokrajino ter jo oblikovala s svojim načinom bivanja in izražanja. Pečat temu so dajale geografske danosti, komunikacije, vera, različna konfesionalna podoba, mešanje različnih ver, etnična pripadnost in mogoče tudi politična. Ta prostor je zaradi tega drugačen. Hkrati pa nas povezuje v srednjeevropski poselitveni prostor. To smo poudarili na tej razstavi. Naša pokrajina je nekaj posebnega, pa vendar jo marsikaj povezuje s srednjeevropskim prostorom.«

V teh letih se je verjetno zbralo ogromno gradiva. Kako ste izvedli selekcijo?

»Muzej obstaja že več kot 40 let in ves ta čas se je zbiralo gradivo. Res ga je veliko, saj hranimo celotno gradivo te pokrajine in naši depoji so prepolni. Nekaj deponij imamo v Krplivniku in nekaj v rakičanskem gradu, posebno večje etnološke kose. Vsak kustos je za svoje področje skušal zbrati čim več, in vsak kos se mu je zdel pomemben. Skupaj z oblikovalci smo se odločili, da razstavimo predmete, ki imajo zgodovinsko in estetsko vrednost, torej tiste, ki bodo najbolj poudarili življenje ljudi v tej pokrajini.

Kaj ho pa z gradivom in zbirkami, ki so še ostale? Škoda je namreč, da bi kar tako ležale v depojih.

»Seveda. Lepo bi bilo pridobiti prostor za specialne zbirke. Tu je bogata zapuščina Jožeta Kološe, ki je muzeju zapustil ne samo fotografije, ampak tudi svoje albume, zapiske, fotografske aparate. Imamo celotni opus Eberla, lepo bi bilo, če bi dobil svoj razstaveni prostor, da ne govorimo o karikaturistu Ladislavu Kondorju in njegovem celotnem opusu. Hranimo bogato etnološko dediščino madžarske manjšine, oblačilno kulturo, krasne vezanine, tekstilne ... Strokovnjakinja, ki prihaja iz Madžarske, jih občuduje in pravi, da so evropske vrednosti, da takih stvari v Evropi ne poznajo. Z lendavskim muzejem smo bili v dogovoru, da bi jih postavili tam, žal pa sedaj s tem muzejem ni več komunikacije, kakršna je bila v začetku. Načrtujemo tudi še muzej agrokulture v Rakičanu. Tu je še vrsta zanimivih stvari, ki jih hranimo in bi jih bilo vredno razstaviti. Pripravljali bomo občasne razstave.«

V rakičanskem gradu pa so še Kučanovi stroji. Kaj bo z njimi?

»Se vedno sem ogorčena, ko se spomnim na to. Koliko smo se borili, da bi Kučanovo delavnico postavili kot muzej, pa ni bilo razumevanja. Mislim, da bi bil krasen muzej, s katerim bi se Sobotla lahko ponašala. Bil bi vgrajen v novo obstoječo stavbo, kar se v svetu dela. Delavnica je bila porušena, stroji pa so bili brez naše vednosti razstavljeni in odpeljani v grad v Rakičanu. Gospod Brate, strokovnjak za tehnično dediščino v Sloveniji, pa je ugotovil, da so stroji vrhunske evropske vrednosti. Tam sedaj ležijo razstavljeni in ne vem, kdo bo čez nekaj let to spravil skupaj. Kot strokovnjakinja si upam trditi, da se prostor za to delavnico nikoli več ne bo našel. Lahko se zgodi, da bodo stroji tako ležali, dokler ne bo kdo rekel, da so za odpad. Naredili smo si sramoto, ker smo tam naredili smetišče in pustili vse skupaj propasti.«

V Pomurju je več razstavil in muzejev, samo eden pa je pokrajinski. Relacije so v bistvu povsem jasno določene, v nekaterih občinah pa si to pogosto narobe predstavljajo. Kako je pravzaprav s tem?

»Mi smo edini pokrajinski muzej v tej pokrajini in hranimo gradivo za celo območje. Pokrajinski muzej v celoti financira ministrstvo za kulturo, edino za kakšne posebne razstave ali akcije prispeva polovico ministrstvo, polovico pa matična občina. Pri nas je torej finančno breme prevzela MO Murska Sobotla. Ministrstvo ne bo financiralo nobenega drugega muzeja za to območje. Mi pa smo pripravili strokovno pomagati vsem, ki želijo imeti kakšen muzej ali razstavo. Tako nam je dala na primer Gornja Radgona v upravljanje svoj muzej. Pripravljamo stalno razstavo, predvidevali smo, da bi bila razstava končana do leta 1998, ko bi se lahko Radgona vključila v Deželno razstavo, pa s tem ne bo nič, ker nimajo denarja. Naredili smo muzej v Radenski, Oloris ...«

Naj se spet vrnemo k razstavi, k prototipom spominkov, ki so jih naredili študenti ALU. Sobočani so zanje pokazali veliko zanimanja, tudi s tem, da so enega ukradli.

»Ja, s tem smo že pokazali svoj obraz. Mi, Prekmurci, da smo tudi tatovi. To me zelo boli. Predmete smo razstavili neposredno, da se jih lahko dotakneš, da je neposreden stik. Spoznali pa smo, da je potrebno vse dati v vitrine in zaščititi. Sicer pa se s temi izdelki ponuja originalen spominek, ki bi ga lahko mi in druge trgovine prodajali. Narejen je iz izv. Prekmurcem, ljudem v tej pokrajini, da lahko na podlagi tega unikata nekaj naredijo. Lahko bi jih odkupili kot prototip in mi v muzeju smo za to vsekakor zainteresirani. Lahko bi jih kdo izdeloval in bi jih prodajali v muzejski trgovini. Vendar to ni samo za muzejsko trgovino, lahko bi jih prodajali v Murski Soboti. Trgovine naj odvzamejo ves tisti balast, ki ga prodajajo, in naredijo mesto za lične izdelke. Ne imejmo ljudi za norca in jim ne prodajamo predmetov, ki niso estetski in nimajo nobene uporabne vrednosti, hkrati pa izničujejo dediščino, ki jo imajo. Spominek ni samo štoriklja na lesu ali majici. Ne morem se strinjati tudi s tem, da pri nas prodajajo spominke iz Gorenjske in Suhe krajine. Ponudimo kupcu nekaj lepega.«

So že kakšni odzivi, da bi te lične izdelke začeli izdelovati?

»Do sedaj še ni bilo odziva. Naj samo mesto ali pa turistična zveza poskrbi, da bo ponudila najlepše iz te pokrajine.«

ALEKSANDRA NANA RITUPER

Železniška proga Puconci-Hodoš-Zalalövö

Razpis in začetek gradnje hkrati z Madžari

Marko Brezigar je na Slovenskih železnicah vodja projekta za gradnjo železniške proge od Murske Sobote do Madžarske - Lokacijski načrt so pripravljali od oktobra 1995. leta in ga sprejeli maja 1997, kar je glede na dolgotrajnost podobnih priprav nadvse uspešno

Sicer pa je res, kakor vedo mnogi, da potekajo pogovori o gradnji železniške proge med Slovenijo in Madžarsko že od 1981. leta in da so se najprej pripravljali idejni načrti za traso od Murske Sobote do Puconec, prek Martinja in naprej do Monoštra, kar bi bilo z evropskega prometnega vidika primernejše kot povezava Hodoš-Zalalövö. Vendar so smer spremenili na željo sosedov.

In kako doživlja Prekmurje človek, ki je odgovoren za gradnjo nove železniške proge in mora skoraj tedensko v ta konec Slovenije, ki ga je pred leti komajda poznal?

»Moram reči, da prej nisem veliko hodil v Prekmurje. V teh dveh letih sem spoznal, da so ljudje zelo prijazni, odprti, razumni, da pa od zahtev, ki jih postavljajo, ne odstopajo zlahka. V pogovorih se potem stvari razjasnijo, tako da so rešitve sprejemljive za obe strani. Povem lahko, da ima ta proga za Prekmurje zelo velik pomen, prinesla bo precej novih delovnih mest, razvoj in napredek. Že sedaj se pojavljajo želje po gradnji objektov ob progi, tudi industrijskih objektov, poleg tega se bo tovarni promet umaknil s cesti, kar je za Prekmurje zelo pomembno. Ljudje to razumejo, predvsem na Hodošu in v Salovcih, kjer bo verjetno največ zaposlenih. Verjamem, da bo ta proga med ljudmi zelo dobro sprejeta, saj sem v pogovorih ves čas čutil, da čas, ko je tu že bila proga, še ni pozabljen.«

So na Madžarskem enako zagreti za gradnjo kot v Sloveniji?

»Za usklajevanje del med državama je imenovana koordinacijska komisija, ki usklajuje vse potrebne aktivnosti za gradnjo proge. Sam precej sodelujem z ga. Agato Berczi, ki je s strani madžarskega ministrstva za promet in vodno gospodarstvo vodja tehnične podkomisije in ki se zelo zavzema, da bi bila ta proga zgrajena. Projekte so že naredili. Meddržavni sporazum pa obvezuje obe strani, da če ena odstopi, povrne drugi vse stroške. Ne verjamem, da bi lahko prišlo do zapletov tako na madžarski kot na naši strani.«

Potekajo dela po časovnem planu?

»V načelu sledimo časovnemu planu gradnje proge, kakršen je bil postavljen z madžarsko stranjo. Vlada je 23. maja letos sprejela Uredbo o lokacijskem načrtu za železniško progo. Lokalne skupnosti so predhodno potrdile ta lokacijski načrt. Ta dokument pa je osnova za nadaljnje postopke – odkupe zemljišč in izdelavo nadaljnjih projektov za pridobitev gradbenega dovoljenja. Pogovori so bili po mojem mnenju uspešni, saj smo dosegli primerne dogovore, da bo čim manj moteče bivanje ljudi v teh krajih. Odkupi zemljišč potekajo uspešno. Večina zemljišč je bila odkupljena, če govorimo sedaj o individualnih lastnikih zemljišč, kajti precejšen del zemljišča je v lasti Sklada kmetijskih zemljišč, občin in nekih podjetij. Tisti lastniki, pri katerih pričakujemo, da bi lahko prišlo do kakih zapletov, pa pridejo na vrsto zdaj. Mi smo zaenkrat s potekom kar zadovoljni. Projekti za pridobitev gradbenega dovoljenja so zdaj v sklepnih fazah, računamo, da bodo do konca septembra končani. Detajle bomo seveda še usklajevali z madžarsko stranjo, vendar pričakujemo, da bomo s prvimi deli začeli letos na območju Puconec, kjer je še en del stare trase, in potem nadaljevali po trasi naprej. Jaz računam, da bomo letos začeli, nadaljevanje pa je seveda odvisno od sprejetja proračuna.«

Marko Brezigar, vodja projekta za gradnjo proge od Murske Sobote do Madžarske na Slovenskih železnicah

Koliko je bilo do sedaj namenjeno za to progo iz proračuna?

»V začasnem financiranju je bilo zagotovljenih 490 milijonov tolarjev, ki so praktično porabljeni za projekte in odkupe zemljišč. Za naprej bo potrebno sprejeti nov dogovor. V letošnjem proračunu so zagotovljena sredstva za odkupe zemljišč in projekte in delno za plačilo namembnosti.«

Ali tudi madžarska stran istočasno pripravlja načrte in odkupuje zemljišča?

»Za Republiko Madžarsko je ta proga, ki jo gradijo – malce v šali, malce zares – gorska proga. Madžari imajo praktično povsod raven teren, tu pa je teren gričevnat in malce težji, zato imajo na madžarski strani 1,5 kilometra dolg viadukt in 350 metrov dolg predor, kar jih je na začetku malce presenetilo. Medtem so sklicali strokovnjake, ki so se strinjali, da je gospodarneje zgraditi viadukt kot graditi visok nasip na močvirnatem terenu. Projekti so že v sklepni fazi in imajo dovoljenja za gradnjo. Pri njih je postopek drugačen, oni dobijo dovoljenje za gradnjo, preden odkupijo zemljišča, vendar lahko potem začnejo graditi šele na odkupljenih zemljiščih. Pri nas pa je postopek tak, da moramo imeti zemljišča pred pridobitvijo gradbenega dovoljenja. To je samo stvar predpisov, bistven je odkup ali pridobitev nepremičnin.«

Za neka zemljišča, na primer na Hodošu, niti ni natančno znano, ali so lasti sklada ali zadruge?

»Večina zemljišč je pridobljenih, tudi za vse nepremičnine, za pet objektov, ki jih bodo na tej trasi rušili, so pogodbe že podpisane. Dogovarjamo se še s posamezniki, podjetji in Skladom kmetijskih zemljišč. Vsi problemi, ki se pojavljajo na Hodošu, se pojavljajo predvsem, kjer so lastniki parcel v tujini ali neznan. Ti primeri se rešujejo na poseben način, predvsem iščemo lastnike. Vsak primer se rešuje posamezno in za vsak primer se dogovarjamo tam, kjer se problem pojavi.«

Kako sta postala Cestera in ZEU pooblaščenca odkupovalca zemljišč za potrebe Slovenskih železnic?

»Lani je bil razpis, kjer sta bila izbrana dva izvajalca odkupov

dpisana pot. Še enkrat pa povem, da je naša želja, da do tega ne bi prišlo, če že, potem res le v posebnem in izrednem primeru.«

Kaj pa zahteve občin, npr. Gornji Petrovci, ta je imela dodatne zahteve?

»Mi smo se pri sprejemanju lokacijskega načrta z občino že vse dogovorili. Zakon o kmetijskih zemljiščih določa, da gre denar od spremembe namembnosti, to je stvar parlamenta, zakonodajalca.«

V 16. členu zakona o kmetijskih zemljiščih obstaja možnost, da če občina pripravi kakšne programe, lahko kandidira za ta sredstva. In to je najbrž prava pot. Drugače pa je razdelitev zakonsko določena.«

Kaj bo s progo Murska Sobotla-Puconci? Zaradi odločbe izpostavljen je letos neprevzeto: lani so po njej vsaj pospravljali raskovno peso. Kdaj se bo začela odkupiti, hkrati ali prej? Tu mislim, seveda tudi na zahteve Antona Slivica, župana Murske Sobote.

»Obnova proge Murska Sobotla-Puconci je postopna in gradnjo nove proge. Zahteve g. Slavica poznam, vendar moram reči, da nisem prepričan, da jih komentiram. Ne poznam detajlov, vem pa, da se pripravljajo v sklopu lokacijskega načrta za avtocesto tudi načrt obovozne proge. Ko bo ta postopek stekel, ko bo končan, bomo lahko nadaljevali pogovore. V vsakem času pa bo moral promet nekako potekati tudi po progi Murska Sobotla-Puconci. Progo je treba v vsakem primeru obnoviti, ne glede na gradnjo ru obnovljena. Ta proga bo prej ali pozneje obnovljena. Jaz mislim, da bo za promet usposobljena že to jesen vsaj toliko, da se bo po njej zvozila pesa. To bo obnovila proge, tu niso potrebni enaki postopki kot pri novogradnji.«

Kdaj bomo videli projekte?

Bistveno in glavna stvar se zgodi pri lokacijskem načrtu, to so že zelo natančni projekti, zdaj se izdelujejo le izvedbeni projekti, projekti za pridobitev gradbenega dovoljenja, kjer so isti posegi natančneje obdelani: vsi glavni sklopi so že izdelani v lokacijskem načrtu.

Do konca meseca bodo izdelani projekti, nato pa bo izdelana zahteva za gradbeno dovoljenje. V Puconih naj bi začeli s tiri, potem pa na celotni sili z vsemi objekti istočasno. Vmes bo še razpis za izvajalca.

Glede na to, da so vse večje gradbene firme na avtocestah, boste dobili izvajalca?

»Verjetno bo to malce težko, vendar bo to razpis odprtega tipa, tako da se bodo lahko javili tudi drugi izvajalci, in mislim, da bo dovolj zanimanja.«

Razpis želimo pripraviti hkrati z Madžari, to bomo konec meseca usklajevali na področju siji. Dogovorjeno je bilo, da objavijo razpise hkrati in da objavijo tudi razpis na posajih do oni hkrati začeli na posajih Zalalövö. Delni problem so lahko le finančna sredstva, saj naj bi bil denar zagotovljen iz proračuna, vemo pa, kako je s proračuni pri nas.«

To pomeni, da boste zemljo odvzeli in se bo potem razpletalo glede prodaje oz. nakupa, glede na to, da ste vezani na roke, verjetno ne morete čakati na sodne rešitve?

»Obstajajo postopki, ki so znani in legalni. To je zakonsko pre-

BERNARDA B. PEČEK

Plečnik v Prekmurju ni samo bogojinska cerkev

Cerkev Gospodovega vnebohoda v Bogojini je res največje Plečnikovo delo v Prekmurju, nikakor pa ni edino - Znameniti arhitekt je v Pekmurju zaputil obsežen opus in pomen tega so skušali poudariti na posvetu o arhitektu Jožetu Plečniku, ki je potekal konec prejšnjega tedna v M. Toplicah

O njegovem delu so razpravljali predavatelji Janez Balazic, Friedrich Schuster, Damjan Prelovšek, Stane Bernik, Peter Krečič, Jože Smej in A. Hoyer. Težko je reči, da je posvet prinesel kakšne velike sklepe, pa je znanstveno razsežnost, predavatelji so predstavili različna vidika in vidike, predvsem pa omenili številne poglede, tudi nove, ter mnoga vprašanja in nova poglavja.

G. Balazic je uvodoma spregovoril o kulturnozgodovinski podobnosti pred Plečnikom in po G. Achleitnerju je s svojim razlagam o Bogojini odprl evropske horizonte. Poudaril je, da Plečnikova cerkev ni edina, ampak da je del nekega globalnega pojava v evropski arhitekturi. Druge pa presega s tem, da je tako izjemna s celo vrsto posebnosti. G. Prelovšek je bogojinsko cerkev sijajno primerjal z arhitekturnimi praškimi deli in jim dal naziv »prekmurjski«. G. Bernik je skušal o ekspressionizmu na neki način dopolniti in poudariti modernizacijo. G. Krečič, ki je tudi avtor knjige o bogojinski cerkvi, je

predstavil gradivo, ki ga hranijo v arhivu, fotografije, njegovo korespondenco, načrte in tudi skice. G. Smej je na primerih skušal pojasniti duhovno sfero, v kateri se je Plečnik znašel. G. Hoyerjeva pa je razpravljala o arhitektu Plečniku in njegovem konzervatorstvu - ali je bil ali ne - o estetski vrednosti njegovega dela ter poudarila njegovo geslo: »Da se nikoli ni podiral tistega, kar so očetje dobro naredili.« Predavatelji posveta so spomnili tudi na nekatera dejstva, ki pa so morda manj znana, da je Plečnik uredil tudi notranjost cerkve pri Gradu, spomnili na neizvedene Plečnikove načrte za prezidavo no-

tranjosti in zunanosti cerkve v Dobrovniku, oltar v martjanski cerkvi, nagrobnik Števana Kührja v Bratonic, nagrobnik župnika Horvata v Martjancih in še na kaj.

Kot smo lahko slišali na posvetu, prvo srečanje Plečnika s Prekmurjem ni bilo ravno pozitivno. Vendar, nekaj ga je prepričalo in Plečnik je bil potem navzoč v Prekmurju vse do svoje smrti. Tu je pustil svoj obsežen opus, še do danes pa je ostalo nekaj njegovih načrtov nerealiziranih. Po mnenju Janeza Balazica, umetnostnega zgodovinarja, je precej normalen pojav, da je Plečnik prišel v Prekmurje, saj je bil ta prostor vendarle odprt, morda še bolj kot danes. Bolj pa ga preseneča, kako se je lotil bogojinske cerkve.

Posvet o Plečniku pri nas je pričakovano nadaljevanje velikih dogodkov - razstava v Parizu, Pragi, Ljubljani ... »Bogojanska cerkev je

presenetljivo odlična po svojih arhitekturnih, spomeniških, dekorativnih in še kakšnih momentih. Zato so domačini upravičeno ponosni na to arhitekturo in ta spomenik, kar je še pripomoglo k temu, da je do zborovanja prišlo.«

G. Balazic, ki je bil tudi eden organizatorjev posveta, je še dejal: »Vendar je potrebno ta posvet vzeti samo kot del v celoti. Na primer nekaj posvetov je že bilo - o Ivanociju, Kleklu, Kuzmiču -, posameznim osebnostim je bil namenjen podrobnejši pregled. Takšen posvet samo pelje k nečemu bolj generalnemu. Končni rezultat naj bi bil kakšen mednarodni posvet. Na ta način bi lahko ocenili stanje o kulturnozgodovinski podobnosti Prekmurja med vojnama, ki je izjemno zanimivo. To se je izkazalo tudi s Plečnikom, saj gre za srednjeevropski prepoznavni dejavnik, ki se cepi na neki nacionalni karakter in lokalno tradicijo. Prav gotovo se bo zgodila še kakšna specialna razprava, še komu bo posvečen kakšen posvet in počasi bo temu sledil generalni kontekst, pogled v širši prostor iz različnih vidikov. To so postopni koraki, da bi nekoč nastala velika knjiga o naši identiteti na znanstveno pošteno zgodovinski ravni.«

ALEKSANDRA
NANA RITUPER

Razstava Murin
umetnin v soboški galeriji

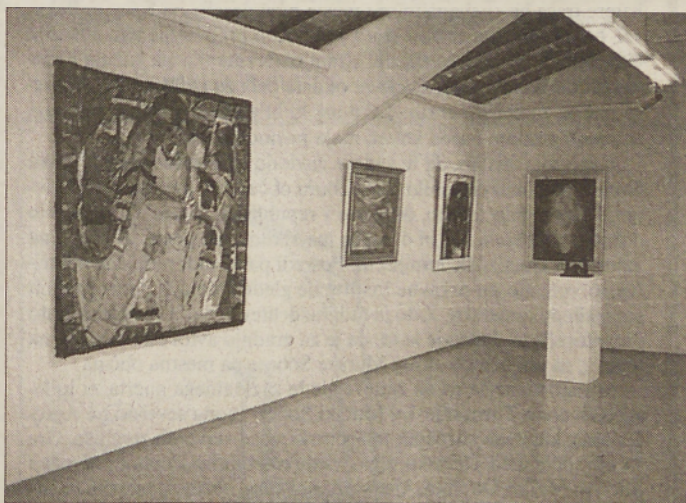
Pomoč likovni ustvarjalnosti

Te dni je v mali dvorani soboške galerije razstava nekaterih umetnin iz zbirke soboške Mure. V tovarni, ki je ena največjih izdelovalk konfekcije v Evropi, pomagajo slovenski likovni ustvarjalnosti z odkupom najkakovostnejših stvaritev. Že desetletja je Mura uspešen pokrovitelj številnih likovnih in drugih kulturnih dogodkov. Nekaj deset slik mnogih akademskih slikarjev in tudi nekaterih drugih likovnih ustvarjalcev krasi poslovne in druge prostore tovarne.

Avtorji razstavljenih del so: Nikolaj Beer, Mirsad Begić, Irena Brunec, Ina Conradi, Sandi Čerček, Ladislav Danč, Jože Denko, Zlatko Gnezda, Marjan Gumilar, Jože Horvat-Jaki, Zdenko Huzjan, Heike Luik, Ignac Meden, Franc Mesarič, Ludvik Pandur, Ditka Petkovič, Vojko Pogačar, Vlado Potočnik, Mirko Rajnar, Nataša Ribič-Stefanec, Vlado Sagadin, Kurt Simons, Jože Tisnikar in Boris Zaplatil. V njihovih delih se zrcali večplastnost figuralnega, abstraktnega in konceptualnega likovnega izraza avtorjev različnih generacij pa tudi likovnih pristopov oziroma razmišljanj o sodobnih tokovih moderne in postmoderne likovne umetnosti.

Direktor soboške galerije gospod Franc Obal meni, da je Murina podpora številnim likovnim razstavam in projektom, ki jih prirejajo v prostorih galerije, dragocena pomoč in spodbuda k še hitrejšemu, kakovostnejšemu, predvsem pa umetniško tvornemu vraščanju v sodobne tokove evropske likovne umetnosti.

FRANČEK ŠTEFANEČ

Murine umetnine v soboški galeriji. Foto: F. Š.

Iz slovstvene preteklosti med Rabo in Dravo

PANONSKI PORTRETI

MIHAEL
BARLA

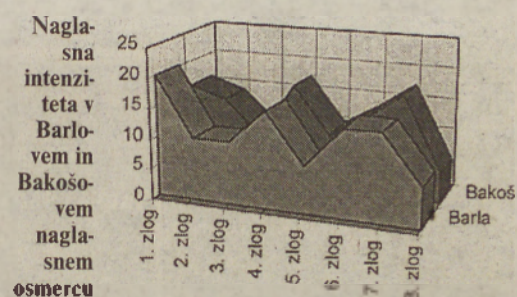
V razporeditvi gradiva, v vsebini in tudi z jasnostjo izraza (v njej Barla znatno prekaša Bakoša, ki je še v mnogočem baročno preobložen) Barlovo delo izkazuje razsvetlenske prvine, kar ne preseneča, saj so mu, kakor navaja Vilko Novak, kot predloge služile madžarske »racionalistično usmerjene pesmarice«. Toda ko opazujemo njegove jezikovne in literarne-estetske posege v »staro« cerkvenopesemsko gradivo, ugotavljamo, da jih je opravil v predromantičnem duhu, ki se mu je bil predal v mladih letih. Torej v duhu tiste literarne, tudi duhovnozgodovinske usmeritve, katere bistvena literarna ideja (poleg ideje vrnitve k naravi in ideje prave/naravne poezije in novega občutenja sveta ter človeka) je bila zanikanje klasicističnega okusa in pravil. Že kratek in jedrnat predgovor, v katerem Barla zariše jasno mejo med svojo in Bakošovo pesmarico, napoveduje distanco do tradicije. Tudi t.i. jezikovna prenova, ki je zajela madžarsko književnost v 2. desetletju 19. stol. in po vzoru katere je Barla renoviral in inoviral jezik prekmurjskih evangeličanskih cerkvenih pesmi, je že rezultat novih, predromantičnih idej, ki so preko nemškega kulturnega prostora prodrle tudi na Madžarsko.

Omeniti pa je treba vsaj še dva Barlova preloma s tradicijo. Prvi je potekal na črkopisno-pravopisni ravni, drugi pa na estetsko-formalni. Črkopisno-pravopisna prenova zadeva zapisovanje dvoglasnikov *ou* in *ei* ter predlogov *s/z*, *k* in *v*. Barla je namreč ukinil dotedanjo črkopisno prakso zapisovanja navedenih dvoglasnikov s črkovnim sklopom *ou* in *ei* ter ju nadomestil s strešico opremljenima o in e (*ô*, *ê*). Celotno več: nemalokrat je strešico postavil tudi nad *a*, tako da tak *a* (*â*) označuje glasovno zvezo *ai* oz. *aj*. V pravopisnem pogledu pa je nadaljeval in utrčil ločevanje med predlogi *s/z*, *k* in *v* ter zapredložno besedo, in sicer tako, da je navedene predloge in zapredložno besedo ločil z vezajem.

Najdaljnosežnejša pa je bila Barlova menjava estetsko-formalne paradigme, torej drugačen literarno-stilni koncept. Na več ravneh je moč opazovati, kako ga je uveljavljal, zgolj za ponazoritev pa bomo to prikazali na ravni verza oz. evfoničnih sredstev, ki jih uporabljata on in njegov predhodnik Bakoš (še zastopnik prejšnjega literarno-stilnega koncepta) pri oblikovanju verznega zaključka. Kot primerjalni vzorec nam je služilo 100 Bakoševih in 100 Barlovih verzov iz »Istih« pesmi, torej pesmi z istim besedilnim jedrom (Bakoš, NG: 1., 20., 53., 90., 106, 115. pesem; Barla, KNPK: 5., 20., 46., 79., 98., 103. pesem). Vsi verzi so osmerci, razporejeni v

štirivrstične kitice. Čeprav je pri Barli cutiti določene tendence v silabotonični verz (te so še očitnejše v pesemskem

gradivu *Diktomskih, veršuskih i molitvenih knjižic*, predvsem v smeri trohejskega ritma/metra), pa oba oblikujeta t.i. tonični ali naglasni verz, v katerem so ikti/naglasni poljubno razporejeni, pri čemer se pri pesnikih pokažejo določene naglasne tendence, ki individualizirajo njihovo pesniško-ritmično govorico. Tudi Bakoš in Barla cerkvenopesemsko gradivo ritmično vsak po svoje individualizirata, tako da se v njunem naglasnem osmercu kažejo naslednje značilnosti. Barla: močno naglaševanje prvega zloga (20,2 %), nato enakomerna porazdelitev naglasov na 2. in 3. zlogu (10, 25 %) ter spet močno naglasen 4. zlog (16 %) in nato po šibko naglasnem 5. zlogu (7,7 %) ponovno enakomerna porazdelitev naglasov na 6. in 7. zlogu (14,4 %) ter naglasno oslavljen zadnji zlog (6,8 %); Bakoš: dokaj enakomeren in po naglasnosti ne izstopajoč začetek verza (1. zlog 15,7 %, 2. zlog 13,7 %), nato šibko naglasen 3. zlog (8,2 %) ter naglasno najmočnejši 4. zlog (17,3 %), nato upad naglasne intenzitete na 5. zlogu (9,5 %) ter njen porast na 6. zlogu (13,1 %) in drugi vrh na 7. zlogu (17,3 %), ki mu sledi naglasno šibek zadnji zlog (5,2 %).

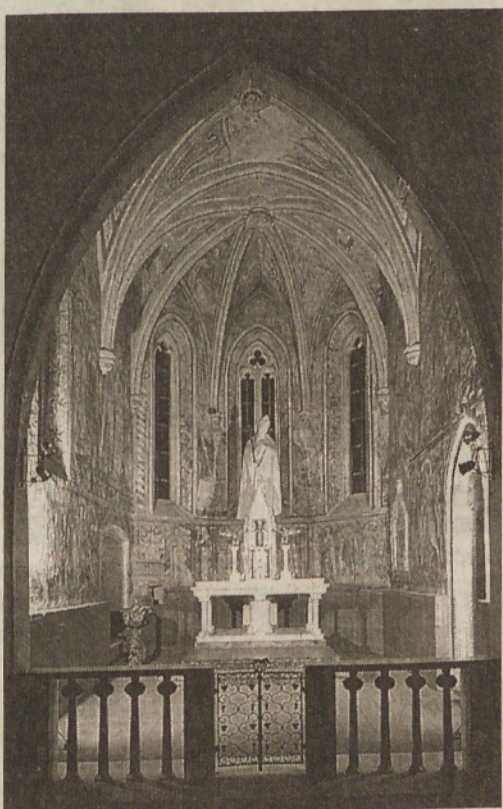

Barlov in Bakošev verz sta si podobna po močno naglasnem 4. zlogu, razglašnem (detonizirancem) 5. zlogu in naglasno najšibkejšem zadnjem zlogu, pri čemer je treba dodati, da so upoštevani le t.i. glavni naglas. Če bi namreč upoštevali še t.i. stranske naglase, potem bi bila naglasnost zadnjega zloga precej večja. saj oba avtorja rada oblikujeta verzni konec s t.i. razširjeno moško rimo. Že na prvi pogled pa je očitno, da Barla tudi v razporeditvi naglasov sledi načelu harmoničnosti, ki mu je bilo vodilo tudi v drugih primerih, še posebej pri oblikovanju verznega konca.

(Nadaljevanje prihodnjic)

Prostor 6: Obdobje romanike in gotike

Ugodnejše razmere za urbano in umetnostno rast v nekdanji ogrski mejno obrambni pokrajini so nastale šele v 12. stoletju. Viri iz 14. stoletja (1365 in 1366) že omenjajo večino današnjih prekmurjskih krajev; idealiziran, s »palanko« utrjen srednjeveški zaselek ilustrira motiv Jurijevega boja z zmajem iz Martjanec. Na vlogo dolnjelendavskih Hahot-dov - Banffyjev, ki so od 12. do sredine 17. stoletja gospodovali v Prekmurju, opominja znamenita donatorska podoba (1383) iz Turnišča. Na Szechýje, katerih sedež je bil v Gornji Lendavi (Gradu) in so do zadnje četrtine 17. stoletja pomembno vplivali na življenje v Slovenski krajini, spominja reliefno obdelan sklepnik z dvoglavim heraldičnim orlom, ki je nastal v drugi polovici 16. stoletja za cerkev v Gornjih Petrovcih -

Martjanci, župnijska cerkev sv. Martina, poslikan prezbitერი, Janez Aquila in delavnica - mojster martjanskih apostolov, po 1392.

nakljih (Murska Sobota). Odlično mesto v dobi gotike pripada stensnemu slikarstvu. Osrednja spomenika v Prekmurju, freske v Turnišču (apostol Andrej, 1383) in Martjancih (avtoportret ter apostola Jakob in Tomaž, po 1392), sta nastala izpod roke mojstra Janeza Aquile (Johannes Aquila) in njegove delavnice. Aquila se s svojim likovnim deležem predstavlja kot samozavesten, podjeten novodobni predstavnik slikarskega čeha.

JANEZ BALAZIC

Javna razprava

o soboških planskih aktih

Zbirna cesta bo med Gajem in Bakšo

Uprava mestne občine je organizirala javno razpravo o osnutku sprememb in dopolnitve prostorskih sestavin občinskih planskih aktov. Po besedah Antona Štiheca, ki je vodil dokaj slabo obiskan sestanek v veliki sejni dvorani v Murski Soboti, so najpomembnejše načrtovane prometne povezave za prihodnjo avtocesto in mestno zbirno cesto, za kar v ZEU - Družbi za načrtovanje in inženiring pripravljajo lokacijski načrt, narekavale nove spremembe v načrtovanju bližnjih posegov v prostor. Hkrati so želeli s tem dokumentom zadostiti tudi željam posameznih investorjev. Podatek, da so občinski dolgoročni načrt nazadnje dopolnili in spremenili leta 1990, srednjeročni načrt pa že dve leti prej, je dovolj tehten razlog, da se je mestni svet, ki bo naposled potrdil prostorske sestavine planskih aktov, odločil za tokratno javno razpravo, ki bo potekala ne le v mestu, ampak tudi v bližnjih krajevnih skupnostih.

Kot smo slišali v razpravi, je po zagotovilih strokovnjakov najprimernejša priključitev mestnih in obmestnih prometnih tokov na prihodnjo avtocesto prek zbirne ceste, ki naj bi povezala magistralno cesto med gostiščem Gaj na zahodnem obrobju Murske Sobotice in Bakšo na vzhodnem delu mesta. Sicer pa bo zbirna cesta potekala mimo Agroservisa, prek Kroške ulice in dalje v razdalji približno 500 metrov od Murske Sobotice do magistrale pri Bakši. Na nasprotni strani pa je predvidena ob naselju Pušča do gostilne Titan v Černelavcih oziroma ob kanalu do daljnovoda. Dovož na avtocesto, katere trasa bo speljana mimo mesta med naseljem Krog in Bakovci, bo na soboško zbirno cesto priključen pri omenjenem gostišču Gaj, zgrajen pa bo na vzhodni strani razbremenilnega kanala Leda-Mura. Soboška občina je že oddala dela za izdelavo lokacijskega načrta za zbirno cesto. Tako naj bi bila celotna dokumentacija za njeno gradnjo nared konec maja prihodnje leto.

Ker ljudje mislijo, da te zadeve zavirajo v Mestni občini Murska Sobota, so dobili pojasnilo že na zboru občanov v mestni četrti Turpolje, kjer je bilo rečeno, da je vse v republiških tokah. To pa je celo dobro, smo slišali, ker bi drugače marsikdo želel postaviti hišico na najboljših kmetijskih zemljiščih. Posredi pa so tudi politične odločitve, ki vplivajo na državne institucije glede izdelave podrobnejših planskih dokumentov. Zato je tudi razdelitev denarja za zbirno cesto še nedorečena. Jasno je le to, da je za gradnjo avtoceste odgovorna država, za obvoznico okrog Murske Sobotice pa mestna občina.

Mnogo jasnejše pa so zadeve glede zazidalnega načrta za industrijsko cono Turpolje 1 v Murski Soboti (cona severno od Agroservisa), katerega naročnik je občinski sklad stavbnih zemljišč. Gre za območje med Tišinsko ulico, razbremenilnim kanalom, Kroško ulico in Malim Doblom, kjer so že nekatere obrtno-poslovne dejavnosti. Ker so ti objekti ob glavni vpadnici v mesto, so se v javni razpravi zavzeli za njihovo lepšo arhitekturno podobo. Vse te in druge pripombe bo obravnaval še mestni svet, potem pa se bodo odločili za najprimernejšo rešitev.

MILAN JERŠE

Vprašanja in pobude cankovsko-tišinskih svetnikov

Kdo koga zavaja?!

Da je bil predlog svetnika Antona Omarja o uvrstitvi vprašanj in pobud na začetek seje cankovsko-tišinskega občinskega sveta upravičen, dokazuje več kot dveurna razprava

V njej so namreč načeli vrsto aktualnih zadev, na katere so čimprej želeli dobiti odgovor. Tako je Branko Buček sprožil dokaj polemično razpravo glede pritožbe Tatjane Zorjan s Petanjec zaradi previsoke najemnine za poslovne prostore v zadržnem domu na Tišini. Kot navaja v pritožbi, je skupaj z možem lastnica omenjenih prostorov, ki jih je odkupila za več kot 4,6 milijona tolarjev od Občine Cankova-Tišina in jih po pogodbi v celoti odplačala, ima pa tudi mesečno posojilo.

Za odkup poslovnih prostorov se je odločila, ker je želela imeti svoj lokal za hitro pripravo hrane. Najprej naj bi ji ponudili prostor ob republiški cesti, kjer je bankomat LB Pomurske banke, ker pa je bil na voljo še prazen prostor v dvoriščne strani stavbe, je razmišljala tudi o odkupu le-tega. Na ta način ji namreč ne bi bilo treba imeti prodaje skozi okno, temveč bi lahko postavila mizice tudi v lokalu in poletni pred njim. Problem pa je, da nima stranišča za goste, s čimer se je zadeva zapletla. Odklonili so namreč njeno prošnjo za souporabo sanitarij v drugem nadstropju poslovno-stanovanjskega objekta.

Župan Alojz Flegar je pojasnil, da so že prej iz podobnih razlogov zavrnili vlogo Marjane Vrečič. Zato so dopustili le hitro pripravo hrane in prodajo skozi okno, medtem ko je prodaja pi-jace in tudi sladoleda, kar si je privoščila Tatjana Zorjan, po županovih besedah protizakonito dejanje. Omenil je tudi napako projektanta, ki je dovolil napis okrepčevalnica, za kar seveda niso potrebne sanitarije. Po 1. juliju letos pa se je spremenil ustrezen zakon, ki sploh ne predvideva hitre prodaje hrane.

V dokaj burni razpravi je Franc Horvat dejal, da svetniki težko presojujejo o zadevi, če pred sabo nimajo pogodbe z občinsko upravo. Ker pa je lastnica morala doslej plačati visoko najemnino in obresti za posojilo, ne bi bilo prav, če bi ji onemogočili poslovanje. Podobnega mnenja je bil Franc Skledar, ki se je vprašal, ali ni bila stranka morebiti zavedena z raznimi obljubami. Takšno možnost je župan Alojz Flegar odločno zavrnil, dopustil pa

je, da ji je kdo zatrjeval, kako ne bo imela težav, če bo zunaj postavila stole. Zato je Jože Farič terjal pisno zahtevo projektanta, od inšpekcijske službe pa naj bi dobili mnenje, ki bi komisiji za pritožbe pomagalo pri njeni dokončni odločitvi.

V nadaljevanju se je Anton Omar, ki je tudi predstavnik ustanovitelja v svetu zavoda Osnovne šole Tišina, opozoril na prečo prostorsko stisko te šolske ustanove. Ob 17 oddelkih imajo kar štiri neustrezne učilnice za razredni pouk, s čimer nimajo pogojev za prehod na devetletno šolanje. Drugi problem pa je prevoz otrok iz oddaljenih krajev, zato so napisali prošnjo za nakup kombija. Ob tem je župan Alojz Flegar povedal, da so gle-

de dozidave tišinske šole nastali določeni zastoji pri projektih, saj so jih inšpekcijske službe kar trikrat zavrnile. Zdaj je končno pripravljeno gradbeno dovoljenje, kar je pogoj za pridobitev denarja s šolskega ministrstva. Začasno pa je ustavljena izdelava projektov za OŠ Cankova, in sicer zaradi spremembe šolskih okolišev. Zahteva puconce občine, da morajo njihovi otroci hoditi poslej v OŠ Puconci, postavljajo pod vprašaj številčnost učencev in s tem potrebnost nove šole na Cankovi.

Ob opozorilu Štefana Flisara na problem kanalizacije v KS Gederovci je Jože Farič navedel, da jih bo stala gigantska investicija gradnje kanalizacijskega sistema Tišina-Tropovci-Murski Črnci blizu 300 milijonov tolarjev.

Zato razmišljajo, da bi povzelo zneska poravnali občani, drugo polovico pa koncesionariji. Spodbudnejša pa je navedba, da je prižgana zelena luč za odkup zemljišča, s čimer se bo spomladi začela obnova magistralne ceste.

MILAN JERŠE

Neuspel referendum v Moravskih Toplicah!

V nedeljo je bil v krajevni skupnosti Moravske Toplice referendum o uvedbi krajevnega samoprispevka za naslednjih pet let

Na prvem in drugem volišču je bilo v volilni imenik vpisanih 548 volivcev, referenduma pa se je udeležilo 345 volilnih upravičencev ali 59,9 odstotka. Za krajevni samoprispevek jih je na prvem in drugem volišču glasovalo 168 ali 48,7 odstotka, proti pa jih je bilo 175 ali 50,7 odstotka volivcev, medtem ko sta bili dve glasovnici neveljavni (0,6 odstotka).

Na tretjem volilnem mestu, kjer je bilo vpisanih 65 volilcev, lastnikov vikendov in vinskih kleti, pa se je referenduma udeležilo 27

ali 17,55 odstotka volilnih upravičencev. Od tega se jih je le 8 ali 29,6 odstotka volivcev odločilo za krajevni samoprispevek, 19 ali 70,4 odstotka pa jih je bilo proti. Na ta način so prebivalci KS Moravske Toplice terjal vikendov in vinskih kleti izraziti odločitev o stališču do uvedbe krajevnega samoprispevka. Kakšne posledice bo imela taka odločitev na nadaljnji razvoj občinskega središča Moravske Toplice, si ni težko zamisliti.

M. JERŠE

Predstavitve Nissan v Avtohiši Rajbar v Murski Soboti

Testiranje je dokazalo trpežnost in zanesljivost

Rezultati testiranja po prevoženih 300.000 kilometrih pričajo o kakovosti motorjev avtomobilov Nissan

V Avtohiši Rajbar v Murski Soboti so se odločili, da bodo preizkusili kakovost avtomobilov Nissan s testiranjem motorja avtomobila, ki je prevozil 300.000 kilometrov. Testiranje so opravili na Srednji strojni in tekstilni šoli v Murski Soboti v petek in ponedeljek. Sklepna ugotovitev testiranja je bila, da so posamezni deli motorja v zelo dobrem stanju, kar je dokaz, da je motor Nissan sunny 1.4 SLX zelo uspešna kombinacija zmogljivosti, trpežnosti in zanesljivosti.

Rezultati testiranja so bili presenečenje

Nissan sunny 1.4 SLX s prevoženimi 320.000 kilometri so najprej testirali na stezi za testiranje podvozja CARTEC, kjer so pregledali in izmerili predvsem stanje amortizerjev, zavor in kretne naprave.

Stanje blažilnikov je bilo izmerjeno po principu dinamične meritve amortizerjev, kjer so ugotovili, da so vsi blažilniki dobri. Test je potrdil tudi, da so učinki posameznih zaviralnih naprav dobri pa tudi prednja in zadnja prena in kretne naprave. Pri vizualnem pregledu motorja, menjalnika in celotne motorne opreme so ugotovili, da je motor

med delovanjem čist, suh, miren in tih. Pri merjenju tlaka kompresije v posameznih valjih so ugotovili, da ima tlak kompresije v vseh valjih, kot ga navaja proizvajalec, to je 1350 k Pa oziroma 13,5 bara. Tudi merjenje izgube tlaka je pokazalo dobro stanje motorja, saj so izmerili 12-odstotno izgubo tlaka, medtem ko je sprejemljiva meja 25 odstotkov. Ugotovili pa so, da katalizator na avtomobilu ne deluje več dobro, saj je bil odstotek ogljikovega monoksida (1,6 %) nad dovoljeno količino za motorje s katalizatorji, a kljub temu v dovoljenih zakonskih vrednostih (max 4,5 % Vol) po trenutno veljavnih predpisih.

Med testiranjem v delavnici Srednje strojne in tekstilne šole v M. Soboti

Pri meritvi obrabljenosti posameznih delov motorja so uporabili mikrometre za notranje in zunanje merjenje, merilne ure, lasasto ravnilo, merilne lističe, merilne prizme, tuširno ploščo in drugo. Pri merjenju so upoštevali stroga navodila in tehnične podatke proizvajalca motorja. Iz rezultatov meritve je razvidno, da so motorni deli v celoti pod dovoljenimi mejnimi vrednostmi obrabe, razen pri vodnih ventilih in mazalnih batnih obročkih, kjer je izrabljenost rahlo povečana, a še vedno v mejah maksimalne dovoljene obrabe. Velja tudi pripomniti, da je kljub velikemu številu prevoženih kilometrov še opaziti sledove mehanske obdelave na posameznih elementih. To je še posebno opazno na notranjih površinah valja.

Zato strokovnjaki s Srednje strojne in tekstilne šole ugotavljajo, da

mirno in tiho delovanje motorja brez puščanja tekočin (olja, vode) dokazuje, da so posamezni deli motorja v zelo dobrem stanju. Samo neizrabljen motor je lahko suh, tih in miren. Ugotavljajo, da je motor Nissan Sunny 1.4 zelo uspešna kombinacija zmogljivosti, trpežnosti in zanesljivosti in si lastnik lahko obeta še dolg in miren tek tega avtomobilskega motorja, seveda ob ustreznih zamenjavi strojnih elementov, ki jih je običajno potrebno opraviti po takem razstavljanju motorja.

Takšni smo po 300.000 kilometrih

Poleg testiranja je v Avtohiši Rajbar med 24. septembrom in 1. oktobrom potekala predstavljena akcija s sloganom: »Takšni smo po

prevoženih 300.000 kilometrih še vedno dobri, lepi in vredni zupanja!« Ob tem so razstavili dva avtomobila, ki imata prevoženih 300.000 kilometrov. Poleg tega je bil na voljo tudi ena od njegovih nissanov, ki je bil v primeru. Obiskovalcem pa so ponudili tudi poskusni vožnji in jih priredili na novimi. S tem so želeli dokazati predvsem, da tako veliko prevoženih kilometrov brez večjih pritožb ni značilno le za avtomobile nemške proizvodnje, kot so mnogi doslej mislili. S testiranjem in zkušanjem želijo dokazati, da so tudi avtomobili japonske proizvodnje zelo kakovostni.

V teh dneh so predstavili tudi način vzdrževanja in najodobnejše oblike testiranja motorjev pomočjo računalnikov. Predstavili pa so tudi računalniški način izbire rezervnih delov. Torej ponujajo poleg kakovosti avtomobilov tudi servisne delavnice z najodobnejšimi tehničnimi rešitvami.

Foto: J. ZAUNER

Avtomobila s prevoženimi 300.000 kilometri

Otvoritev dela ceste Čakova-Videm

Kdaj drugi del od Čakove do Okoslavec

Minister Bergauer pošilja sporočila le v pismih – Še letos začetek urejanja središča kraja Videm – Samo enega odseka obnovljene ceste »za tolažbo« šoferji niso veseli

V petek, 26. septembra, so vaški Čakove ob pomoči občinskih organov Sv. Jurija pripravili slovesno otvoritev obnovljenega dela regionalne ceste R 349 Videm-Radenci-Kuzma (povezava s Kuzmo je resda čudna!). Na vabilih so sicer zapisali, da bo slavnostni govoril minister za promet Anton Bergauer, toda kdor pozna odnos ministrstva do pomurske regije, je težko verjeti, da bo minister tudi v resnici prišel prerezat trak na obnovljeni regionalni cesti, še posebej, ker drugi del ceste še čaka na obnovo in proračunski denar.

Vendar so krajski nadvse veselili tega 1,6 kilometra obnove dela, saj je bila cesta res uničena in nevarna. Že prej niso uspeli urediti nevarnega ovinka, ki je bil preozek in nevaren, saj je bil most čez potok. Izvajalec del je bilo Cestno podjetje Maribor, ki je končalo dela v dobrih treh mesecih, kakor je omenila direktorica Marjana Žinkovič. Vrednost opravljenih del je 47,6 milijona tolarjev in uspeli so jih prireditelji iz proračuna s pomočjo poslancev Ferija Horvata in Jožeta Kocovana (je poučena občinska sekretarka).

Kakor je navada ob podobnih

Regionalna cesta z uradnim nazivom R 349 Videm-Radenci-Kuzma je obnovljena le na enem delu, tako na severu kot jugu. Državni sekretar Igor Zajec je v petek prerezal trak na obnovljenem južnem delu.

priložnostih in kot dokaz, da so ceste zares veseli, so pripravili bogat kulturni program. Nastopali so godba na pihala, ljudske pe-

vke, šolarji in otroci iz vrtca.

Župan Slavko Mihalič se je v svojem govoru najprej zahvalil zaslužnim, da je ta del ceste sploh

obnovljen, ker gre za zapoznele zadeve, se je pač moral zahvaliti bivšemu državnemu sekretarju Marjanu Dvorniku, Dragi Lavrič in Nataši Povše, poslancema Feriju Horvatu in Jožetu Kocovanu pa domačinom Pepiki in Ivanu Belcu iz Čakove in Mariji Kegl-Zabot ter vaškemu odborniku Francu Trstenjaku za pomoč pri pridobivanju soglasij za odstop zemljišč.

»Tudi na lokalni ravni vlaga Občina Sv. Jurij ob Ščavnici velike napore za modernizacijo lokalnih in

Zgodilo se je ...

Voznik pobegnil

24. septembra ob 19.25 je v Tešljah voznik osebnega avtomobila H. zaradi tesnega prehoda podrl 73-letnega kolesarja C., ki se je pri padcu hudo poškodoval. Voznik osebnega avtomobila se na kraju nesreče ni pojavil in je odpeljal naprej, vendar so ga policisti izsledili, ko se je pojavil v Mursko Soboti.

Zavrnili 32 tujcev

Na pomurskih mejnih prehodih so policisti zavrnili 32 tujcev, ki niso izpolnjevali pogojev za vstop v našo državo.

Uničili konopljo

Prejšnjo sredo ob 14. uri so ljubljanski policisti zunaj naselja Čakove na nivi uničili pet sadik konoplje, ki jo je gojil neznanec, za kar so policisti poizvedujejo.

Preprečil tatvino kur

24. septembra ob 21.45 je Geza Cernčev, ki mu je nameralo ukrasti kure, Geza M. je storilca, ki so ga prijavili, zoper storilca podali kazensko ovadbo zaradi tatvine kur.

Zavrnili 25 tujcev

Na pomurskih mejnih prehodih so policisti zavrnili 25 tujcev, ki niso izpolnjevali pogojev za vstop v našo državo.

Kam prirednost

25. septembra ob 6.35 je Jože Kolar iz Beltince vozil osebni avtomobil po magistralni cesti od Beltince proti Murski Soboti. Zunaj naselja Lipovci je v križišču zavijal levo proti Veržuju, pri tem pa izsilil nesrečo pred voznikom osebnega avtomobila Goranom Vitezom iz Murske Sobotice, ki je pripeljal po magistralni cesti iz smeri Rakičana. Voznik Vitez je bil po nesreči poškodovan, pri katerem je bil poškodovan tudi njegov avtomobil. Poškodbe so lažje telesno poškodovale Viteza, škoda na vozilih je bila za približno 1,5 milijona tolarjev.

Prijeli sedem Romunov

26. septembra ob 5.55 so ljubljanski policisti v naselju Lendava prišli na nezakonite tujce, ki so se nezakonito vrnili v našo državo. Policisti so jih prijavili, da so se vrnili iz tujine, kar je bilo nezakonito, saj so bili v državi nezakonito. Vseh sedem tujcev so policisti prijavili, da so bili v državi nezakonito. Vseh sedem tujcev so policisti prijavili, da so bili v državi nezakonito.

Pet kršitev javnega reda

Zaradi kršitve javnega reda in miru so morali policisti ukrepati petkrat, in sicer dvakrat na javnem kraju in trikrat v zasebnih prostorih. Eden od kršiteljev, ki se ni pomiril, je bil pridržan do izrečitve.

Traktorist podrl kolesarko

26. septembra ob 16.10 se je Jožef Jerebic iz Lipe s traktorjem peljal skozi Beltince. Pri zavijanju s Panonske na Partizansko ulico je na kolesarski stezi trčil v kolesarko Marijo Rengeo iz Beltince. V nesreči je bila kolesarka hudo poškodovana in se zdravi v murskosobotski bolnišnici.

S svetilko zažgal tovornjak

V petek okrog 20.20 je prišlo do požara na tovornjaku Franca Fotivca iz Turnišča. Vnela se je sedežna prevleka, ki je bila v stiku z nezaščiteno žarnico, s katero si je lastnik pomagal pri popravilu vozila v delovnih prostorih. Ogenj se je hitro razširil na celotno notranjost kabine in jo v celoti uničil. Škode je za okrog 750 tisoč tolarjev. Požar so dokončno pogasili turniški gasilci.

Prijeli osem ilegalcev

Policisti so minuli petek prijeli sedem državljanov Romunije in enega državljanca ZRJ, ki so na ilegalen način prestopili madžarsko-slovensko mejo. Do predaje madžarskim varnostnim organom so nastanjeni v prehodnem domu za tujce v Prosenjakovcih.

Zavrnili 26 tujcev

Na pomurskih mejnih prehodih so v soboto zavrnili kar 26 tujcev, ki niso izpolnjevali pogojev za vstop v našo državo in prijeli državljana Romunije, ki je ilegalno prišel v Slovenijo.

Prevažal štiri Jugoslovane

Ob rutinskem pregledu vozil so policisti v nedeljo ob 9.15 v Gornjem Lakosu med drugim ustavili osebni avtomobil, ki ga je vozil Branko N. V avtu so odkrili štiri državljane ZRJ, ki so ilegalno pre-

stopili madžarsko-slovensko mejo. Tujci so bili v postopku pri sodniku za prekrške, zoper Branka N. pa so podali kazensko ovadbo.

Z avtom v pešca

V nedeljo ob 1.15 pa se je na Kapelski cesti v Radencih zgodila prometna nesreča, ko je voznik osebnega avtomobila Marjan K. trčil v pešca Antona S. in ga hudo poškodoval.

Stop za 36 tujcev

Na pomurskih mejnih prehodih so policisti zavrnili 36 tujcev, ker niso izpolnjevali pogojev za vstop v Slovenijo.

Voznik ni ustavil

V ponedeljek ob 18. uri je doslej neznan voznik osebnega avtomobila rdeče barve znamke lada samara, zastava 101 ali 128 v naselju Krog v križišču Brodarske ulice in ceste proti Bakovcem izsilil prednost pred voznikom kolesa otrokom M. L. iz Kroga. Kolesar je zaradi tega padel in se lažje telesno poškodoval. Neznani voznik ni ustavil, temveč je odpeljal po Brodarski ulici proti brodu na reki Muri. Vse, ki bi karkoli vedeli o prometni nesreči, prosijo, da pokličejo tel. št. 113 ali najbližjo policijsko postajo.

Ukraden avto

V noči na ponedeljek je neznanec z dvorišča stanovanjske hiše v Lomanošah ukradel parkiran osebni avtomobil znamke opel kadett 1,6 D sivo modre barve, reg. št. MS D9-519.

Naval ilegalcev se nadaljuje

29. septembra ob 6.40 so lendavski policisti v naselju Lendava prijeli državljana Makedonije in Alžirije, ki sta ilegalno prestopila državno mejo. Do končanega postopka pri sodniku za prekrške in izročitve madžarskim varnostnim organom sta nastanjena v prehodnem domu za tujce v Prosenjakovcih. Istega dne ob 19.30 pa je patrulja murskosobotske policije zunaj naselja Bratonci ustavila voznika kombiniranega vozila Petra B. iz Maribora, ki je prevažal štiri državljane Romunije, štiri državljane ZRJ in pet državljanov Iraka, ki so ilegalno prestopili madžarsko mejo. Tujci so predlagani v postopek pri sodniku za prekrške, zoper Petra B. pa bo podana kazenska ovadba.

Zavrnjenih 37 tujcev

Na pomurskih mejnih prehodih je bilo zavrnjenih 37 tujih državljanov, ki niso izpolnjevali pogojev za vstop v našo državo. M. J.

Gasilski podmladek v Podgorju

Kraj Podgorje v Apaški dolini je znan predvsem po gasilskem društvu. Letos so njihovi člani ponovno poskrbeli za presenečenje in se uvrstili na republiško tekmovanje. Pozabiti pa ne smemo na najmlajše, ki že zanjejo uspehe. Ekipa v sestavi: Blaž, Primož, Maja, Nadja, Tomaž, Goran, Dario in Zoran pridno vadi pod vodstvom Zlatka Fejša in Mirana Ramovša. Udeležili so se že nekaj tekmovanj in so se domov vedno vrnili s kakšnim priznanjem oziroma pokalom. Tako so sodelovali na srečanjih v Lutvercih, Lesanah, Zibercih in domačem Podgorju. Ker so zagnani, se nam verjetno v prihodnje ni treba bati težav ob morebitnih požarih in drugih naravnih nesrečah.

Bojan Macuh

BERNARDA B. PEČEK

V naši osemnajsti številki smo že poročali o novem gasilskem hidrantu, ki ga je izdelalo podjetje za proizvodnjo, montažo, inženiring ter notranjo in zunanjo trgovino Goro Krog, d. o. o. Tokrat smo na demonstracijsko predstavitev tega hidranta naleteli v Bratoncih, kjer so ga delavci podjetja preizkusili na treh različnih zemljiščih. Povedali so, da je v Bratoncih zemljišče trdnjše, kot je bilo aprila v Krogu, ampak na koncu je vsa stvar uspešno delovala. Kot nam je že takrat dejal direktor podjetja Zvonimir Gomboc, je prednost hidranta Goro enostavna in hitra izdelava ter neomejeno črpanje vode.

TOMO KÖLES, fotografija: Nataša Juhnov

UČINKOVITO OPOZORILO – Table z napisom Spet smo tu! in Vozite previdno! so se doslej pokazale za dovolj učinkovite, zlasti v bližini šol (na sliki: v bližini prve osemletke v Murski Soboti). S tem je Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu vsekakor naredil koristno potezo. Fotografija: M. JERŠE

Odbojka

Pomgrad premagal Olimpijo

Odbojkarji Pomgrada iz Murske Sobotice so uspešno štartali v novi tekmovalni sezoni v 1. A-ligi. V prvem krogu so v Ljubljani premagali Olimpijo s 3 : 2 (14 : 16, 15 : 9, 8 : 15, 15 : 3, 15 : 13). Sobotčani, ki so nastopili brez poškodovanega Bačviča, so tekmo do vodili z 12 : 5, a ga izgubili. Najbolj razburljiv je bil zadnji niz, tako da je pri rezultatu 12 : 12 odločil dober blok Sobočanov. Sicer pa je bilo na tekmi več lepih akcij. Pomgrad: Berdon, Fujs, Čeh, Topovšek, Marič, Poredoš, Tot, Kerec, Menev. Pomgrad igra v soboto doma z ekipo Krke iz Novega mesta.

Judo

Goran Hašaj prvi v Celju

V Celju je bilo tradicionalno tekmovalje v judu za pokal Iva Reza. V mladinski konkurenci je nastopila kompletna državna reprezentanca. Lep uspeh je dosegel Sobočan Goran Hašaj, saj je premagal v kategoriji do 65 kg, čeprav je nastopil v višji kategoriji. Hašaj Lazar je zasedel v kategoriji do 71 kg tretje mesto. V Celju je bilo tudi zbiranje prvenstva v prvi državni judo ligi, ki tokrat sodelujejo tudi Sobotčani. V prvem kolu, ki bo 25. oktobra v Celju, bo Murska Soba tekmovala z ekipami Iva Reza, Druge in Branika Blokerja.

Košarka

Uspešen štart Radenske v 1. B-ligi

Začelo se je prvenstvo v moški košarkarski 1. B-ligi, kjer prvič nastopuje ekipa Radenske iz Radenci. Radenci so gostili ekipo Kometa iz Slovenskih Konjic in zmagovali z 89 : 79 (45 : 41). Gostitelji so presenetili z dobro igranjem, vendar so domačini sicer začeli nervozno, kar so izkoristili gostje in povedli z 11 : 2 in tudi večji del prvega polčasa vodili. Radenci so prišli v vodstvo pri rezultatu 20 : 40 in ga obdržali vse do konca druge četrtine. Najboljši pri Radenski je bil Ulaga, ki je s svojimi akcijami večkrat navdušil. Strelci za Radensko: Ulaga 25, Karlo 16, Ojsteršek 15, Rojko 11, Novak 7, V. Karlovič 6, Pavlin 6, Želj 3. V prvem kolu gostuje Radenska v Radenci pri Gradbincu.

Poraz Sobočank v drugem polčasu

V drugem kolu prvenstva v slovenski ženski košarkarski ligi je Soba tekmovala v Škofiji Loki in izgubila s 49 : 67 (29 : 35). Sobočanke so dobro igrale v prvem polčasu, saj so odšle na vodstvo s točko prednosti. Žal so v drugem polčasu gostiteljice razburljivo zmagale. Strelci za Pomurje Skiny: Gajdarski 14, Horvatova 14, Jocičeva 12, Orijeva 6 in Hizjakova 3. Pomurje Skiny igra v soboto doma z ekipo Ježica.

Kajak-kanu Vereš prvi, Horvat drugi

V Gradcu v Avstriji je bilo tradicionalno tekmovalje kajakašev in kanuistov v maratonu na 100 km. Najboljši je bil kajakar Vereš, ki je dosegel prvo mesto. Kanuist Borut Horvat, član BD Mura iz Kroga, je bil drugi, kroška mladinka Benka Sakač in Miran Bokan pa sta bila tretja.

Zmaga Sobočank, poraz Ljutomerčank

V prvem krogu prvenstva v ženski odbojkarški 1. A-ligi sta pomurski ekipi dosegli polovičen uspeh. Odbojkarice Sobotice so v Ljubljani premagale Krim s 3 : 1 (9 : 15, 15 : 3, 16 : 14, 15 : 7). Sobočanke so šele v drugem nizu uspele zaigrati tako kot znajo, dobro igro pa nadaljevale tudi v tretjem in četrtem nizu, tako da zmaga ni bila vprašljiva. Sobotice: Zaporozec, Drevenšek, Oletič, Kopilova, Kerčmar, Kuhar, Mörrec, Kolar.

Špecerija Bled je premagala Zavarovalnico Maribor Ljutomer s 3 : 2 (10 : 15, 1 : 15, 15 : 8, 15 : 9, 15 : 11). Ljutomerčanke so tekmo dobro začele, saj so po dveh nizih vodile, nato pa popu-

stile, kar so izkoristile domačinke in zmagale. Ljutomer Zavarovalnica Maribor: Kodila, Tretinjek, Stanković, Šostarič, Kosi, Vrbnjak, Pirher, Štumperova, Vrečko, Šerc. V soboto igra Sobotica doma z Novim mestom, Ljutomer pa s ŠOU-om iz Ljubljane.

Poraz Ljutomera na Bledu

Začelo se je tudi prvenstvo v moški odbojkarški 1. B-ligi, kjer je tekmuje ekipa Ljutomera. V prvem krogu je Ljutomer gostoval na Bledu in izgubil z istoimenskim klubom z 0 : 3 (4 : 15, 1 : 15, 6 : 15). Ljutomer: Babič, Šumer, Dobošič, Onišak, Savič, Horvat, Rajnar, Kralj. V soboto igra Ljutomer doma z ekipo Termolubnik. (FM, NŠ)

Košarka - slovenski pokal

Slovan s težavo premagal Radensko

V tretjem krogu tekmovalja za slovenski košarkarski pokal je član 1. A-lige ljubljanski Slovan v Radenci s težavo premagal novega člana 1. B-lige Radensko z rezultatom 74 : 66 (36 : 35). Gostitelji so presenetili z izvrstno igro, tako da so si Ljubljančani priigrali zmago šele v zadnjih sekundah igre. Radenska je prvič povedla z 18 : 17 in nekaj časa vodila s šestimi točkami razlike. Gostje pa so odšli na odmor s točko prednosti. Tudi v drugem polčasu je bila igra zelo izenačena, moštvi pa sta se v vodstvu

menjavali. Radenci so dve minuti pred koncem vodili s 64 : 63, vendar jim je v končnici zmanjkalo zbranosti. Strelci za Radensko: Ojsteršek 17, Ulaga 14, Novak 10, Karlo 9, Bratkovič 9 in Želj 7. Radenska je tako izpadla iz nadaljnjega tekmovalja.

Ježica zlahka dosegla visoko zmago

Najboljša slovenska ženska košarkarska ekipa Ježica iz Ljubljane je v četrtfinalu slovenskega košarkarskega pokala po pričakovanju z lahkoto premagala mlado ekipo Pomurja Skinyja s 94 : 44 (53 : 24).

Kegljanje

Zmaga Nafta in poraz Radenske

V drugem krogu prvenstva v drugi državni moški kegljaški ligi je novinec Nafta v Lendavi premagal drugo ekipo mariborskega Konstruktorja s 5 : 3 (4947 : 4938).

Za Nafto so zmagali: Peric, 866, Horvat, 845, in Matko, 825 podrtih kegljev. Tekmovali so še: Levačič, 806, Felšo, 804, in Radaković, 801 podrti keglji. Kegljavci Radenske so gostovali v Žalcu in tekmo izgubili s 3 : 5 (5078 : 5100). Za Radensko so zmagali: Kūčan, 852, Drvarič, 874, in Hojnik, 832 podrtih kegljev. Tekmovali so še: Mauser, 855, Lešnik, 831, in Steržaj, 834 podrtih kegljev. (M. Ž., R. D.)

Namizni tenis

Zmaga Radgončanov in poraz Sobočanov

V drugem krogu prvenstva v prvi državni članski namiznoteniski ligi sta pomurska predstavnika dosegla polovičen uspeh. Radgončani so tesno premagali Maribor, Moravske Toplice Sobotica pa so tesno izgubile z državnimi prvaki MM Olimpijo. Pri Radgoni je Kovač zanesljivo dobil vse tri partije, eno zmago je prispeval Rihtarič, Benkovič pa je ostal brez zmage. Sobočani so zamudili lepo priložnost, da v skoraj triurnem boju premagajo državne prvake. Priložnosti so zlasti zamudili Horvat proti Škafarju in dvojica Unger - Nekhvedović. Po enkrat so zmagali Unger, Nekhvedović in Horvat. V tekmovalju druge državne lige je druga ekipa Moravskih Toplic Sobotice dosegla dve prepričljivi zmagi. V tretji ligi so prepričljivi zmagi dosegli tudi Puconci.

1. SNTL - Moravske Toplice Sobotica : Olimpija 3 : 4 (Unger : Škafar 17:21, 21 : 16, 15 : 21, Nekhvedović : Tokič 18 : 21, 12 : 21, Horvat : Reflak 18 : 21, 21 : 17, 21 : 18, Unger - Nekhvedović : Škafar - Reflak 18 : 21, 21 : 11, 14 : 21, Unger : Topić 21 : 19, 21 : 16, Horvat : Škafar 19 : 21, 17 : 21, Nekhvedović : Reflak 19 : 21, 21 : 16, 21 : 11); Radgona : Maribor 4 : 3 (Kovač : Jerman 21 : 8, 21 : 10, Benkovič : Plohl 17 : 21, 21 : 9, 17 : 21, Rihtarič : Tancer 21 : 18, 18 : 21, 15 : 21, Kovač - Benko : Plohl - Tancer 21 : 16, 21 : 10, Kovač : Plohl 21 : 16, 21 : 16, Rihtarič : Jerman 21 : 13, 21 : 13, Benkovič : Tancer 21 : 18, 21 : 23, 19 : 21); 2. SNTL - Škofije : MT Sobotica II 1 : 6 (Kocuvan 2, Solar 2, Koščak, Kocuvan - Solar); Šampionka : MT Sobotica II 0 : 7 (Koščak 2, Šbül 2, Gider 2, Koščak - Šbül); 3. SNTL - Arrigoni : Puconci 0 : 7 (Smodiš 2, Fridrih 2, Sapač 2, Smodiš - Fridrih); Gorica : Puconci 1 : 6 (Smodiš 2, Fridrih 2, Sapač, Smodiš - Fridrih). M. U.

Memorial Bena Ščapa

Najboljša Bobič in Klemenčič

Klub motoristov Murska Sobotica je organiziral 10. jubilejno tekmovalje v spretnostni vožnji za člane in prihodnje člane kluba za memorial Bena Ščapa. Sodelovalo je 32 motoristov, ki so tekmovali v dveh kategorijah. V razredu 125 ccm je zmaga Aleš Bobič pred Igorjem Gombocem in Grego Balaškom. V razredu nad 125 ccm je bil najboljši Damir Klemenčič pred Dejanom Benkom in Jernejem Celcem. Med dekleti je bila najboljša Tanja Šeruga, ki je v razredu do 125 ccm zasedla četrto mesto. Najmlajši udeleženec je bil 6-letni Benjamin Vučak.

Hitrostno rolanje

Cvetkova, Šantavčeva in Bogdanova dvakratne DP

V Kranju je bilo finale državnega prvenstva v hitrostnem rolanju za vse kategorije. Med 53 tekmovalci in tekmovalkami iz petih slovenskih klubov so sodelovali tudi tekmovalci in tekmovalke Roler kluba Murska Sobotica in GM Športa Dokonca iz Lendave in dosegli lep uspeh. Roler klub Murska Sobotica - (kratka in dolga proga) začetniki: Kaja Kuhar in Tadej Pušnik dvakrat druga; ml. deklice: Lučka Cvetko dvakrat prva, Lea Ficko dvakrat druga; ml. deklice: Mihec Cvornjek dvakrat tretji; kadetince: Jasna Šantavec dvakrat prva; mladinci: Davor Šijanec dvakrat prvi; člani: Robert Ferčak (kratka) tretji in (dolga) drugi; GM Šport Dokonca Lendava - prvi koraki: Doris Solarič dvakrat druga; začetniki: David Solarič tretji; začetnice: Manuela Bogdan dvakrat prva; ml. deklice: Marko Krapec dvakrat drugi; st. deklice: Tanja Koren dvakrat druga.

Končni vrstni red po posameznih kategorijah - Roler klub Murska Sobotica: dvakratni državni prvakinji sta postale Jasna Šantavec (drugič zapored) in Lučka Cvetko. Zmagali sta na vseh letošnjih tekmovaljih. Davor Šijanec je državni prvak na dolgi progi, na kratki pa tretji. Lea Ficko je na kratki progi zasedla tretje, na dolgi pa drugo mesto. Robert Ferčak je bil na kratki progi tretji, na dolgi pa drugi. Kaja Kuhar je bila dvakrat druga, Tadej Pušnik pa dvakrat tretji. Končni vrstni red po posameznih kategorijah - GM Šport Dokonca Lendava: Manuela Bogdan dvakratna državna prvakinja. Tanja Koren državna prvakinja na dolgi in druga na kratki progi. David in Doris Solarič dvakrat druga. Marko Krapec dvakrat tretji. (FM)

Strelstvo - trap

Slovenski pokal Boštjanu Mačku

Na strelišču v Rakičanu je bilo finalno tekmovalje v streljanju na glinaste globe za 4. slovenski pokal. Sodelovalo je okrog 30 tekmovalcev in tekmovalk. Med mladinci je Dejan Gomboc s 103 golobi zasedel drugo, Jasmina Maček pa je s 95 golobi tretje mesto. V skupni uvrstitvi za pokal Slovenije je Gomboc zasedel tretje, Mačkova pa peto mesto. V konkurenci članov na tekmovalju v Rakičanu je zasedel Karel Pojbič s 101 golobom osmo, Ludvik Marič s 101 deveto in Boštjan Maček z 99 golobi deseto mesto.

V skupni uvrstitvi slovenskega pokala je zmaga Boštjan Maček, Jože Pojbič pa je bil sedmi. Vsi so člani SD Štefana Kovača trap Murska Sobotica.

Hokej na travi

Slovenija četrta

V Zagrebu je bil peti tradicionalni mednarodni turnir v hokeju na travi Panonija '97. Med štirimi reprezentancami je sodelovala tudi Slovenija in zasedla četrto mesto. Slovenija je izgubila z Madžarsko z 1 : 3 (Puhan), s Hrvaško z 0 : 2 in s Slovaško z 1 : 3 (Fajš). Kljub zadnjemu mestu je bil pri slovenski reprezentanci opazen velik napredek. Naslednji turnir bo prihodnje leto v Budimpešti. Konec novembra bo slovenska reprezentanca sodelovala na mednarodnem turnirju v Trstu v Italiji, kjer bodo odprli novo igrišče z umetno travo.

Košarkarji Radenske so uspešno štartali v 1. B-ligi, saj so v prvem krogu premagali izkušeno ekipo Kometa iz Slovenskih Konjic. Fotografija: N. Juhnov

Šah

Radenska Pomgrad četrta

V Krškem je bilo finale slovenskega šahovskega pokala. Med štirimi ekipami je sodelovala tudi oslabiljena ekipa Radenske Pomgrada iz Murske Sobotice in zasedla četrto mesto. Sobočani so izgubili z ekipo Milana Vidmarja iz Ljubljane z 0,5 : 3,5 točke (remiziral je Zepe) in z ekipo Maribora z 0,5 : 3,5 točke (remiziral je Zepe).

Zmagali le Sobočani

Začelo se je prvenstvo v drugi državni šahovski ligi, kjer sodeluje 30 ekip, med njimi tudi tri ekipe iz Pomurja: Beltrans Radgona, Lendava in Radenska Pomgrad II iz Murske Sobotice.

V prvem kolu so bili uspešni le Sobočani. Druga ekipa Radenske Pomgrada je premagala Most iz Celja s 4,5 : 1,5 točke.

Zmagali so: Radosavljevič, B. Hari, Bolčić in M. Kovač, remiziral pa je A. Kelemen. Fužinar z Raven na Koroškem je v Radgoni premagal Beltrans s 4,5 : 1,5 točke. Zmagal je Zver, remiziral pa Nerat. Ptuj pa je premagal Lendavo s 4 : 2. Zmagal je Huzjan, remiziral pa sta Strbad in Žilavec.

Spidvej

Jambošič se je huje poškodoval

V Krškem je bila zadnja dirka za državno prvenstvo v spidveju za posameznike. Nastopila sta tudi dva Lendavčana: Siniša Jambošič in Aleš Majhen, medtem ko najboljši Lendavčan Jožef Koren zaradi poškodbe ni tekmoval. Jambošič se je na dirki huje poškodoval, saj ima zlomljeno levo ključno kost. Majhen pa je se je uvrstil v finale D in tam zasedel tretje mesto, kar je bilo v končni razvrstitvi 15. mesto. Končni vrstni red: 1. Ferjan (LJ) 126, 2. Šantej (KK) 108, 3. Lekše (KK) 102, 4. Šušteršič (LJ) 101, 5. Omerzel (KK) 89 točk. Koren je s 47 točkami zasedel deveto, Majhen s 23 točkami petnajsto in Jambošič s 4 točkami sedemnajsto mesto. (A. Matjašec)

Atletika

V Weizu v Avstriji so na uličnem teku sodelovali tudi člani TS Radenske. Nina Jakopc je bila tretja na 3 km, Roman Klančar je bil v teku na 9,7 km med veterani osmi, Marjan Jakopc pa med ml. veterani štirinajsti. (GG)

Člana TS Radenske Marjan Jakopc in hčerka Nina sta se udeležila dveh mednarodnih tekmovalj v Avstriji. Marjan je zmaga v absolutni kategoriji v teku na 3.500 metrov, Nina pa je bila med deklicami druga. V Bad Tatzmansdorfu pa je v teku na 1.800 m zmaga Nina, Marjan pa je bil na 7 km pri ml. veteranih deseti. (GG)

Trebljenje buč

Trebljenje buč je zamudno delo. Opraviti ga je sicer mogoče s strojem, a se še najdejo ljudje, ki trebijo buče ročno. Vsekakor tam, kjer jih pridelujejo na manjših površinah. Pred kratkim so trebili buče na njivi Cvetke Kranjc v Čakovi pri Sv. Juriju ob Ščavnici. V »tikvah« je bilo veliko velikih semen, k čemur je prav gotovo prispevalo (poleg ustrezne sorte) tudi lepo jesensko vreme. – Foto: L. Kr.

Tale fotografija pa je nastala pri Flegarjevih v Gerlincih. Buče so pripeljali z njive na domače dvorišče in ženske so jih začele čistiti. Potožile so, da v njihovem kraju, ki je sicer bolj znan po vinogradih, buče nimajo ravno veliko semen, vsekakor pa dovolj za pripravo dišečega bučnega olja za domačo porabo. – Foto: F. Ku.

MURSKA SOBOTA – Tudi v prihodnje bo imel župan mestne občine Anton Slavic uradne ure za stranke ob ponedeljkih med 12. in 15. uro. To je priložnost, da ljudje prvemu možu soboške občine razkrijejo probleme iz vsakdanjega življenja, hkrati pa dajo koristne pobude za spremembo določenih zadev. M. J.

MURSKA SOBOTA – V mestu delavci SGP Pomgrad Nizkogradnje in podjetja Nigra urejajo nekatere pločnike in poti. Tako načrtujejo asfaltiranje pločnikov ob Kopitarjevi ulici v dolžini 240 metrov, v ulicah Juša Kramarja (335 metrov), Prežihovi (90 metrov) in Rožnem naselju (70 metrov). V ulici Juša Kramarja bodo uredili tudi zelenico in tri metre široko dovozno pot. Tudi med Kroško in Kajuhovo ulico je predvidena pot, in sicer v dolžini 75 metrov. M. J.

IZJEMNIH SEDEM KORUZNH STORŽEV – Že deseto leto kmetovalec Ludvik Cigut iz Predanovec prideluje koruzo sorte pionir stira, toda še nikoli doslej ni videl česa podobnega, kar je opazil na robu ene od njiv. Na stebelu je pognalo in zrastle kar sedem storžev. Seveda teh sedem storžev ni tako velikih kot takrat, ko je eden, redka zanimivost pa je vendarle. Koruzo sorte pionir stira je Ludvik Cigut letos zasadil na šestih hektarjih in povsod mu je dobro obrodila. Pričakuje 20 ton pridelka na hektar. To je še posebno razveseljivo, saj njegovi domači žive le od kmetovanja. Letos so poleg koruze pridelali še pšenico in sladkorno peso. Besedilo in fotografija: Filip Matko

Ustavili smo se v Berkovcih

S Časarjevim mlinom več živahnosti?

Če želite popolnejšo informacijo o kakem kraju, se je najbolje oglasiti pri vašem predsedniku, ki navsezadnje pozna ljudi, kot radi pravimo, do dna duše. In to funkcijo v Berkovcih že šest let opravlja Karel Konkolič. Našel sem ga pri sosedovih, kjer je pomagal pri raznih kmečkih opravilih. Kot mi je povedal, se ukvarja s kmetijstvom, zlasti še z rejo krav molznic, ki je po njegovih besedah za zdaj še donosna. Od njega tudi zvem, da živi v Berkovcih okrog 70 prebivalcev v hišah s 17 hišnimi številkami in da imajo povsod telefon.

»Zdaj je tudi obnovljen Časarjev mlin, ki naj bi postal turistična znamenitost, hkrati pa je posodobljen kilometer dolg od

BTC-ju. S pomočjo moravske občine, ki je vložila precej denarja, bo mlin postal za kraj velika pridobitev,« z neprikritim zadovolj-

vasi v moravski občini. Pohvalimo se lahko z obnovljenim vaško-gasilskim domom, lani pa smo praznovali 60-letnico gasilskega društva. V kraju pa gradimo tudi večnamensko stavbo. Poleg kapelice, obnovljene leta 1913, zgrajene pa v začetku 19. stoletja, je vaški zvonik kot nekakšen simbol Berkovec. Sicer se ljudje povečini ukvarjajo s kmetijstvom, nekaj pa jih je našlo

Vaški predsednik Karel Konkolič ne skriva želja.

pak zato, ker je v spodnjem delu vasi opazno pomanjkanje življenjsko pomembne tekočine. Zgodnji del vasi je bolj močvirnat, v spodnjem delu pa so vzdoljaki kar 17 metrov globoki, vendar je vode le za vzorec ali največ 80 centimetrov. Če bi se v bližnji prihodnosti gradil občinski vodovod, bi ta predviden za nas pomenila zaenkrat velika. Podobno velja za kanalizacijo. Imamo pa dokaj dobro kroglo odvoz smeti, zlasti kosovnih odpadkov.

»Vaške ceste so, pošlihtane!«

Radi bi imeli ulično razsvetlovo in kabelsko televizijo.

Pogled na spodnji del Berkovec, ki se vedno bolj razvija.

sek ceste od rotunde v Selu skozi gozd do sem, ki je poleti enkratna sprehajalna pot. V bližini mlina nastaja nov gostinski lokal s pisarno.

Za obnovo tega mlina se je odločila gospa Petje, ki je Časarjeva vnukica in ima tu svojo stanovanjsko hišo, drugače pa ima svojo trgovino v soboškem

stvom pripoveduje predsednik vaškega odbora Karel Konkolič.

Zaživeli z novo občino

»Z ustanovitvijo nove Občine Moravske Toplice je naš del dosti bolj zaživel kot prej v veliki soboški občini. Smo ena najmanjših

zaposlitev tudi v bližnji tovarni Pletilstvo v Prosenjakovcih,« dodaja sogovornik.

»Največji problem je vodovod. Pa ne zaradi kakovosti vode, am-

Obnovljen Časarjev mlin naj bi postal turistična znamenitost.

Marjan Kramberger je vrgel trnek v Negovsko jezero in naenkrat zaznal, da se je nanj nekaj »prijelo«.

»Ker so ob meni »ribarili« še brat Janez ter svaka Zvonko Geder in Ivek Kaučič, so se pripeljali na pomoč s čolnom, saj sam ribe nisem mogel izveči. Na vabo se je ujel, kot smo pozneje ugotovili, 14 kilogramov težek in meter dolg amur. To je doslej moja največja trofej, čeprav sem ribič že od 1986. leta. V ribolovu najdem sprostitvev po napornem delu. Po poklicu sem dimnikar,« je povedal presrečni ribič. Na fotografiji so tudi tovariši, ki so pomagali izveči amurja. – Fotografija: L. Kr.

TRETJE SEMAFORIZIRANO KRIŽIŠČE V MURSKI SOBOTO – V križišču ulic Mikloša Kuzmiča in Štefana Kovača v Murski Soboti so postavili nove semaforje. Ureditev tega križiča je mestno občino stala skoraj 13 milijonov tolarjev. Po dolgotrajnih pogajanjih z Državno agencijo za ceste je le-ta končno privolila v nakup semaforjev, ki bodo nedvomno prispevali k večji prometni varnosti v tem delu mesta. Semaforji so začeli delovati v začetku tega meseca. Besedilo in fotografija: M. JERŠE

bolj pogrešajo. »Seveda imamo še vrsto drugih želja, toda denarja vedno primanjkuje. Tako poskušamo graditi mriško večico, ki naj bi vsaj do leta 2000 spravila pod streho. Poleg tega računamo na širitev pokopališča, saj je v ta namen zagotovljen nov del zemljišča. Pri tem ne bo problema z vodo in elektriko, ker je vodovod daljen približno 150 metrov. Lahko pa se pohvalimo, da so vaše ceste povsem obnovljene ter so brez pomanjkanja. Vegetacija nas čaka vzdrževanje na določenih krajših odsekih. Lahko povečamo, da so vaše ceste v vasi Berkovec za nekaj časa »poslihtane«. Prej so bile vaše ceste v začetku 20. stoletja, zato smo v zadnjih letih vanje vložili okrog 300 tisoč tolarjev. Pri tem smo si pomagali izključno z zbranim denarjem in izločili smo se, da kmetje plačujejo od katastrskega dohodka 10 odstotkov, zaposleni 2 odstotka. Zato vso pridobitev za krajano in vse te pridobitve so krajani in vovalci precej prostega časa in materiala,« pravi ob koncu obiska v Berkoveh vaški predsednik Karel Konkolič.

MILAN JERŠE

Precejšen naložbeni zagon

V beltiški občini so v zadnjem času opravili nekaj naložb, pomembnih za nadaljnji razvoj tega območja. Med drugim so dokončali čiščenje potoka Črnc, v Dokležovju so uredili cesto, kar jih je stalo okrog 9 milijonov tolarjev, za vodovod Lipovci-Gančani pa so morali odšteti 22 milijonov tolarjev. Poleg tega so v celotni občini poskrbeli za postavitev in popravilo poškodovanih prometnih znakov, za kar so porabili 2,2 milijona tolarjev. Po predlogu odbora za kulturo, šport in rekreacijo so se v občinskem svetu odločili, da dodatnih 500 tisoč tolarjev namenijo za potrebe beltiške osnovne šole, 200 tisočakov pa za Zlati sonček. Preostalih 350 tisoč tolarjev je dobil KUD Beltinci, 100 tisoč SIT pa sorodno društvo v Lipovcih.

Prav tako je pripravljena dokumentacija za asfaltiranje cestnih odsekov Melinci-Gančani in Beltinci-Bistrica, poskrbeli pa so tudi za primerno ureditev vodovodov v posameznih naseljih in za gradnjo plinske postaje pri osnovni šoli in vrtcu v Beltincih.

Omeniti velja tudi sklenjeno koncesijo z dr. Ivanom Carjem, saj je dal mestni svet Mestne občine Murska Sobota soglasje pastile k najemni oddaji poslovnih zdravstvenih prostorov v Beltincih. Hkrati so podpisane pogodbe o dotacijah športnim in drugim

društvom. Beltinska občina pa se je prijavila tudi na razpis sklada za razvoj in za pospešeni razvoj podeželja in obmejnih krajev.

Ne gre prezreti, da je občinska uprava odgovorna za naročilo načrta za zgraditev plinovodnega omrežja v vseh krajevnih skupnostih občine. Šele po izdelanem načrtu bodo sprejeli sklep o podelitvi koncesije. In navsezadnje: od septembra veljajo nove ekonomske cene za vzgojno-varstvene storitve v beltinskem vrtcu. Te znašajo za prvo starostno obdobje 32.287, za drugo pa 28.891 tolarjev.

M. JERŠE

101 LETO NEŽE HORVAT IZ KRUPLIVNIKA – V nedeljo je bilo v gostilni Pri belem križu nadvse veselo. Neža Horvat, rojena Frumen, iz Kruplivenika 38 je namreč praznovala 101. rojstni dan. Rodila se je 25. septembra 1896. V mladosti je

skupaj z možem odšla na začasno delo v Francijo, kjer je pomagala v gospodinjstvu in pri kmečkih opravilih.

Med štiriletnim bivanjem v tujini se jima je rodila hčerka Rozina. Po vrnitvi domov sta si kupila hišo.

Ptujska cesta

Kar šestdeset metrov dolg trs

»Trs, ki ga vidite, bo skoraj ovil stanovanjski in gospodarski del hiše. Tačas sega v dolžino 60 metrov ali kak centimeter več. Posadil sem ga kot potaknjenca pred 34 leti. Del »rozge« trsa mi je podaril Jakob Osojnik iz Zbigovec, ki je bil takrat odličen vinogradnik. Svevotal mi je, kako ga naj režem, da bom imel čim več uspeha. Kot vidite, se je trta, ki ji pravimo francoz, daje

Janez in Elizabeta Škrlec ob rekordno dolgem trsu

pa črno vino, dobro razvila. Raste v dveh krakih, oba pa sta dolga 60 metrov. Trs smo obesili na žlebove, daje pa vsako leto okrog 100 litrov vina. Za gojitev tako dolgega trsa je potreben poseben rez, na kar me je opozoril Jakob Osojnik. Pri tem moram seveda omeniti tudi delež moje žene Elizabete, ki ga ob deževju zaliva z gnojnico. Trs pa dobi tudi ustrezno količino umetnih gnojil,« nam je povedal Janez Škrlec, po domače Petkov Janez s Ptujске Ceste.

Janez pa ni samo dober vinogradnik, pač pa tudi »tauzentkincle«, saj zna marsikaj narediti. Njegova posebnost je tudi izdelava lesenih spinkov, ki romajo celo v Ameriko in Avstralijo. Seveda ima veliko dela z vzdrževanjem hiše, ki je bila zgrajena leta 1804 in je bila nekoč »pintarnica«, kjer so izdelovali lesene sode za vino. Bila je v lasti nekega barona, ki je bil lastnik posesti in bližnjih vinogradov.

LUDVIK KRAMBERGER

Srečanje z Mimiko Kozar iz Brengove

»Talent in znanje za izdelavo tort sem podedovala od mame«

Tako nam je dejala Mimika Kozar in nadaljevala: »Torte je vse do nedavnega pekla mama, sedaj pa to delo prepušča meni. Mama je bila kuharica in je kuhala na gostijah in sedminah. Za gostije je doma pekla torte. Vedno sem spremljala njeno delo in se tako navdušila zanj. Mami se imam zahvaliti, da sem od nje podedovala tako lep konjček, saj torte pečem in krasim ljubiteljsko. Največ jih pečem za sorodnike in znanee. Ti mi ponavadi prinesejo večino potrebnega materiala, kot so jajca, maslo, smetana, moka in sladkor. Ta navada se je ohranila še iz časov, ko v trgovinah ni bilo mogoče dobiti sladkorja in moke.«

Mimika Kozar peče torte.

* Mimika, ki se je rodila leta 1940 in živi pri mami, je tako zaljubljena v torte, da se še poročit ni utegnila. S tem delom ni ne bo bogatelja, bogati pa svoje življenje. Kdo bi vedel, koliko jih je že razveselila s svojimi sladkimi in lepo izdelanimi mojstrovinami. Ob slovesu nam je rekla: »Z nečim se človek mora ukvarjati. Človek, ki si ne najde dela, je pust in bolan, včasih tudi siten.

To pa ne bi bila rada. Vesela sem, če lahko koga osrečim, ko ima god, rojstni dan, poroko ali kak drug osebni praznik. »

LUDVÍK KRAMBERGER

KADENCI - V kongresni dvorani hotela Radin bo 27. in 28. oktobra že 6. posvetovanje o prehrani domačih živali, imenovano Zdraveco-Erjavčevi dnevi. Pripravljajo ga kmetijsko ministrstvo, Uprava RS za pospeševanje kmetijstva in ŽVZ za Pomurje. Na posvetu bo sodelovalo okrog 20 priznanih predavateljev iz domovine in tujine. Prvi dan bo imelo posvetovanje mednarodni značaj. F. Kl.

Pripravljajo pa tudi razne mladinske dejavnosti, s pomočjo katerih mladino seznanjajo z zgodovino lastne pokrajine, jim pomagajo odkrivati njene lepote in spoznati zakonitosti iz narave. Dejavnosti pa so tudi pri osveščanju ljudi z novimi ekološkimi pristopi. J. Ž.

MURSKA SOBOTA - Tu že dlje časa deluje Društvo za ohranjanje naravne in kulturne dediščine Berek, ki ga vodi Daria Črešnjevec. Osnovni namen društva je odkrivati, ohranjati in varovati naravno in kulturno dediščino murske pokrajine in njenih prebivalcev.

RADENCI - V Radenski namenljajo veliko pozornost informiranju svojih zaposlenih. Med drugim občasno izdajajo glasilo Informator. Pred kratkim so izdali že 22. številko v letošnjem letu. Poleg tega pa nekajkrat letno izdajajo svoj znani Radenski vestnik. F. Kl.

Pred letom dni je umrl dr. Anton Trstenjak **Doprsni kip akademiku**

Ob prvi obletnici smrti oživili spomin na
človeka, ki ga imamo Slovenci bolj poredko

V ponedeljek, 29. septembra, je minilo leto dni, odkar je v Ljubljani umrl akademik dr. Anton Trsten-

jak. V teh dneh so se na gornjeradgonskem pokopališču številni poklonili sponinu na velikega moža.

Osrednja slovesnost pa je bila (v soboto) zahvalna masa v cerkvi sv. Petra. Bogoslužje je vodil prof. mariborske teološke fakultete dr. Vinko Potočnik, somaševali pa so gornjeradgodski župnik Andrej Zrim, kaplan Alojz Kačičnik in upokojeni župnik Franc Puncer.

AVTOBEN JESENSKI POZDRAV
 ...Haber iz Predanovec 21
 ...v pozdrav prihoda le-
 ...jeseni na avtobusnem po-
 ...v domačem kraju izvi-
 ...monnik. Postavil je namreč
 ... (koleselj), nanj pa nalo-
 ... in drobnilnik za grozdje
 ... skupaj ozaljšal z jesenski-
 ...delki: koruzo, bučami in
 ... Tako je opozoril na
 ... čas pa tudi na letošnje
 ... kar vzbuja občudovanje
 ... oči, saj je na ta način
 ... polnšati tudi videz po-
 ...nega kraja. Besedilo in po-
 ... Filip Matko

Gornja Radgona Prvi avtobus pred 65 leti

vozi iz Gornje Radgone številni avtobusi. Z njimi se predvsem dijak in študenti, ki potujejo v kraj šolanja. Toda ob tem malokdo pomisli, da je iz Gornje Radgone prvič voziti avtobus leta 1932, to je pred 65 leti, na progi Gornja Radgona-Ljutomer, leto kasneje pa na progi do Maribora. Takrat je avtobus iz Gornje Radgone vozil čez Spodnje Sannivo, je ne skozi Benedikt, kot vozi danes večina avtobusov. Tudi v prvih letih, da prva leta ljudje avtobusom niso zaupali, draga je bila tudi vozovnica. Zato se je dogajalo, da so številni raje šli v Maribor, Ptuj ali kam drugam, kot da bi se vozili z avtobusom.

Franci Klemenčič

Sprehod po vinskih gričih

Praznik trgatve v Ivanjkovcih

Predstavitev vsega, kar lahko ljutomersko-ormoško vinorodno območje ponudi obiskovalcem - Želijo, da bi prireditev postala tradicionalna

V soboto so v Ivanjkovcih pripravili celodnevno prireditev Praznik trgatve, na kateri so obiskovalcem poleg domačega vina in jedi predstavili tudi pokrajino in njene lepote. Dokazali so, da v kraju in okolici, še posebej v tem obdobju, dejansko lahko obiskovalcem veliko ponudijo. Prireditev ni bila pripravljena kot značilna ljudska veselica, ki jih je v teh dneh veliko, ampak kot promocija pokrajine s sprehodom in vožnjo s konjskimi vpregami in kočijami.

Turistične agencije, ki so pripravile izlet za turiste iz drugih slovenskih pokrajin, so sicer organizirale tudi vožnjo z avtobusi po vinski cesti, vendar se je večji del obiskovalcev odločil, da se bodo ob lepem jesenskem vremenu od ene do druge razgledne točke odpravili kar peš.

Prireditev se je začela s kulturnim programom in nagovorom predsednika turističnega društva iz Ivanjko-vec Stanka Žličarja, ki je poudaril, da si želijo, da bi prireditev postala tradicionalna in da bi jo naslednje leto še izboljšali in poskušali pritegniti čim več obiskovalcev od doma in daleč. Za prireditev so se odločili, ker menijo, da na ljutomersko-ormoškem vinorodnem območju potrebujejo neko prireditev, ki bi simbolično pomenila začetek trgatve in vseh dejavnosti, ki so povezane z navedenim kakovostnega vina, značilnega za to območje. V kulturnem programu so poleg godbe na pihala in kitaro nastopili še harmonikarji, re-aktorji in kvintet Spominčice. Aktiv kmečkih žena pa pripravilo veliko dobrot, ki so jih obiskovalci lahko po-jevali. Po prireditvi so se obiskovalci popeljali s kočija-ri in avtobusom do Kupljenove vinoteke, kjer so si ogledali klet in poskusili vino iz te kleti. Sledila je pot do številnih turističnih točk, kot so Svetinje, Malek in Ivanjki, kjer so obiskovalcem ponudili vino in mošt ter različno domačo hrano te pokrajine. Na poti pa so obiskovalci ustavili tudi v številnih gostiščih. Pohod sta ves-ternljala petje in ples domačih pevcev in folklorne skupine, po goricah pa se je razlegal tudi zvok harmo-nične orkestracije po pečenem kostanju. Obiskovalci so se vrnili v poznih večernih urah v popotovanja na vinski cesti v Ivanjkovce.

JOŽE GABOR
FOTO: NATAŠA JUHNOV

Množični sprehod je ponujal pogled na tople jesenske barve goric.

Predstavitev del v goricah na tradicionalni način

zabavala tudi folklorna skupina iz Ivanjko-vec.

Obiskovalci so se prvič peljali s konjsko vprego.

»Dober tek« z domačim kruhom in zaseko

Ko se odpravljamo na delo v goricah.

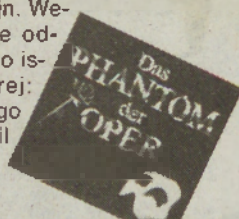
Diana se še pozna

Ste si pred nekaj meseci predstavljali, da bi princ Charles metal na koš? Jah, očitno so se časi spremenili, Charles pa se je odločil, da bo posnel svojo bivšo ženo, pokojno Lady Di. No, morda pa mu je to svetovala celo njegova kraljica mati, ki mu v odločilnih trenutkih predpiše, kako naj se odloči ...

Kdo bo fantom iz opere?

L. Webber je hotel za svojo filmsko verzijo musicala »Fantom iz opere« najeti Antonia Banderasa. Toda filmski eksperti so mu izbrali odsvetovali, saj Banderas naj ne bi bil jamstvo za polnjenje gledališki blagajni. Webber se je odločil, da bo iskal naprej: glavno vlogo naj bi dobil John Travolta.

Eastwood načrtuje poroko

Hči Clint Eastwooda se je na snemanju filma Midnigh in the garden of good and evil zatrpala v soigrala Johna Cusaka. Tudi John se je takoj vnel in Clint prosil za Alisino roko. Toda, očka je rekel: »Ne zdaj – po nekaj mesecih.« Torej po snemanju filma.

Claudia in David

Nemški fotomodel Claudia Schiffer in David Copperfield se kljub govoricam, da je njuna zveza zgolj pogodbeno razmerje, še vedno skupaj pojavljata v javnosti. Tako sta prišla na šov Eltona Johna, ki je obnove ves svet s pesmijo »Candle in The Wind«, ki jo je posvetil Diani. Toda na šovu ni bilo zaljubljenih pogledov niti poljubov – veže Claudio in Copperfielda res samo pogodba?

Tečna sneguljčica

Whitney na snemanju Sneguljčice, ki naj bi postala filmska uspešnica za najmlajše, prav pogosto zateži. Najraje se spravi na Brandyja, ki mu je šele osemnajst let. Tako tečna je, da včasih celo Whoopi Goldberg, ki igra kraljico, ne uspe pomiriti razbesnele Whitney.

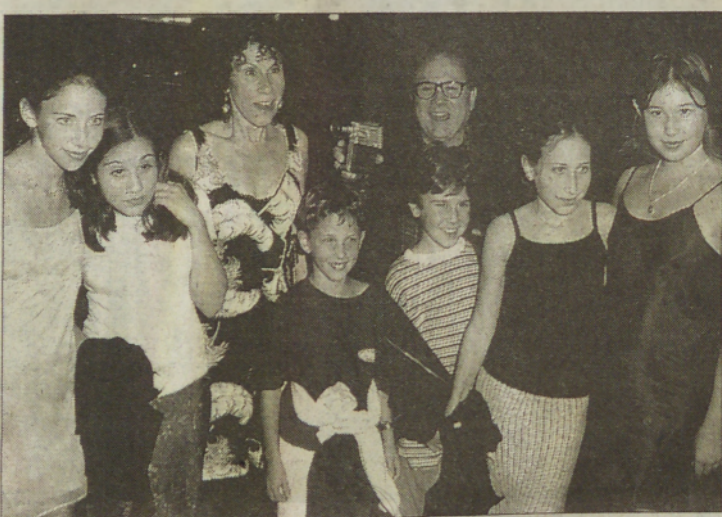

Če obrekovalc ne more držati jezika, pa si ti lahko zatisneš ušesa.

Nemški pregovor

Najresnejši kandidat za oscarja

Danny De Vito velja za največjega favorita za oscarja v filmu »L. A. Confidential – L. A. zaupno«. Filmska zgodba poteka v štiridesetih. Tema je korupcija v policijskem oddelku milijonske metropole. De Vito igra v filmu reporterja, na premiero filma pa je prišel z ženo Rheo Perlman in šestimi otroki.

Umorili Melbo

Se še spomnite slovenske medvedke, ki so jo v pirenejske gozdove pripeljali junija lani? Medvedko je ubil neki francoski lovec. Po prvih podatkih naj bi lovec streljal v samoobrambi, policija pa dogodek podrobno proučuje. Melbo, drugo od treh medvedov, ki so jih pripeljali v Pireneje v okviru evropskega programa za obnovo favne, so zadnje čase večkrat opazili v družbi treh mladičev.

Zlata školjka

Na filmskem festivalu v San Sebastianu je prejel zlato školjko film francoskega režiserja Cludea Chabrola. Chabrol je dobil tudi srebrno školjko za najboljšo režijo. Srebrno školjko za najboljšo moško vlogo je prejel argentinski igralec Federico Luppi, za vlogo v filmu Martin H. Srebrno školjko za najboljšo žensko vlogo pa je žirija podelila Julie Christie za vlogo v filmu Afterglow (Zaria) režiserja Alana Rudolpha.

med zvezdami

OVEN

Ona: Vse se bo uredilo in kmalu boš videla, da je bilo tvoje ravnanje v preteklosti še kako pravilno. Partner te bo presenetil z na prvi pogled absurdno idejo, ki pa ti bo iz dneva v dan bolj všeč. Zaupaj mu.

On: Če se boš precenjeval, se ti lahko zgodi, da se boš zameril precej vplivnemu človeku, ki se bo znal prav prefinjeno maščevati. Tudi s prijateljico nimaš poravnanih ravno vseh računov, zato se raje pazi.

BIK

Ona: Četudi se ti včasih dozdeva, da se lotevaš nemogočih stvari, pa se ti bo v pravem trenutku uspelo premakniti pravo pravcato »ledeno goro«. In to ti bo marsikatera prijateljica zavidala, zato nikar ne obešaj na velikih zvonih.

On: Z ostro pripombo boš užalil staro prijateljico, ki si že dalj časa prizadeva, da bi postala tudi nekaj več. Dobro premisli, ali je to res tisto, kar si želiš, ali pa je vse skupaj le posledica nagovarjanja tvojih znancev.

DVOJČKA

Ona: Ne razmišljaj preveč o tem, zakaj se ti je posrečilo, ampak raje izkoristi nastalo situacijo. Partner te bo povabil na prijeten izlet, ki pa se bo končal povsem nepričakovano. Čaka te presenečenje na delovnem mestu.

On: Proti koncu tedna se ti obeta vesela zabava, iz katere boš odnesel težko glavo in zaljubljeno srce. Maček bo naslednji dan sicer minil, spomin nanjo pa bo ostal. Za kaj več pa se boš moral precej potruditi.

RAK

Ona: Doživela boš izredno prijeten konec tedna. Fant, ki ga že dalj časa opazuješ, ti bo predlagal povsem konkreten predlog. Toda, kaj bo na to rekel tvoj dosedanj partner, je že druga zgodba ...

On: Nekdo, ki si ga sicer izbrisal iz svojega spomina, se bo ponovno oglasil in ti predlagal konkreten posel. Raje dobro premisli in se nikar ne spuščaj v tvegane avanture, saj se ti lahko še zelo maščuje.

LEV

Ona: Bodi malce manj zaverovana v svoje navidezne sposobnosti, saj jih vidiš le ti. Realnejši pogled bi ti utegnil celo koristiti na področju, kjer koristi sploh ne pričakuješ. Pazi se partnerjeve ljubosumnosti.

On: Poskusi se umiriti in ponovno se ti bodo odprle nekdanje priložnosti, ki si jih po neumnosti zapravl. Obeta se ti težak poslovni sestanek, iz katerega boš lahko potegnil dober nauk in kasneje tudi profit.

DEVICA

Ona: Še vedno ti ne bo odpustil napake iz preteklosti, vendar nikar ne obupaj. Tudi on si vse bolj želi pomiritve, edino kar mu to preprečuje, pa je njegov ponos. Poskušaj se mu približati nekoliko drugače.

On: Ljudje, od katerih si na svojo žalost vse bolj odvisen, so preračunljivi in predvsem popolnoma neodgovorni. Če boš tako nadaljeval, se ti bo kaj kmalu zgodilo, da si boš podrž vse mostove za vrnitev.

TEHTNICA

Ona: Nikar se ne spuščaj v tvegane napovedi, ampak si raje pusti malo več »igralnega« prostora. Prijatelj ti bo najprej zavidal, pozneje pa se bo venoma uspela sprijazniti z novonastalo situacijo.

On: Zaradi tvoje nediscipline in prenehanosti boš presneto dobro kašnovan – vprašanje pa je ali se boš iz tega tudi kaj naučil. Nasplah je bolj, če se za kaj šli čas malo potuhneš in pošteno premisliš o svojih preteklih dejanjih.

ŠKORPIJON

Ona: Povabilo na izlet boš sprejela brez vsakega premisleka, toda kasneje ti bo zato še presneto žal. Zanimivim rečem in za spremembo tudi uživil. Karila se boš komu, ki ti tega pač ne bo mogel parirati. Toda skušnjava bo pač prevelika – celo zate.

On: Še vedno si ne boš uspel razločiti nepričakovanih odločitev, ki ti je dodobra zagrenila življenje. Raje nehaj s tuhtanjem in se posveti tistemu, kar ti je v splošno korist.

STRELEC

Ona: Preveč se ženeš in skušaš dokazati, da si v resni najboljša. Pusti težave drugim, sama pa se posveti bolj zanimivim rečem in za spremembo tudi uživil. Nekdo te že dalj časa prav željno opazuje ...

On: Kljub superiornemu počutju se ti bo pripetel resen dobrega. V poslovnem življenju se ti bo pripetel resen dneva nezgoda, i pa te bo stala veliko več, kot pa si sposoben prenesti. Pohiti in reši, kar se še da rešiti.

KOZOROG

Ona: Srečala boš nekoga, ki si bi kar preveč želel deval, da bi ti uspel ustreči. Raje razmisli, preden se boš podala v kakšno koli avanturo. Konec konca ti tudi sedaj ne gre ravno slabo, ali ne?

On: Ne glej tako strmo v prihodnost, več trudi posesti svojih sedanjosti, ki sploh ni cvetoča. Poskusi si stanek ti bo sicer prinesel nekatere namige in pol, kaj več pa se boš moral še presneto potruditi.

VODNAR

Ona: Vse preveč si zaskrbljena s tem, kako uspeš drugim. Zakaj ne bi enkrat najprej pomislila tudi nase? Svoja zanimanja boš razširila na povsem novo področje, kjer te čaka še marsikatero presenečenje.

On: Potrpi, saj ti bo ljubosumje pustilo globoke rane. Pričakuješ lahko obisk, od katerega bo odvisen še marsikatera stvar v tvojem poslovnem življenju. Pa tudi za zdravje bi lahko malo bolj poskrbel.

RIBI

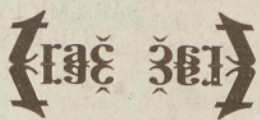
Ona: Nepričakovano pripetljaj bo povzročil, da boš nekatere ljubezenske zadeve gledala povsem drugače, kot pa doslej. Nad to spremembo bo odvisen tudi tvoj prijatelj, predvsem pa oseba, ki ti vse to tudi namenjeno.

On: Misliš si že, da je vsega konec, pa se je tvoj znovalovito prebudilo nekdanje čustvo. Morda bo celo uspelo, saj je prijateljica sedaj veliko manj masta. Seveda pa bodi previden in prečisti razmišljanja.

Rektor povezuje

Rektor mariborske univerze dr. Ludvik Toplak se je v Križevce odpravil s svojo novo ženo, najbogatejšo Slovenko.
(Prieki zavijajo z očmi, saj je Priek padel na Prekmurko news.)

Glej ga: buden in nasmejan

...
Andrej Gerenčer na dotični fotografiji ne spi. Ob škofu Smeju, poslanskem drugu Špindlerju in njegovi ženi se veselo smeje. (Po podtalnih kanalih je na uredništvo Vestnika sporočil, da je med parlamentarno razpravo zadremal zaradi visoke vročine. Na zadnji seji je bil do štirih buden ali oblast je slast news.)

Lojze pesnik

Predsedniku SKD so se med parlamentarno razpravo zgodile rime. Neposredno jih je spodbudila Darja Lavtižar Bebler, poslanka liberalnih demokratov Slovenije, ki je med drugim Janši očitala, da je prosil, naj ga ne izključijo iz Zveze komunistov:

*Darja, Tone v nizkem letu,
včeraj pa kar v dnevu.
Danes še predsednik tu razlaga,
da po nepotrebnem peče zgaga.
Da je skoraj vse v redu,
saj v svetu znani smo po lepem Bledu.
Opozicija da lahko
vohče, vsevprek klati.
Da tolče in zlorablja,
sliko lepo našo da pozablja.*

*Poslanke in poslanci,
pred domovino so še dolgi klanci.
Ne stojmo pred prihodnostjo kot jarci
pa tudi ne kot zajci.
Zato oblast ne skači brž v besedo,
če kdo manj sonca vidi in bolj bedo:
za demokracijo gre, za skupno stvar.
to zapiši si za uho, oblast, vladar.
Komarja ne prečenjaj, bolj na slone glej,
da skupaj pridemo še naprej.*

Predsednik radenskih socialdemokratov in župan si včasih rad gutne. (Morda se mu bo ob dobri kapljici vendarle pokazala Velika Priekija ali pa ga bo imela Viola še naprej za predstražo news.)

Rad gutne

Preponosen Luigi

Luigi Bratuša je ob nagovoru križevskega občinstva ob spomeniku dr. Matiji Slaviču, Priekini leta (na spomeniku radia Maxi) vzel besedo in zahropel: minister ekonomskih odnosov in razvoj dr. Marjan Senjur. Navdušeni so se zbal, da ima vaje za muppet show, bolj zlobni pa namignili, da morda trenira za hot line.
(Luigi si po komunistični maniri še za živega želi spomenika news.)

Jelko bo še naprej vodil odbor za mednarodne odnose

Parlament ni podprl opozicijske zahteve po zamenjavi Kacina. (Jelko se veseli, da bo lahko še naprej uporabljal Magna kartice news.)

Ldsovski poslanec

Najmlajši Ldsovski poslanec je preko posrednikov sporočil, da je v parlamentu manjkal, ker je bil bolan. (Bavčar ga pošilja na prisižno bolniško news.)

Lojze bo odslej Lujzek

Doktorju Slaviču je odkril spomenik Lojze Marincek. Vsem Priekom, ki bodo karkoli tega napisali o svoji zgodovini, je obljubil ministrske subvencije. (Razlog: pri njem dela Priekinja dr. Trstenjakova news.)

IZLET
JAZ SEM JOŠT.
DEDEK ME JE
POVABIL NA BOČ.
BILO JE POLNO DIJAKOV.
VELIKO SMO HODILI.
NAJ-LEPŠE JE BILO NA
RAZGLEDNE STOLPU.
DOMOV SEM PRIŠEL VESEL
IN UTRUJEN. BILO JE
LEPO.

P. S.: Vsi tisti, ki znate v prvem razredu že pisati ter želite, da bi to zvedeli in videli v našem tedniku tudi drugi, ste še posebej vabljeni k sodelovanju v tej rubriki. Vaše sestavke bomo objavljali tako, kot nam jih boste poslali, torej v originalu.

Kakšno šolo in učitelje si želimo?

Šola je velikokrat nočna mora za vsakega učenca in mogoče tudi za učitelje. A kaj bi brez šole? Ne bi imeli znanja, svet bi bil ena sama zmešnjava.

Na naši šoli se strinjam skoraj z vsem, nekaj stvari pa me vseeno moti. Lepše bi bilo, če bi lahko poslušali med odmori glasbo, da bi se sprostil. Učitelji pa nas mogoče preveč »oblagajo« z nalogami. Ampak, če smo preživeli

doslej, bomo tudi sedaj, ko nam bijejo zadnje ure osnovne šole.

EVA ŠABJAN, 8. b

Želim si veselo in prijetno šolo. Takšna je tudi naša. Pogrešam pa glasbo med odmori. Pa učitelji? Želim si, da bi se z nami veliko pogovarjali, nas razumeli in da ne bi bili preveč strogi. Večina na naši šoli je takšnih.

LEJA KUZMIČ, 8. b
OŠ Miška Kranjca Velika Polana

Ali veste?

(Pokrovitelj nagradnega kviza je Knjižarna in papirnica DOBRA KNJIGA M. Sobota; nagrade pošiljamo po pošti)

Prejšnjič smo vas spraševali, če veste, kaj je to kviz. Kratek odgovor je takle: To je preizkušanje znanja. Obenem smo želeli ugotoviti, če bo komu uspelo najti tudi ustrezne besede, ki se začenjajo tako kot črke v besedi kviz, kar pa ni bilo obvezno odgovoriti. Nekateri ste poskušali, a ni šlo. In rešitev? K = kaj, V = veš, I = in, Z = znaš. Enostavno, ali ne? Lahko bi seveda našli še druge besede z istimi začetnicami. Nagradjenca pa smo žrebali tudi tokrat in največ sreče je imel UROŠ PELCAR iz Kuzme. Čestitamo!

KUPON št. 4 – ALI VESTE?

Ali veste, kateri je največji otok na svetu? Odgovore pričakujemo najkasneje do 8. oktobra. Naš naslov je: Podjetje za informiranje, Ulica arhitekta Novaka 13, 9000 M. Sobota. Pripišite še geslo »ALI VESTE«.

Moj prvi kuharski poskus

Pogosto sem opazovala mamičo pri kuhanju. Najraje sem gledala, kako pripravljajo ocvrto meso. Nekega dne mi je dovolila, da sem tudi jaz opravila prvi kuharski poskus.

Najprej sem zrezke oprala ter jih posolila z leve in desne strani. Nato sem pripravila tri krožnike. V prvega sem stresla moko, v drugega sem ubila jajce in ga stepala, v tretjega pa sem stresla drobtine. Zatem sem zrezke vsakega posebej povajjala najprej v moki, nato v jajcu, nazadnje pa še v drobtinah. V ponev sem sem vili olje in počakala, da se je segrelo, potem pa je bilo na vrsti cvrtje. Ko je ena stran zrezka porumenela, sem ga obrnila. Pri tem mi je pomagala tudi mama. Nazadnje sem pripravila še krožnike, dala vanje ocvrte zrezke, povabila straše k mizi in jim za-

želela dober tek. Starši so me pohvalili.

Želim si, da bi bila dobra kuharica, kot je moja mama.

SARA MIČEV, 4. b
OŠ III M. Sobota

Bili smo v Črenšovcih pri babici in dedku. Babica je pekla pogače. Tudi jaz bi rad spekel svojo prvo pogačo.

Hitro sem »uščipnil« nekaj testa in ga gnetel. Naredil sem hlebec in ga razpolovil. Vmes sem dal višnjo in »čaral« naprej. Pogačo sem namazal s kislo smetano in posipal s sladkorjem. Potem sem jo dal v peč in čakal. Ko sem sklepal, da je pogača pečena, sem vzkliknil: »Babica, gotovo je!« Hitro sem vtaknil svoj »izdelek« v usta in se zadril kot kavka,

da so vse posode zašklepetale, kajti zobje so mi skoraj skočili iz ust. Pogača je bila namreč trda skoraj kot kamen, okus pa je bil takšen, kot da bi jedel zamrznjeno testo. Babica se je le zasmejala in rekla, da bi moral dati v testo kvas.

Naj še povem, da moje prve pogače ni hotel jesti niti pes. Kar zapodil se je od nje. Zato nikoli več ne bom preizkušal svojih kuharskih sposobnosti brez nasvetov starejših.

NEJC HALAS, 5. b
OŠ III M. Sobota

Na konjskem ranču

V četrtek smo bili na ranču. Božala sem konja. Vozila sem se s kočijo. Učitelj Vidovič nam je pokazal, kako se osedla konj. Pogostili so nas s keksi in sokom. Najbolj všeč mi je bilo to, da sem jahala konja.

TEJA ŽERDIN, oddetek PR
OŠ Miška Kranjca Velika Polana

Kmetovanje proti naravi

Zakaj govorimo o kmetovanju proti naravi? Zaradi prevelikih količin škropiv! V njih so strupi in ljudje jih uživamo v pridelkih. Škropiva pridejo tudi v podtalnico. Tudi sadjarji pridno škropijo sadna drevesa. Tako lahko res pridelajo večja in lepša jabolka, hruške, breskve ..., a to sadje nikakor ni zdravo.

Sodobno kmetijstvo ima cilj, da bi dobili čim več in in v čim krajšem času. A v bolni zemlji rastejo samo bolne rastline! Da-

nes potrebujemo sedemkrat več pesticidov kot pred dvajsetimi leti, če hočemo pridelek za malenkost povečati. Vse to pa počnemo skoraj zaman. Industrijske države sploh ne vedo, kam s pridelkom.

Tudi dežele, kjer vlada lakota, nimajo od tega nič, saj ne morejo kupiti hrane. Kakšen je torej smisel vsega tega? Jaz ga ne najdem. Kaj pa vi?!

VIKTORIJA CIGAN, 7. raz.
OŠ Črenšovci

Moja ribiška trofeja

Med počitnicami me je sestra večkrat vozila na ribičijo v Gajševce. Tam je veliko in zelo globo-

ko jezero. V njem živijo tudi labodi. Okrog jezera rase gozd, ob potoku pa stoji mlin. Na sredini jezera je majhen otok.

Največkrat sem lovil ribe zgodaj zjutraj, ko so me pikali komarji, in dopoldne, ko me je začelo preveč greti sonce. Nekega dne sem ulovil velikega smuča. Tehtal je 2,5 kilograma. Z veseljem sem ga dal v mrežo in ga odpeljal domov. Očistil sem ga, mama pa ga je pospravila v zamrzovalnik.

Drugi dan sem šel šel lovit ribe, a nisem nič ujel. Bil sem zelo žalosten.

ZLATKO ZADRAVEC, 7. a
OŠ Bogojina

Pogreb princese Diane

(Kot bi to napisala Ina Townsend v Skrivnem dnevniku Jadrana Krta)

Danes sem si ogledal pogreb princese Diane. Na njem je bilo več folka kot na njeni poroki s Charlesom. Petra pa ni bilo, ker sovraži pogrebe, odkar mu je umrla zadnja punca. Tudi babica ni prišla, ker se je odločila, da bo gledala prenos pogreba kar doma. Sestri Rozi in mami pa so solze kar drle po licih, pa tudi oče in jaz sva si tu in tam obrisala kakšno solzico. Vsi smo bili strašno žalostni. Le Singhovi so bili malo bolj veseli, saj so spet dobili novega otroka. Vsi v naši ulici smo se zmenili, da bo vsaka družina kupila šopek in ga poslala na kraljevski dvor. O Pandori pa niti glasu.

SANDRA TRSTENJAK, 6. raz.
OŠ Mala Nedelja

V sadovnjaku

V sadovnjaku je dozorelo sadje. Z očkom sva šla obirat jabolka. Jaz sem nesla obirač, očka pa zaboje. On je trgala jabolka z lestve, jaz pa sem jih obirala z obiračem. Jabolka sva dajala v zaboje. Ko so bili polni, jih je očka odnesel v klet. Tako se bomo lahko sladkali z jabolki tudi pozimi.

TANJA NEMEC, 2. a, OŠ Bakovci

CIGARETA

Nisem se kadila in nikdar ne bom kadila, ker je to škodljivo. Moj stric dosti kadi. Stric mi je cigarete že ponudil. Ja stric, odide odpremo okno, ker pri nas nihče ne kadi, cigareta, nikdar te ne poskusim.

Tanja Geder
Dopisniški
krožek L.R.
Podružnica
OŠ Petoča

Moj prvi športni dan

V redo smo imeli športni dan. Vreme je bilo lepo. Imeli smo jesenski kros.

Tekli so učenci od prvega do osmega razreda. Mi smo tekli zadnji. Proga je bila dolga 400 me-

trov. Med tekom so učenci vijali zame. Na cilj sem prišel prvi. To je bila tudi moja velika želja.

ROK KOLAR, 1. a
OŠ Odranci

Robal sem se - Damjan Maučec 3. M. K. Odranci

Skupina Faraoni

Mi ljudjex smo kot morje ...

Letošnje leto je prav gotovo leto skupine Faraoni, saj so si prav po sedemdesetih letih nastopanja v zadnjih mesecih za svoje delo prislužili največ nagrad. In prav je tako, saj so se vsa ta leta obdržali na slovenski glasbeni sceni, in to prav na vrhu popularnosti. V svoji karieri so izdali kar nekaj plošč, ustvarili pa še več hitov, ki gredo takoj v uho. Tudi njihov zadnji hit Kar je res, je res je tak, da če ga slišiš zjutraj, si ga lahko ves dan prepevaš in ti zvečer še vedno zveni v ušesih. Pogovarjali smo se z Nelfijem.

Najprej vse čestitke ob številnih uspehih v zadnjem času, med drugim ste zmagali na MMS. Kaj vam pomeni nova zmaga, ki je samo sno priznanje med mnogimi?

»Vsaka, pa naj bo še tako majhna ali pa ne tako zveneča zmaga ali pohvala je za vsakega izvajalca velikega pomena. Če mislimo, da je MMS edini festival za to vrsto glasbe, je to največje priznanje, ki ga lahko prejmemo. In rad bi enkrat za vselej pojasnil način glasovanja. Letos je pesem v konkurenci v soboto, torej so glasovalo dvanajst sodnikov postaj iz vse Slovenije. Tako da so govorice o tem, da nepravilno domači izvajalci, po mojem mnenju neupravičene.«

»Kaj je gotovo odsev zavzetosti v preteklih treh desetletjih. Kako uspe skupini ostati na glasbeni sceni tako dolgo, a se pri tem ne »vztrajate«, ampak postajate vedno bolj in bolj priznani?«

»Mislim, da ogromno pomeni, če pristo pri nas v zadnjih petdesetih letih do zelo majhnih sprememb, ki so samo v določeni trenutku prinesle osvežitev. Seveda pa tudi dolgo delo in izkušnje nekaj po-

»Kaj pa samo dobri glasbeniki sprejeti, ampak skrbite tudi za glasbo in zanimiva ...«

...«

Glasbene lestvice

- NAJBOLJŠI SEDEM TUJIH SKLADB NA MURSKEM VALU: N S T S N M V**
1. ONCE AGAIN IT'S SUMMERTIME - Maxi Priest
 2. BITCH - Meredith Brooks
 3. WE TREAM TI JA - Alka Vuica
 4. ALWAYS THERE - UB40
 5. DYOU KNOW WHAT I MEAN - Oasis
 6. LA LLORONA - Concrete Blonde
 7. MEN IN BLACK - Will Smith
- PREDLOGI:**
WALK ON WATER - Katrina And The Waves
SPICE UP YOUR LIFE - Spice Girls
IN THE ABSENCE OF SUN - Duncan Sheik

- LESTVICA SLOVENSKE ZABAVNE GLASBE: 7 VELIČASTNIH**
1. KO VRBE JOKAJO - Vili Resnik
 2. V OBLAKIH - Rock'n'band
 3. ZELJA - The Drinkers
 4. KROG - Damjana Golavšek
 5. ČE ME ŽELIS - Gaucho
 6. DAM TI JUTRA - Halo
 7. KO DDHAJAŠ - Braco Koren
- PREDLOGI:**
LJUBI, LJUBI, LJUBI - Irena Vrčkovnik
MISA LADJA - Aleksander Mežek
UTREŠ SRCA - Avla band

- LESTVICA NARODNOZABAVNE GLASBE: S KRŠČAKON, CEKRON PA Z MARELOF**
1. KO JUNA SPET ZACVETI - Ana Petra Finka
 2. NIČE NE VE - Ana Tonia Verderberja
 3. ZELJICA NA VASI - Mikola
 4. LUNA VE - Vesle Stajerke
 5. OŽENI SE DOKLER SI MLAD - Jani Pirš
 6. ABRAHAM, BOTE MODROŠTI - Monika in Alenka s prijatelji
 7. TA PRIMORSKA BURJA - Modri val
- PREDLOGI:**
GASILCI VSI POZDRAVLJENI - Ambicija
LOVERKA - Ana Lojzeta Slaka
ZAPUJMO NAŠ MAMICI - Tornado

Zapolnjeni kupone pošljite do četrta, 9. oktobra 1997, na naslov: Murski val, Ulica arhitekta Novaka 13, 9000 Murska Sobota, za glasbene lestvice.

Kupon št. 40

Članek za skladbo - tuja:

Članek za zabavno:

Članek za prilepke ter naslov:

MURSKO - MORSKI VAL s turistično agencijo RELAX na Murski Soboti postavlja v vsaki sredini večerni oddaji od 21.45 do 22.45 nagradno vprašanje.

Članek se glasi:

Članek središče v bližini Bovca.

ODGOVOR:

Članek pošljite najkasneje do 8. oktobra 1997 na naš naslov: Murski val, Ulica arhitekta Novaka 13, 9000 Murska Sobota.

Članek: konektedenski paket v HOTELU MAESTRAL v Ljubljani.

KUPON ŠT. 33!

Koliko pa je bilo v vaši karieri plošč in kaset ter na katere skladbe ste najbolj ponosni?

»V sedemdesetih letih smo izdali eno vinilno ploščo, potem pa je sledilo pet kaset in štiri kompaktne plošče. Mislim, da ima vsak avtor svojo pesem, da pa je skladba Mi ljudje smo kot morje tista, v kateri se vsi najdemo. Brez dogovora smo jo vzeli za našo himno.«

Piero Pocco je nekje izjavil v smislu, da so pri tem poslu velikega pomena dobre žene, ki imajo veliko razumevanja, potrpežljivosti in zdrave pameti. Koliko lahko stojijo glasbenikom ob strani?

»Ženske so sveta vladar, in če bi bile naše soproge drugačne, manj potrpežljive, manj uvidev-

ne, bi marsikdaj lahko prišlo do preprirov, ki pa gotovo ne bi koristili razpoloženju v skupini. Zato našim ženam še enkrat en velik hvala!»

So bili kdaj trenutki, da ste mislili, da hoste prenehali nastopati?

»V vsaki karieri (glasbeni ali ne) so lepi in grdi trenutki. Stvar posameznika pa je, kako se teh, posebno grdi trenutkov loti.

Novice od tu ...

Pero Lovšin je posnel še en dober videospot za skladbo Angel iz neke vmes, ki ga je režiral Igor Šterk. Mladenka je očarala marsikatero moškega. Ampak Pero pravi: »Prste stran!« Plesalka je namreč njegova šestnajstletna hčerka Nejka. Pravijo, da mu je uspešno potezo svetoval pevec skupine Aerosmith.

Prekmurska skupina Psycho Path je sporočila, da ne bo tožila Johna Lydona, pevca skupine Sex Pistols in P. I. L., ker je za svoj novi album uporabil ime njihove skupine. Skupina si je premislila, ker gre za določene apostrofske diferenciacije, plošča Lydona se imenuje Psycho's Path.

... in tam

Tik preden se je skupina Black Crows hotela lotiti snemanja novega albuma, jo je zapustil kitarist Mark Ford. Mark se namreč nikakor ni mogel strinjati s konceptom novega albuma pa tudi sicer ni imel z drugimi člani skupine prav dobrega odnosa. Crowsi novega kitarista še testirajo.

Čeprav skupina AC/DC v tem trenutku ne sodi ravno med najbolj aktivne, bo prav kmalu dobila box štirih kompaktnih plošč. Na prvi bo koncert izpred dvajsetih let, na encm bo še neobjavljen material, ki je nastal še s pevcem Bonom Scottom, na preostalih ploščah pa bodo njihovi največji hiti.

Tudi Faraoni smo imeli črne dneve, vendar smo jih prebrodili. Kako? Ko je bilo najtežje, smo največ delali ali pa se lotili česa novega.«

Nastopili ste tudi z znanimi glasbeniki, kot sta Tereza Kesovija, Oliver Dragojevič in še kdo.

»To je bilo obdobje, ko Faraoni nismo bili povsem prepričani, kaj želimo. Sodelovanje z Oliverjem in Terezo je nepozabno, toda vedno smo bili v senci nekoga. Nismo verjeli vase. Posneli smo prvo kaseto in šli igrati v Nemčijo, tako da ni imela pravega odmeva. Povsod so nas hvalili, poklicali pa so nas samo z Oliverjem ali Terezo. Sedaj delujemo samostojno, vendar bi z zadovoljstvom nastopili z Oliverjem, ker je odličen pevec, izreden glasbenik ter zelo duhovit in preprost človek in prijatelj. Glasbene poti so se razšle, vendar se bodo spet srečale.

Ob morju (Primorska) je nastala ...

Jazz & Blues

Baritonsaksofonistu Hamietu Bluiettu, sicer članu znane saksofonske zasedbe World Saxophone Quartet, je pred kratkim prekipelo. Pravi, da ima dovolj baritonistov, ki neprestano na-

stopajo v podrejeni vlogi in le kot spremljevalni instrumentalisti. »Vse preveč je v današnjem jazzu visokih tonov,« pravi Hamiet. To poletje je sestavil skupino kvartetbaritonsaksofonistov z imenom The Hamiet Bluiett Baritone Saxophone Group. Poleg Hamieta sodelujejo v zasedbi še baritonisti Patience Higgins, Alex Harding in James Carter, kot bobnar pa se predstavlja Ronnie Burrage. Zasedba na letošnjem newyorškem jazz festivalu je bila menda prava senzacija. Kmalu bo verjetno sledila tudi kakšna plošča.

Off Times je naslov že devete plošče libanonskega virtuozna Rabih Abou-Khalila. Rabih igra ljudski instrument, ki se imenuje oud in je podoben lutnji. Rabih na svojih ploščah izredno uspešno združuje različne zvrsti glasbe, kot osnova pa mu je vzhodnjaški melos. Že nekaj časa snema za založbo Enja.

Steve Lacy, človek, ki je po Coltranu najbolj zaslužen za širo uporabo sopransaksofona v jazzu, ki je že skoraj izumrl, je letos nastopil tudi v Sloveniji. Nedavno je izdal pri založbi hatART kar tri albume, ki nosijo naslove Live At Dreher Paris 1 in 2 ter Two, Five and Six Blinks.

Danes so v svetu zelo popularne reizdaje znanih in legendarnih jazz glasbenikov, katerih posnetkov v prodajalnah s ploščami skoraj ni mogoče dobiti. Ena takih je tudi plošča pravega velikana med tenorsaksofonisti Bena Websterja, ki je takoj za Colemanom Hawkinsom nekaj najboljšega, kar se je pri tenorsaksofonu kdaj dogajalo. Plošča nosi naslov Cotton Tail in vsebuje vse posnetke, ki jih je Ben Webster posnel v času med 1932. in 1946. letom. V tem času je sodeloval z orkestri Duka Ellingtona, Bennia Motena, Ellia Bryanta, Lionela Hamptona, Rexa Stewarta in Bennya Carterja. Za reizdajo je poskrbela gramofonska družba RCAVictor.

Druga od takšnih pa je plošča z naslovom The Great Chicago Concert 1956. Dvojna plošča, s katero se predstavlja legendarni trobentač Louis Armstrong, ki je prav neke v tem času nastopal tudi v Ljubljani. Založba Columbia se je odločila za to izdajo in s tem vsekakor ustregla marsikateremu ljubitelju jazzu.

Clarence »Gatemouth« Brown je jazz-blues kitarist, ki je v poznih štiridesetih letih zaslovel kot eden pionirjev, ki so igrali kitaro s spremljevalnim bigbandom. Svojo petdesetletnico v poslu pa je pred kratkim praznil z izdajo novega albuma z naslovom Gate Swings (Verve).

IZTOK R.

Naj poleti njen metulj Novi album Mariah Carey

V teh dneh je prišel na glasbene police nov album Mariah Carey z naslovom Butterfly. Glede na to, da zna Mariah v trenutku očarati občinstvo, mnogi tudi sedaj ne dvomijo, da bo plošča z novimi baladami pravi hit. Sama in Tommy Motoll, njen mož in eden vodilnih pri korporaciji Sony, sta stavila na skladbo Honey in jo že pred časom izdala na singl plošči.

Čeprav je zaslovela kot pevka mirnih skladb in balad, se z novo ploščo prilagaja tudi trendom. Tako je za skladbo Honey posnela kar štiri remikse, ki so tudi repersko obarvani, eden od njih pa je instrumentalni remiks. Pri tem projektu so z njo sodelovali tudi Mase, The Lox ter Da Brat & The DJ in drugi. Seveda pa je na celo ploščo skrbno pazil njen mož Tommy, ki ima tudi sicer velike zasluge, da je postala tako

uspešna. Popeljal jo je v svet glasbe ter ji priskrbel odličnega menedžerja Randyja Hoffmana. Tako je že s svojim debitantskim albumom leta 1990 osvojila vse lestvice in se na njih višje ali nižje obdržala do danes. Še posebno pa je bila uspešna s priredbo skl-

adbe Without You. Pravijo, da bo sedemindvajsetletna Mariah Carey z novim albumom Butterfly zasenčila celo Whitney Houston, ki se trenutno bolj kot glasbeni vlogi posveča filmu. Torej, naj poleti njen metulj.

Bog te obvaruj zlih sosedov in začetnika na violini.

Karakalpaški pregovor

Glasbena uganka

Faraoni so že trideset let na slovenski glasbeni sceni, pa še kdo drug, toda oni so najbolj bučno praznovali svojo okroglo obletnico. Izžrebali smo dopisnico Elice Gredar, Kocljeva 3, 9252 Gornja Radgona. Čestitamo! Ploščo ji bomo poslali po pošti. Novo vprašanje se glasi:

S katerega albuma Pera Lovšina je skladba Angeli z neke vmes?

ODGOVOR:

ODGOVORE POŠLJITE DO 10. OKTOBRA NA NAŠ NASLOV: Vestnik, Ulica arhitekta Novaka 13, 9000 Murska Sobota, s pripisom: Na glasbeni sceni! Zelo veseli bomo tudi vseh vaših pripomb, želja in predlogov!

Kupon št. 63

MUSIC SHOP
TRGOVINA IN PRIREDITVE
Slomškova 43 • 69000 Murska Sobota
tel.: 37 333

Financiranje kmetijskih projektov iz sklada za regionalni razvoj in ohranjanje poseljenosti slovenskega podeželja

Četrtna sredstev v Pomurje

V aprilu letošnjega leta je bil drugi javni razpis za dodeljevanje posojil in jamstev projektom, ki so namenjeni skladnejšemu regionalnemu razvoju in ohranjanju poseljenosti slovenskega podeželja. Na ta razpis je bil v Pomurju velik odziv, saj so zaprosili za toliko sredstev, kot so jih predvideli za vso Slovenijo.

Sklad za regionalni razvoj in ohranjanje poseljenosti slovenskega podeželja je po treh mesecih objavil, da je bilo na razpis poslanih 344 vlog, od tega je bilo 298 popolnih vlog, 91 vlog ni ustrezalo pogojem, 4 vlogam ni ustrezal kraj investicije, 14 vlog je imelo nepopolno dokumentacijo, 13 vlog pa je prišlo nepozno. Zaposlili so za posojila v znesku 1.526.884.766 SIT, kar je za skoraj 4-krat več, kot je bilo na voljo sredstev. Od 344 prosilcev jih je dobilo posojila 161, in to v vrednosti 407.210.000 SIT.

Z območja Pomurja je bilo poslanih 63 vlog, od tega je bilo odobrenih 34 posojil v znesku 102.940.000 SIT. Glede na preostala območja smo v Pomurju zaprosili za največ sredstev, in to za 26,9 %, in jih največ tudi dobili (25,3 %). Preostale regije so dobile naslednje deleže sredstev: Podravje 21,2 %, Goriško 13 %, osrednja Slovenija 9,2 %, Dolenjska 6,5 %, savinjska in spodnjeposavska regija 5,8 %, obalno-kraška 4,8 %, Koroška 4,3 %, Gorenjska 2,3 % in kraška regija 1,9 %.

Znotraj Pomurja je dobila največ sredstev Upravna enota Murska Sobota (43.000.000 SIT), sledita upravni enoti Gornja Radgona (30.700.000 SIT) in Ljutomer (23.140.000 SIT). Najmanj sredstev je bilo dodeljenih lendavski upravni enoti (6.100.000 SIT).

Po občinah v Pomurju si po višini sredstev sledijo: Ljutomer (23.140.000 SIT), Puconci (16.200.000 SIT), Sveti Jurij (14.000.000 SIT), Moravske Toplice (13.100.000 SIT), Gornja Radgona (11.700.000 SIT), Hodoš - Šalovci (10.000.000 SIT), Radenci (5.000.000 SIT), Črenšovci (4.000.000 SIT), Cankova - Tišina (3.700.000 SIT), Lendava (2.100.000 SIT).

Na osnovi prikazane statistike zaprosenih in odobrenih sredstev za razvoj kmetijstva v regiji ugotavljamo, da je po ugodnih posojilih veliko povpraševanje. Ker pa v skladu za regionalni razvoj in ohranjanje poseljenosti slovenskega podeželja ni bilo dovolj sredstev, je marsikateri prosilec ostal prazen rok. Zato so marsikateremu kmetu njegovi načrti padli v vodo. Vendar upanje še obstaja, ker imajo možnost kandidiranja za posojilo na naslednjem razpisu. Predvideva se, da bo naslednji razpis v začetku leta 1998.

Preglednica 1: Pregled zaprosenih in odobrenih sredstev

OBČINA	ZAPROŠENI		ODOBRENI		DELEŽ
	število	znesek	število	znesek	
Baltinci	1	1.400.000	0	0	0
Cankova - Tišina	2	6.500.000	1	3.700.000	56,9%
Hodoš - Šalovci	5	40.000.000	2	10.000.000	25,0%
Kuzma	1	10.000.000	0	0	0
Moravske Toplice	5	57.379.571	3	13.100.000	22,8%
Puconci	8	117.626.000	4	16.200.000	13,8%
Rogašovci	1	6.000.000	0	0	0
Upravna enota Murska Sobota	23	238.985.571	10	43.000.000	17,9%
Črenšovci	3	8.905.702	2	4.000.000	44,9%
Turnišče	1	1.500.000	0	0	0
Lendava	6	16.794.534	2	2.100.000	12,5%
Upravna enota Lendava	10	27.200.236	4	6.100.000	11,47%
Upravna enota Ljutomer	13	58.010.000	8	23.140.000	39,8%
Radenci	2	24.500.000	1	5.000.000	20,4%
Gornja Radgona	9	37.239.232	5	11.700.000	31,4%
Sveti Jurij	6	24.200.000	5	14.000.000	57,9%
Upravna enota Gornja Radgona	17	85.939.232	12	30.700.000	35,7%
Pomurje	63	410.055.039	34	102.940.000	25,1%

Milena Serdt, inž. kmet., Damjan Jerič, dipl. ing. kmet.
Kmetijskosvetovalna služba za Pomurje

Setev ozimnih žit

Tako prerana kot tudi prepozna setev je tehnološka napaka, ki precej vpliva na pridelek. Kakovost semena zagotavlja deklarirano seme priporočenih sort. Podatke, ki jih potrebujemo za natančen izračun količine potrebnega semena na ha, pa dobimo z atesta (nalepka na vreči) in priložene deklaracije, ki jo dobite pri trgovcu.

Količino semena določimo glede na priporočeno gostoto (število kalivih zrn/m²) za posamezno sorto in na podlagi kakovosti semena, ki je določena z absolutno težo, kalivostjo in čistočo. Tako je najmanjša dovoljena kalivost pšenice, ječmena in tritikale 88 %, rži 82 %, čistoča pa je 97-odstotna.

V zadnjem času se na tržišču pojavljajo nove sorte, zato je še kako pomembno, da vemo, kakšno gostoto zahteva posamezna sorta, saj je pravilna gostota eden ključnih dejavnikov, ki vpliva na pridelek.

Kako izračunamo količino semena, potrebnega na ha?

$$\text{Seme v kg/ha} = \frac{\text{število kalivih zrn/m}^2 \times \text{absolutna teža v g} \times 100}{\% \text{ kalivosti} \times \% \text{ čistoče}} \times \text{faktor izgub}$$

Primer:

- število kalivih zrn/m² je 250
- absolutna teža oz. teža 1000 zrn je 38 g
- kalivost je 94-odstotna
- čistoča je 98-odstotna
- zaradi slabih razmer pričakujemo, da bo propadlo 15 % semen, zato je faktor izgub = 1 + 0,15 = 1,15

$$\text{Seme v kg/ha} = \frac{250 \times 38}{94 \times 98} \times 1,15 = 116,6 = 119 \text{ kg/ha}$$

Kako uredimo sejnalnico?

Ko smo izračunali količino semena na hektar, moramo pred setvijo opraviti še natančno regulacijo sejnalnice. To naredimo tako, da sejnalnico dvignemo od tal ter jo do ene tretjine napolnimo s semenom. Pod sejnalnico nastavimo folijo in najmanj 20-krat zavrtimo pogonsko kolo sejnalnice. Težo semena si izračunamo po obrazcu:

$$\text{Teža semena v kg} = \frac{\text{seme v kg/ha} \times \text{obseg kolesa v m} \times \text{širina sejnalnice v m}}{\text{x št. obratov}}$$

Primer:

- količina semena je 119 kg/ha
- obseg pogonskega kolesa sejnalnice je 1,9 m
- širina sejnalnice je 3 m
- pogonsko kolo sejnalnice zavrtimo npr. 20-krat

$$\text{Teža semena v kg} = \frac{119 \times 1,9 \times 3 \times 20}{10.000} = 1,35 \text{ kg}$$

Navadno s prvim preskusom ne dobimo takoj pravilne količine, zato moramo regulator setvenega mehanizma uravnati toliko časa, dokler ne pade iz sejnalnice izračunana količina, ki je v našem primeru pri 20 zasukih pogonskega kolesa 1,35 kg.

Tehnološka navodila je potrebno upoštevati, saj je to en način za izboljšanje količine in kakovosti pridelka.

Pojavljajo se namreč nove sorte, ki zahtevajo manjše količine semena na ha, zato se bujnejše razrašajo in zato je potrebno upoštevati priporočeno število kalivih zrn/ha. In mislim, da vam pri prikazanem ne bo težko izračunati količine semena/ha. Žita se tudi v absolutnih težah razlikujejo in lahko pride do precejšnjih razlik.

Metka Barbarič, dipl. ing. kmet.
Kmetijska svetovalna služba za Pomurje

Dan svetovalcev 1997

Kaj bo s kmetijsko-gozdarsko zbornico?

Sto petdeset kmetijskih svetovalcev iz vse Slovenije se je v petek, 26. septembra, zbralo v Zdravilišču Moravske Toplice. Tradicionalnega petletnega srečanja, ki ga je organiziralo Društvo kmetijskih svetovalcev Slovenije, bi se moral udeležiti tudi kmetijski minister Ciril Smrkolj, toda zaradi dogajanja v parlamentu ga v Moravske Toplice ni bilo.

Kmetijske svetovalce iz vse države je pozdravil župan moravske občine Franc Cipot, potem pa je spregovoril novi direktor Republiške uprave za pospeševanje kmetijstva Boris Jež. Povedal je, da prehaja kmetijsko-svetovalna služba iz obdobja, ko je največ pozornosti namenjala pospeševanju kmetijske pridelave, v obdobje, ko bo v ospredju iskanje trga. Napovedi pravijo, da bo le 10-odstotkov slovenskih kmetij sposobnih preživeti v novih razmerah, torej v času, ko se kot pridružena članica trudimo za čimprejšnjo vključitev v Evropsko zvezo. Poskrbeti pa bo potrebno tudi za preživetje drugih, saj želimo ohraniti podeželje. Kmetijski svetovalci si želijo dobrega sodelovanja z občinami, zadrugami, društvi, pravzaprav vsemi, ki lahko kaj storijo za razvoj kmetijstva v Sloveniji.

Tudi vodja kmetijske svetovalne službe za Pomurje Janko Slavič je predstavil nekaj misli o prihodnosti te službe. V razpravi pa je bilo veliko besed namenjenih predvsem predvideni ustanovitvi kmetijsko-gozdarske zbornice.

Marsikaj je še nejasno, sicer pa se še bojijo, da bo državni zbor zaradi političnih igrin in nesoglasij razpravo o tej temi ponovno preložil za nekaj mesecev. Kmetijski svetovalci si predvsem želijo, da bi bil njihov status zakonsko bolje urejen. Zdaj

daril je, da smo tako pri organiziranju svetovalne službe kot nasploh pri organiziranju kmetijstva nekaj posebnega. Naši kmetje so, kar se tiče ekonomske moči, kmetje z malo začetnico, sicer pa jih lahko zapišemo kar z veliko začetnico. Tudi kmetijskim svetovalcem ni lahko svetovati v razmerah, v kakršnih je naše kmetijstvo, ko »traktorji 40-

odstotkov energije porabijo samo za obračanje».

Na običnem zboru Društva kmetijskih svetovalcev Slovenije so za predsednika ponovno izvolili Mirana Sotlerja s Kmetijskega zavoda v Novi Gorici. Naslednje leto se bodo kmetijski svetovalci zbrali v Celju.

SILVA EORY

Odkupujemo živino, cene ugodne!
Plačilo v najkrajšem času.
Mesnice HANŽEKovič, Veržej, tel.: 87 842

Tudi Občina Odranci pripravlja razvojni projekt Crpov Kmetijstvo, domača obrt, turizem ...

Kljub pospešenemu razvoju vasi Odranci, ki je tudi samostojna občina, ugotavljajo, da so potrebne dodatne spodbude in predvsem celostnejša razvojna strategija. Zato so se tudi oni odločili za izdelavo projekta Crpov (celostni razvoj podeželja in obnova vasi) in v ta namen sprejeli sklep, da bodo v občinskem proračunu zagotovili 1,4 milijona tolarjev (v dveh letih), to je polovični delež; imenovali pa so že tudi 5-članski projektni svet in v Ljubljano poslali vlogo za sofinanciranje.

Vas Odranci šteje 1770 prebivalcev. Odkar imajo samostojno občino, so uspeli zgraditi kanalizacijo, posodobiti nekatere cestne odseke, delno obnoviti vaški dom in zgraditi novo mliško vežo, te dni pa še novo pošto poslopje. V

tem času sta bila na njihovem »ozemlju« zgrajena tudi sodoben bencinski servis Petrola ter motel podjetja Mobix iz Črenšovca in še bi lahko naštevali nekatere pridobitve. Žal pa je še vedno pereča problematika brezposelnost, ne-

Zgodovinarji so mnenja, da je ime Odranci slovenskega izvora (Holub - Zalamegye története II Adorján), in sicer izvira iz imena Hadrijan. Prvi podatki v doslej raziskanih knjigah pa je iz leta 1322.

perspektivnost mlade generacije. Zato nameravajo s projektom Crpov aktivirati predvsem takšne zapuščene sile, ki bodo zagotavljale lastno osnovo za nadaljnji razvoj. Največ možnosti je v kmetijstvu in dopolnilnih programih (različnih področjih domačega turizma idr.). In bolje bo poskrbeti za infrastrukturno opremljenost kraja, bivanjske razmere, kulturno in duhovno opremljenost, za rekreacijo ... večji bo tudi interes za aktiviranje lastnih potencialov oz. različnih podjetniških dejavnosti. Predvideno je, da bo vsem tem seznanili kar nekaj krog ljudi od januarja do marca, nato naj bi verificirali razvojne cilje in oblikovali predloge, vsa potrebna dokumentacija pa naj bi izšla do konca junija.

JOŽE GRAD

Trgatev

V sortno mešanih vinogradih je zaželeno, da opravimo trgatev za vsako sorto v optimalnem roku, to je v fazi polne zrelosti grozdja. Tam kjer je trsov manj, sort pa več in opravljamo le eno trgatev, svetujemo, da trgatev opravimo v času pozno dozorevajoče sorte ali sorte, ki je imamo več. Na primer, če imamo sorto laški rizling in chardonnay, trgamo, ko je rok za trgatev sorte laški rizling. Željeno in pozitivno je, če posoda in stiskalnica omogočata, da vsako sorto stiskamo posebej (ali vsaj prvič) in negujemo do prvega pretoka. Potem se pa odločimo, v kakšnem razmerju bomo mešali za vrsto vina in katera sortna vina bomo negovali posebej. Ločeno trgatev svetujemo tudi tam, kjer je toča poškodovala grozdje z ene strani. Z meritvami ugotavljamo, da ima grozdje na tej strani trsa tudi do 15 Oeklejevih stopinj manj sladkorja kot nepoškodovano grozdje. Ob zgodnji prvi slani, ki je za meteorološko postajo M. Sobota v dolgoletnem povprečju 9. oktobra, ko listje izgubi svojo funkcijo, bo iz takega grozdja zelo težko pridelati mošt, ne da bi ga dosladkali.

Zdravstveno stanje grozdja je trenutno zelo ugodno in ob dežju se lahko pojavi žlahtna gniloba, ki bo še povečala sladkorne stopnje in omogočila tudi trgatev posebnih kakovosti. Trenutne sladkorne stopnje za pozne sorte so naslednje:

- laški rizling 68 Oe stopinj in 6,8 g/l in več kisline,
- šipon 66 Oe stopinj in 10 g/l in več kisline,
- renski rizling 74 Oe stopinj in 9,0 g/l in več kisline.

Tehnologija predelave pa je odvisna od tehnološke opremljenosti kleti in zdravstvenega stanja grozdja. Pecljanje in drozganje je obvezno pri klasičnih stiskal-

nicah in pri zdravem grozdju. Pri uporabi pnevmatskih stiskalnic pecljanje in drozganje ni potrebno. Obvezno pecljamo in drozgamo tudi rdeče grozdje, ki ga potem nekaj dni pustimo v kadeh in mešamo (maceracija), da se izluži barva. V fazi predelave žveplamo samo enkrat, in to lahko že grozdje, drozgo ali mošt. Grozdje žveplamo, če daj časa čaka na predelavo in če je zelo nagnjeno. Uporabimo lahko kalijev metabisulfit (tokobran, vinobran), 4-15 g/hl. 5-6 % žveplasto kislino uporabljamo za drozgo, posebno še tam, kjer se odločimo za maceracijo belih aromatičnih sort (drozgo pustimo v kadi 4-12 ur, da se intenzivira aroma, in zatem stiskamo). Količina 5-6 % žveplaste kisline se giblje za 40-150 ml/hl in je odvisna tudi od toplote drozge ali mošta. Pri hitri in brezhibni predelavi žveplanje grozdja, drozge ali mošta ni potrebno, vendar v primerih, ko mošt lahko ohladimo. Drugače se vrenje lahko začne že isti dan in razsluzenje ni mogoče. Razsluzenje (pretek po 12-24 urah) naj bo letos obvezen ukrep, da že iz mošta odstranimo razne ostanke škropiv in drugih nezaželenih snovi. Bistrenje lahko pospešimo z dodatkom čistil (želatina in kremenčeve čistilo), ki jih dodamo že moštu izpod stiskalnice, ki ga črpamo v posodo za razsluzenje. Najprimernejša posoda za razsluzenje so jeklene cisterne, ki jih lahko tudi polivamo z vodo, da znižamo temperaturo mošta. Razsluzeni mošt pretlačimo v vrelo posodo in ne žveplamo. Svetujemo dodatek selekcioniranih kvasovk. Ogrevanje mošta ali prostorov je za napredne kletarje preteklost in nepotreben strošek, saj nam je cilj, da mošt prevreva pri temperaturi 15-18 stopinj. Imeti moramo tudi možnost, da mošt hladimo, saj se pri vrenju sprošča tudi toplota, ki doseže lahko 30 in več stopinj in takrat vrenje lahko zaide v nepravno smer. Pri burnem vrenju izgubimo tudi aromatične snovi in dobimo tudi manj alkohola v vinu kot pri počasnem vrenju. Dirigirano hla-

dno vrenje je poleg kvalitetne surovine ukrep za dosego boljše kakovosti vina. Imamo več možnosti za dosego tega cilja:

Z vgrajeno hladilno napravo hladimo prostor ali s posebnimi vložki tudi direktno mošt, in ker je jeklo dober prevodnik toplote, bomo uspeli vzdrževati tudi optimalno temperaturo vrelega mošta. Jekleno cisterno lahko tudi rosimo z vodo. V lesenih sodih pa smo odvisni od temperature mošta, in ta je trenutno 20 in več stopinj, zato bo počasno vrenje v takih primerih le pobožna želja. Kakovost vina bo slabša v primerjavi s »hladnim« vrenjem. Pri količinskih majhnih pridelovalcih je montaža hladilne opreme prevelik strošek, zato si lahko pomagajo tako, da »boljši mošti« vrejo v steklenih balonih volumna 5 l, ki so vloženi v plastiko. Tam odstranimo gornji pokrov, in ko se je vrenje začelo, dnevno tudi večkrat zamenjamo vodo, ki jo natočimo med steklom in plastiko.

V mošt, ki vre, svetujemo dodati čistilo bentonit, ki je pod različnimi trgovskimi imeni, s tem dosežemo, da se mlado vino po vrenju hitreje zbistri in ga istočasno stabiliziramo že delno ali v celoti za termolabilne beljakovine.

Kontrola alkoholnega vrenja je zelo pomemben

ukrep. Kontrolo opravljamo 2- do 3-krat tedensko z refraktometrom merimo preostanek sladkorja. Preden vstopimo v klet, odprimo vrata in odprine in se sam napolni s paro, kajti med vrenjem se sprošča tudi ogljikov dioksid, ki onemogoča normalno dihanje. Po koncu vrenja se lahko pojavi že tudi prva napaka, to je vodikov žveplec (vonj po gnilih jajcih).

Na trgu z vinom je čedalje večja konkurenca, zato se moramo zaloge starejšega vina, ki so se zaloge prodajala le kakovostna, znižati.

dosežemo z optimalnim terminom trgatve, posamezno sorto, čistočo opreme, kleti, posode in umnimi kletarskimi ukrepi.

Ernest Novak, dipl. inž. agr., KSS za Pomurje

Popravek

V prejšnji številki Vestnika smo v prispevku Prikaz dosežkov rejskega in selekcijskega dela, v katerem smo pisali o uspehi govedorejski razstavi na Tišini, zapisali, da so ob tej priložnosti pripravili tudi razstavo domačih dobrot. Pri tem smo pomotoma zapisali, da so domače dobrote pripravile gospodinje iz Rankovec, v resnici pa so za to poskrbele pridne gospodinje iz Sodščinec. Prizadetim in bralcem se za pomoto opravičujemo!

L. K.

Turnišče: cene pujskov

Na četrtkovem sejmu v Turnišču so rejci prodajali 35 pujskov, starih od 10 tednov in težkih od 15 do 25 kilogramov. Za pravih 500 gramov. Na 11.000 do 15.000 tolarjev, prodali pa so 27 pujskov. Sejem se začel ob 7. uri.

Minerali in vitamini (3)

Celotna količina mangana v organizmu znaša 12 do 30 mg. Priporočeno dnevno zaužitje za odraslega znaša 2,5 do 9,0 mg. Pri raznovrstni prehrani ne nastopi pomanjkanje mangana.

Vsebnost v hrani

Z manganom so bogati čaj, ovčji kosmiči, riž, mandeljini, orehi, in listnata zelenjava.

Manganove soli naj bi povečale delovanje inzulina.

Železo

Kot sestavni del hemoglobina je pomemben za transport kisika, kot sestavni del mioglobina pa za prenos kisika v mišicah. V citokromu sodeluje pri mitohondrijski dihalni verigi. Poleg tega je še sestavni del določenih encimov (katalaze, aldehidoksidaze, peroksidaze). Človeško telo vsebuje 3-5 g železa.

Metabolizem železa

Dvovalentno železo se absorbira v zgornjem delu tankega črevesja. Količino absorbiranega železa določa aktivni transportni sistem. Pomanjkanje železa v organizmu se kaže s povečano absorpcijo železa iz hrane, pri polnih želodcih pa je absorpcija železa nižja. Zmogljivost transportnih beljakovin je omejena, zato povečana absorpcija v omejenem obsegu ni pri pomanjkanju železa v organizmu in pri optimalnih pogojih absorpcije se ga absorbira le 50 %, v povprečju pa 10 %. V plazmi se veže železo v trivalentni obliki na drugi transportni sistem, ki ga odvajajo predvsem v kožo, kjer se porablja za sintezo hemoglobina.

tezo hemoglobina. Ker uporabi organizem za sintezo hemoglobina tudi železo iz razgrajenih eritrocitov, je dovolj 1-2 mg železa dnevno. Neuporabljeno železo je shranjeno v jetrih, vranici in kostnem mozgu. Rezerva zadošča tudi pri izrazito pomanjkljivi prehrani za leto do dve. Šele nato nastopijo znaki pomanjkanja železa.

Poleg povečane potrebe po železu v določenih življenjskih obdobjih (nosečnice, dojlje, otroci v dobi rasti) nastopi pomanjkanje železa v organizmu:

- pri dolgotrajni pomanjkljivi prehrani (shujševalne diete, vegetarijanska in mlečno-vegetarijanska prehrana),
- motnjah v absorpciji (pomanjkanje želodčnega soka, operativna odstranitev dela želodca, vnetna obolenja prebavnega trakta),
- izgubi krvi (močne menstruacije, krvaveči ulkusi v prebavnih poteh, hemeroidi, pogosto darovanje krvi).

Vsebnost v hrani

Največ železa je v svinjskih jetrih (20 mg/100 g), desetkrat manjše količine pa v svinjskem in govejem mesu.

Iz rastlinskih živil se železo ne resorbira tako dobro kot iz živalskih, uporabnih je le 5 % vsebovanega železa.

Znaki pomanjkanja železa

Bledica, spremembe na sluznicah, povišan pulz, pogoste infekcije, utrujenost, izguba las, razjede v ustnih kotičkih.

Nadomestno zdravljenje

Za zdravljenje že obstoječega pomanjkanja pri odraslem je po-

trebnih 100 mg železa dnevno. Priporočila se jemanje z askorbinsko kislino (vitamin C) zaradi oksidativne zaščite železa.

Stranski učinki

Pri oralni terapiji nemalokrat draženje želodčne sluznice, redkeje pomanjkanje apetita in slabost. Na začetku nadomestne terapije lahko nastopi driska, po daljši uporabi pa preide v zaprtje. Železovi preparati obarvajo blato temno.

Opozorila

Hkrati z železovimi preparati ne smemo uživati mleka, ker preprečimo absorpcijo železa; hkrati jemanje tetraciklinov zelo zmanjša absorpcijo obeh; istočasno jemanje antacidov prepreči absorpcijo železa.

Zastrupitve

Akutne zastrupitve nastopijo predvsem pri otrocih, ki nenamensko zaužijejo večjo količino. Znaki so: nemir, bolečine v trebuhu, bruhanje, driska, šok. Absorpcija je sicer omejena z zmogljivostjo transportnih beljakovin, vendar nenormalno velike količine železa poškodujejo sluznico tako močno, da pride do motenj v regulacijskem transportnem mehanizmu.

Kobalt

Kobalt je centralni atom ciankobalamin in je udeležen pri razvoju rdečih krvničk.

V organizmu odraslega človeka je 10 mg kobalta. Nahaja se predvsem v ledvicah in mišicah.

Vitamin B12 se sintetizira v debelom črevesju s pomočjo kobalta. Za nemoteno hematopoezo

(razvoj krvničk) je dovolj le nekaj mikrogramov vitamina B12 (ciankobalamin), zato je pri vseh, razen pri vegetarijancih in pacientih z absorptivnimi motnjami, potreba po vitaminu B12 zagotovljena.

Kobalt je v obliki vitamina B12 v živalski hrani, predvsem jetrih in ledvicah. Zelenjava in sadje ne vsebujejo vitamina B12, lahko pa

(nadaljevanje sledi)

Edith Jošar, mag. farm., spec.

Zelenjava Tržnica
M. Sobota G. Radgona Ljubomer

Cene sadja in zelenjave			
jabolka	60-80	120	120
hruške	180	250	250
slive	120	220	200
banane	125	150	140
limone	275	300	250
lubnice	100	-	80
grozdje	230	300	260
ananas	550	300	300
pomaranče	232	-	220
nektarine	400	450	400
grenivke	236	250	220
kiwi	550	400	430
dinije	260	310	300
paradižnik	300	300	260
peperika	197	150	120
krompir	28	50	50
solata	160	200	180
korenja	100	200	150
zeleno zelje	28	50	40
rdeče zelje	100	-	100
jajčevci	150	200	240
čebula	59	200	180
kumara	160	-	80
stročji fižol	180	-	280
ohrovt	150	600	-
česen	330	420	390
bučke	100	150	150
por	315	-	280
cvetjača	260	300	220
hren	320	-	400
jajca	20	-	19
fižol v zrnju	321	-	200
orehova jedra	1560	-	1100
suhe fige	780	600	600
suhe slive	800	700	600
kokosov oreh	330	-	300
kostanj	260	-	-

Bistri grozdni sok

Za pripravo tega soka je primerno grozdje samorodnic, ki jih zlasti na podeželju mnogi gojijo okrog domačij - brajde ali v vinogradih.

Pomembno je, da ga konzerviramo tako, da preprečimo nastanek vrenja. To dosežemo z visokim segrevanjem na okrog 90-95 °C.

Sok lahko konzerviramo na dva načina.

1. S sokovnikom: Gospodinje, ki sokovnik imajo, naj ravna po priloženem navodilu. V tem primeru grozde očistimo zelenih in mogoče tudi nagnitih jagod ter jih splaknemo pod tekočo vodo. Grozdne jagode osmukamo tako, da odstranimo vse zelene dele pecljev. Potem jih damo v ustrezno luknjičavo posodo, po želji lahko dodamo nekaj sladkorja, da je sočenje temeljitejše, nujno pa ni.

2. Pasterizacija soka, ki smo ga stisnili s stiskalnico: že med nabiranjem grozja odbiramo lepe, zrele in čiste grozde. Grozde splaknemo pod tekočo vodo (prah, mušice), zmečkamo in damo takoj v stiskalnico. Takoj stisnemo, sok pa precedimo skozi gosto cedilo v primeren lonec, ki ga s sokom postavimo na vroč štedilnik. Segrevamo tako, da čim prej dosežemo že zgoraj omenjeno temperaturo.

Steklenice morajo biti brezhibno umite in že vnaprej pripravljene. Enako zamaški. Starih plutovinastih zamaškov ne uporabljamo. Nove prevremo. Enako tudi gumijaste »kapice«.

Oprane steklenice leže zložimo v pečico in segrejemo na 100 °C. Potem pečico izklopimo. Od tam steklenice jemljemo, polnimo in takoj zapremo. Vroče napolnjene in zaprte steklenice polagamo na v več gub zložen kuhinjski prt na mizi (da se ne kotalijo) in počakamo 1-2 minuti, da se razkuži zrak pod zamaškom. Tedaj steklenice zložimo v kartonaste škatle in jih zadelamo s čistimi prti, kjer naj se počasi ohlajajo. Popolnoma hladne

shranimo v suhi, temni in hladni kleti.

Oba postopka sta uspešna le ob maksimalnem upoštevanju higienskih norm v ravnanju z živilom in higieno posode.

V steklenicah se pri tako pripravljenem sicer bistrem soku sčasoma nabere na dnu steklenice več ali manj usedline. Tega pri tem zelo preprostem načinu konzerviranja ni mogoče preprečiti.

CILKA SUKIČ

P.s.: Pri receptu za pripravo krmkih slivovih rezin v prejšnji številki Vestnika je pri navedbi potrebnih sestavin izostala količina moka. Ta je 30 dag.

Cene rabljenih avtomobilov

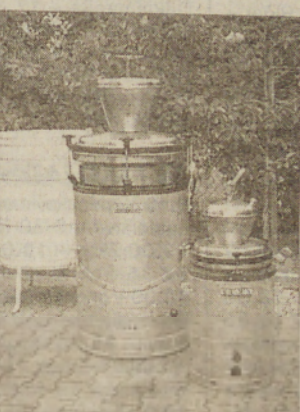
Minulo nedeljo so na sejmu rabljenih avtomobilov v Murski Soboti prodajali 25 avtomobilov, prodali pa so tri.

Znamka	Letnik	prev.km.	Cena
VW Jetta 1.6	1987	155.000	5.000 DEM
Kia Clarus SLX	1997	16.000	25.000 DEM
Golf JXD	1986	107.000	5.300 DEM
Golf JGL	1981	117.000	2.200 DEM
Renault 5 five	1994	52.000	8.000 DEM
Renault Clio 1.2	1995	35.000	14.000 DEM
Zastava 191	1989	71.000	2.300 DEM
Tavria	1992	55.000	250.000 SIT
Jugo Koral 55	1991	49.000	420.000 SIT
Nissan primera	1991	105.000	14.500 DEM
Zastava 128	1988	122.000	2.300 DEM
Škoda Favorit 13SL	1990	45.000	4.500 DEM

POMEX

MURSKA SOBOTA d.o.o.
Ledavsko nas. 16, 9000 MURSKA SOBOTA
SLOVENIJA, P.P. 155
FAX/TEL.: ++386 69/31620
FAX/TEL.: ++386 69/31846

TRAKTORJI

UGODNE CENE
- rotacijskih trez
- brzoparilnikov
- kotlov za žganjekuho
- stiskalnic za grozdje
- polžnih transporterjev

AKCIJSKE CENE,
POSEZONSKO CENE:
- TRACNIH
OBRAČALNIKOV
- ROTOKOPALNIKOV
- NAHRBTNIH
ŠKROPILNIC
- TROSILNIKOV
UMETNIH GNOJIL ...

Možnost plačila na obroke!

VEGA

d.o.o.

Skakovci 15,
9261 Cankova,
telefon: 40 300

JESENSKA PONUDBA

- semenska pšenica, ječmen
- umetna gnojila
- kmetijska mehanizacija

Vse to dobite
tudi v trgovini
v Pertoči

Velika izbira
gradbenega
materiala
Fasade vseh vrst

CENE ZELO UGODNE!

ROBERT HOZJAN, s.p.

ŽIŽKI 95 a, 9232 Črenšovci
tel./fax. 069 70 833

poslovalnica: MELINCI 130
tel. 069 41 828

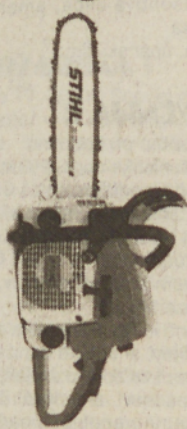
OBIŠČITE NAS!

PLAČATE
LAHKO S ČEKI,
BREZ OBRESTI!

- * BELA TEHNIKA IN AKUSTIKA
- * PRALNI, POMIVALNI IN SUŠILNI STROJI
- * HLADILNIKI, ZAMRZOVALNE SKRINJE, ŠTEDILNIKI VSEH VRST
- * MALI GOSPODINJSKI APARATI ... OB GOTOVINSKEM NAKUPU 5 % POPUSTA
- * ROGOVA KOLESA OB GOTOVINSKEM NAKUPU 10 % POPUSTA
- * MOPEDI TOMOS
- * VODOVODNI MATERIAL, KOPALNIŠKA OPREMA IN BOJLERJI
- * BARVE, LAKI ...

»NIMAMO« NE OBSTAJA -
PRI NAS DOBITE
»SKORAJ« VSE.

- * UMETNA GNOJILA
- * ZAŠČITNA SREDSTVA Dicuran Forte le 4.047,00 SIT + p. d.
- * SEMENSKI PROGRAM semenska pšenica, ječmen, žito, tritikala
- * KMETIJSKA MECHANIZACIJA predsetveniki, plugi, traktorske škropilnice, trosilniki umetnega in hlevskega gnoja, motorne žage ...
- * KRMILA
- * TRAKTORSKE GUME, AKUMULATORJI, MOTORNA OLJA
- * GRADBENI MATERIAL

PETEK

3. OKTOBER

TV SLOVENIJA 1

10.30 Tri krone, švedska nadaljevanka
11.20 Pod oljkami, iranski film
13.00 Poročila
13.05 Kolo sreče
13.35 Omizje
15.05 Koncert elektroakustične glasbe
15.35 Portret Jurija Součka
17.00 Obzornik
17.10 Lahkih nog naokrog
18.00 Po Sloveniji
18.40 Hugo
19.15 Risanka
19.30 Dnevnik
20.05 Agencija
21.40 Laži od zraka, ameriška serija
22.35 Odmevi, vreme, šport
23.15 Murphy Brown, ameriška nanizanka
23.40 Noč čarovnic, ameriški film

TV SLOVENIJA 2

11.55 Mostovi
12.25 Oddaja o računalništvu
12.55 Simone de Beauvoir, angleška dokumentarna oddaja
13.50 Alica, evropski kulturni magazin
14.20 Zgodbe iz školjke
14.50 Očka dolgolet, ameriški film
16.55 Frasier, ameriška nanizanka
17.20 Pacific Drive, avstralska nanizanka
17.45 Vžigalice, francoska nadaljevanka, 1/6
18.35 Kraljičin nos, angleška nadaljevanka, 4/6
19.00 Humanistika
19.30 Pacific Drive, avstralska nanizanka
20.00 Revolucija, ameriški film
22.05 Parada plesa
23.05 Koncert Big banda

POP TV

10.00 Santa Barbara - 11.00 Umor, je napisala - 12.00 F/X - umori s trikom - 13.00 POP-kviz - 13.30 Taks - 14.00 Nikita - 15.00 Beli očnjak - 15.30 Umor, je napisala - 16.30 Santa Barbara - 17.30 POP-kviz - 18.00 Cosby - 18.30 Obalna straža na kolesih - 19.20 Vreme - 19.30 24 ur - 20.00 Smrtonosni mikrobi - 21.00 Milenium - 22.00 Novi Frankenstein, ameriški film - 23.30 Seks s... - 0.30 Tabu št. 16, erotični film - 0.20 24 ur

TV HRVASKA 1

7.55 Poročila - 8.00 Dobro jutro - 10.00 Poročila - 10.05 Izobraževalni program - 11.30 Za otroke - 12.00 Dnevnik - 12.30 Krivda, serija - 13.15 Santa Barbara - 14.00 Risanka - 14.15 Humoristična serija - 14.40 Za otroke in mladino - 16.20 Kenija - človek, ki je rešil živali - 17.10 Dom in svet - 17.40 Poročila - 17.50 Zvezde steze - 18.35 Kolo sreče - 19.30 Dnevnik - 20.15 Hrvatska Casablanca - 20.50 Po naši lepi - 22.15 Opazovanja - 22.35 Polovjanja: Maroko - 23.25 Dokumentarni film - 0.20 Poročila

TV HRVASKA 2

13.35 Koledar - 13.45 Frasier - 14.10 Mesto fantov, ameriški film - 15.45 Hišice v cvetju - 16.30 Karel Veliki, serija - 17.30 Acapulco z dušo in telesom - 17.55 Hugo - 18.30 Dokumentarna serija - 19.00 Zupanijska panorama - 19.30 Dnevnik - 20.20 Madson, serija - 21.15 Popolna tujca - 21.45 Zvezdna past, britanski film - 23.35 Detektivki - 0.05 Levji udarec, ameriški film

TV MADŽARSKA 1

5.40 Vaška TV - 6.00 Sončni vzhod - 9.05 Družina Faller - 9.35 Ponovitve - 11.10 Dallas - 12.00 Zvon - 12.05 Pop in lahka glasba - 13.00 Dnevnik - 14.00 Narodnostne oddaje - 14.50 Otroški program - 16.00 Heidi in Erni - 16.30 Vesoljske igre - 17.00 Tv-doktor - 17.10 Deklamacija - 17.15 Za upokojence - 17.45 Regionalni dnevniki - 18.00 Okno - 19.05 Za otroke - 19.30 Dnevnik, šport - 20.00 Dallas - 20.50 Nemogoče? - 21.45 Ekskluzivno - 22.10 Smrt modela, ameriški film - 23.45 Horace Silver septet - 0.30 Dnevnik

TV MADŽARSKA 2

14.35 Nepričakovano potovanje - 15.25 Kje, kaj? - 15.50 Vreme - 15.55 Orson in Olivia - 16.20 Civilna koraja - 16.55 Film - 18.40 Strasti, nanizanka - 19.30 Družina Onedin - 20.00 Prepovedano mesto, ameriški film - 20.50 Klip mix - 21.05 Telesport - 22.00 Aktualno - 22.25 Dnevnik - 22.35 Vreme - 22.40 Balada prodajalke kruha, madžarski film

TV AVSTRIJA 1

6.00 Otroški program - 9.15 Srednja šola v Kaliforniji - 9.40 Obalna straža - 10.20 Nadaljujte, filmska komedija - 11.50 Konfeti - 12.15 Deklica s čarobnimi močmi - 12.40 Smrkci - 12.55 Tom in Jerry - 14.20 Pink Panther - 14.50 Dr. Quinn - Zdravnica iz strasti - 15.40 Knight Rider - 16.25 Obalna straža - 17.15 Na jug - 18.05 Glej, kdo tam razbija - 18.30 Grozno prijateljstvo - 19.00 Prijatelji - 19.30 Čas v sliki - 20.02 Šport - 20.15 Nevarna igra, srhljivka - 21.50 Tek za življenje, akcijski film - 23.20 Namen za ubijanje, kriminalna - 0.50 Ciociara, film

TV AVSTRIJA 2

9.00 Poročila - 9.10 Pozna ljubezen, film - 10.35 Bogati in lepi - 11.20 Dežela danes - 12.00 Poročila - 12.10 Vera - 13.00 Poročila - 13.10 Ljuba družina - 13.55 Gorski zdravnik - 14.45 Lipova cesta - 15.15 Bogati in lepi - 16.00 Schiekjok vsak dan - 17.00 Poročila - 17.05 Dobrodošli v Avstriji - 19.00 Dežela danes - 19.30 Čas v sliki - 20.02 Pogledi s strani - 20.15 Stari - 21.15 Prizorišče sodna dvorana - 22.10 Poročila - 22.35 Moderni časi -

23.05 Nitebox: Best of Eurotrash

3SAT

6.50 Sedem dni drugačne televizije - 7.00 Alpska panorama - 9.00 Čas v sliki - 9.05 Čas za kulturo - 9.45 Borza - 10.15 Deželni magazin - 11.00 Jesenski glasbeni dnevi - 12.45 Med kimonom in kendom - 13.45 Plesni fragmenti - 14.10 Naslednje leto v Marienbadu? - 14.55 Od Almarka do Harza - 15.55 Amerika, film - 17.25 Hiša v Nemčiji - 19.00 Danes - 19.15 Most Glienicke - 20.00 Poročila - 20.15 Ura nič - 22.45 Peter Huchel - 23.20 Tabula rasa - 0.00 Deset pred deseto - 0.35 Jazzbaltica 1997: Misha Alperin Quintett

SOBOTA

4. OKTOBER

TV SLOVENIJA 1

7.40 Radovedni Taček: Lok
8.00 Male sive celice, kviz
8.45 Zgodbe iz školjke
9.15 Srečanje tamburaških skupin
9.40 Vžigalice, francoska nadaljevanka, 1/6
10.30 Hugo
11.00 Tednik
12.00 Parada plesa
13.00 Poročila
13.05 Karaoke
14.05 Strela z jasnega, nemška nanizanka
14.55 Taborniki in skavti
15.15 Sprehodi v naravo
15.30 Pastirci, slovenski film
17.00 Obzornik
17.10 Svet odkritij, ameriška serija
18.00 Na vrtu
18.40 Hugo
19.15 Risanka
19.30 Dnevnik
20.10 Pravi biznis
21.15 10 let 3 x 3
22.00 Poročila, vreme, šport
22.30 Wicliffe, angleška nanizanka

TV SLOVENIJA 2

12.00 Revolucija, ameriški film
14.05 Pomp
15.05 Pacific Drive, avstralska nanizanka
15.30 Evrogol
16.30 Teniški magazin
16.55 SP v malem maratonu
17.55 Pokal evropskih prvakov v rokometu, Celje Pivovarna Laško - Redbergsblids
19.30 Pacific Drive, avstralska nanizanka
20.00 Film
21.35 National Geographic, ameriška serija
22.25 Zlata šestdeseta: Nostalgija z beatniki
23.25 V vrtincu
23.55 Sobotna noč

POP TV

8.00 Zverinice - 8.30 Reboot - 9.00 Mož pajek - 9.30 Peter Pan - 10.00 Morska deklica - 10.30 Power Rangers - 11.00 Proti vetru - 12.00 Hrestač, ameriški mladinski film - 13.30 Cosby - 14.00 Beverly Hills - 15.00 Melrose Place - 16.00 Obraz tedna - 16.30 Grand Prix magazin - 17.00 Highlander - 17.45 Robocop - 18.30 Herkul - 19.20 Vreme - 19.30 24 ur - 20.00 Howardov kot, angleški film - 22.30 Odpadnik - 23.30 Mož iz Avstralije, ameriški film - 1.30 Playboy special - 2.30 24 ur

TV HRVASKA 1

9.55 Poročila - 10.00 Posvetitev nadškofa Josipa Bozanića - 12.00 Dnevnik - 12.25 2,4 otroka - 12.55 In to naj bi bilo življenje - 13.40 Darovalci možganov, ameriški film - 15.00 Risanka - 15.10 Živeti za druge - 15.50 Potopisna serija - 16.20 Živa resnica - 16.50 Poročila - 16.55 Masada - 17.40 Turbo Limach Show - 19.30 Dnevnik - 20.20 Rop v Beverly Hillsu, ameriški film - 21.55 Opazovanja - 22.15 Svet zabave - 22.45 Polnočna premiera

TV HRVASKA 2

10.25 Koledar - 10.35 Majhen veliki svet - 11.05 Kronika - 11.30 Indija - bogovi in ljudje - 12.25 Obalna straža - 15.25 Acapulco z dušo in telesom - 17.15 Glasbena oddaja - 17.45 Madson - 18.30 Potovanje po Slovaški - 19.30 Dnevnik - 20.15 Triler - 21.15 Hrvatska kulturna dediščina - 21.45 Hišice v cvetju - 22.30 Dokumentarni film - 22.55 Oprah Show

TV MADŽARSKA 1

5.40 Vaška TV - 6.00 Sončni vzhod - 8.00 Otroški program - 11.00 Ponovitve - 12.25 Koboldi v noči, poljudnoznanstveni film - 13.00 Dnevnik - 13.10 Avtomagazin - 13.35 Ameba - 13.55 Zelena žaba - 14.05 Telesport - 15.10 Belo, rumeno in črno, italijanski film - 17.00 Transit - 17.30 Deklamacija - 17.35 Horizont - 18.15 Spominska znamenja 1848/49 - 19.00 Lotoshow - 19.30 Dnevnik, šport - 20.00 Sezona in fazona, kabaret - 21.20 Povračilo, ameriški film - 23.25 Lažni podatki, nemški film

TV MADŽARSKA 2

8.10 Nepričakovano potovanje - 9.00 Računalništvo - 9.30 Narodnostne oddaje - 12.00 Zvon - 12.05 Zamejski Madžari - 12.35 Pari in zakonci na umetninah - 13.00 V imenu ljubezni, nanizanka - 14.50 Omama hitrosti - 15.20 Jezikoslovni program - 15.50 Odgovarjamo na telefone - 16.00 Srečanje za Magdo Szabo - 17.00 Telesport - 18.40 Po sledih Laszla Kuna - 19.30 Familija - 20.05 Vesti iz EZ - 20.10 Telesport - 21.40 Reforma državnih izdatkov - 21.50 60-letnica izraelskega filharmoničnega orkestra

TV AVSTRIJA 1

6.00 Otroški program - 8.55 Vroča sled - 11.10 Disneyev festival - 12.10 Harry in Hendersonovi - 12.40 Vse v redu, Corky - 14.00 Princ iz Bel Aira - 14.25 Divji bratje s šarmom - 14.50 Zabava peterice - 15.40 Beverly Hills, 90210 - 16.25 Melrose Place - 17.10 Urgenca - 18.00 Sport - 19.30 Čas v sliki - 20.02 Šport - 20.15 El Chico, film - 21.45 Črni dež, akcijski film - 23.45 Ščititi in služiti, srhljivka - 1.10 Maščevanje iz zapora, kriminalka

TV AVSTRIJA 2

9.00 Poročila - 9.30 In ne vodi nas v skušnjavo, film - 11.10 Veliki volk kliče, pustolovski film - 13.00 Poročila - 13.10 Maska v modrem, film - 14.35 Naš zdravnik je najboljši, film - 16.00 Tekmovanje štajerskih harmonik - 16.30 Alpe-Donava-Jadran - 17.00 Poročila - 17.05 Pogled v deželo - 17.35 Kdo me hoče? - 17.53 Religije sveta - 18.00 Milijonsko kolo - 18.25 Konflikti - 19.00 Avstrija danes - 19.30 Čas v sliki - 20.02 Pogledi s strani - 20.15 Dolina Kloster '97 - 21.45 Poročila - 21.55 Deset let pogledov s strani - 22.50 Ivana Trump, film - 0.20 Poročila - 0.30 Smrtonosno raziskovanje, srhljivka

3SAT

6.50 Sedem dni drugačne televizije - 7.00 Pisma iz Velike Britanije, deseti del - 7.30 Francija: Auvergne - 8.00 Alpska panorama - 9.00 Čas v sliki - 9.05 Posebne tendence - 9.35 Hiti Rolanda Kaisera - 9.45 Slovenski magazin - 10.15 Inter City - 10.45 Reportaža - 11.30 Pred tridesetimi leti - 12.15 V živo iz Klavnice - 13.15 Vrtiljak slagerjev - 14.00 Novo... - 14.30 Stranske poti v srednji Aziji, tretji del - 15.15 Televizija za ženske - 15.40 Ulična znanstva - 16.05 Zlati tujeni, film - 17.35 Nasveti in tendence - 18.00 Kako pridejo nemški avtomobili na Poljsko? - 18.30 Tujina - 19.00 Danes - 19.20 Foyer - 20.00 Poročila - 20.15 Jeremias Gotthelf: Idila in realnost - 21.30 Jeremias Gotthelf: Črni pajek - 22.30 Arhitekt Max Dudler - 23.15 Maria Jeriza - 0.30 Pogledi s strani - 0.55 Projekt X

NEDELJA

5. OKTOBER

TV SLOVENIJA 1

8.25 Čebelica Maja
8.50 Živ žav
9.40 Med vetrom in vodo, nizozemska nadaljevanka, zadnji del
9.55 Nedeljska maša, prenos
11.00 Divja Avstralijska, avstralska serija
11.30 Obzorja duha
12.00 Pomagajmo si
12.30 Na vrtu
13.00 Poročila
13.05 Ljudje in zemlja
13.35 Agencija
15.05 Kristina, francoski film
17.00 Obzornik
17.10 Zmenki, ameriška nanizanka
17.35 Po domače
18.35 Na kamnu nov gozd, dokumentarna oddaja
19.05 Risanka
19.15 Zrebanje lota
19.30 Dnevnik
20.10 Zoom
21.15 Večerni gost
22.00 Poročila, vreme
22.10 Premiera, ameriški film

TV SLOVENIJA 2

11.15 V vrtincu
11.45 Lahkih nog naokrog
12.30 Zlata šestdeseta: Nostalgija z beatniki
13.30 Pacific Drive, avstralska nanizanka
13.55 La Cenerentola, opera
16.25 Motociklizem za VN Avstralije
17.55 PPZ v rokometu, Robit Olimpija - Baekkelagets

19.30 Pacific Drive, avstralska nanizanka
20.00 Odprimo vrata upanju, dobrodelni koncert
21.30 Sedem smrtnih grehov, avstralska nanizanka
22.20 Slovenski magazin
22.50 Prelomni trenutki zgodovine, ameriška serija
23.15 Šport v nedeljo
0.00 Slovenski magazin

POP TV

7.30 Kje je Wally - 8.00 Dogodivščine medvedka Ruxpina - 8.30 Zvezde steze - 9.00 Kasper in prijatelji - 9.30 Peter Pan - 10.00 Mladi superman - 10.30 Power Rangers - 11.00 Herkul - 12.00 Argument - 12.30 Z Jonasom brez... - 13.30 Grand Prix magazin - 14.00 Fantovščina, ameriška komedija - 16.00 Radijska postaja - 16.30 Otroški zdravnik - 17.30 Pasje življenje, ameriška komedija - 19.00 Športni krog - 19.20 Vreme - 19.30 24 ur - 20.00 Beverly Hills - 21.00 Melrose Place - 22.00 Športna scena - 23.15 Argument - 23.45 Kavarna ob meji, kanadski film - 1.45 24 ur

TV HRVASKA 1

9.00 Poročila - 9.05 Sezamova ulica - 10.05 Otroški festival - 11.05 Risanka - 11.30 Poljudnoznanstvena serija - 12.00 Dnevnik - 12.25 Kmetijske oddaje - 13.15 Folklorna oddaja - 13.45 Mir in dobrota - 14.20 Opera Box - 14.50 Med nami - 15.25 Oprah Show - 16.10 Pot za Avonle - 17.00 Risanka - 17.25 Poročila - 17.35 Enkrat v življenju, ameriški film - 19.30 Dnevnik - 20.30 Izbor lepote Hrvatske, finale - 23.05 Opazovanja - 23.25 Zlati fantje, dokumentarni film - 0.20 Poročila

TV HRVASKA 2

9.50 Koledar - 10.00 Cerkevno prazno-

vanje pri Marji Bistrici - 12.20 Dosjeji X - 13.05 Polnočna premiera, ponovitve - 17.05 Varaždinski baročni večeri - 18.05 National Geographic - 19.00 Popaj - 19.30 Dnevnik - 20.15 Zaposleno dekle, ameriški film - 21.50 Zakonski pristan - 22.20 Popoln moški, britanski film

TV MADŽARSKA 1

6.45 Za kmetovalce - 7.15 Otroški program - 8.25 Biblija - 8.30 Tv-magister - 10.00 Fant iz Komarna, film - 11.20 Domoznanstvo - 11.30 Pesem doni - 12.00 Zvon, poročila - 12.05 Minute za srečo - 12.40 Pobal, ameriški film - 14.30 Iščemo pogrešane odrasle - 15.00 Donator - 15.35 Reformatorski verski program - 16.00 Disneyjevi filmi - 17.15 Odočate vi! - 18.10 Turistični magazin - 19.00 Teden, vmes Dnevnik - 20.00 Hiša Szorad, 4. del - 21.45 Odnosi, nanizanka - 22.30 Tonik, 25 minut za osvežitev - 22.55 William Christie, filmski portret

TV MADŽARSKA 2

8.15 Nepričakovano potovanje - 9.05 Družina Onedin - 11.00 Telesport - 13.00 Angleško podeželje - 13.30 Vesoljske igre - 14.00 Novi reflektor - 14.30 Na evropskih vodah - 15.05 Obalna straža - 15.50 Anno... - 16.20 Spomin na aradske martirje - 16.50 Vreme - 17.00 Pesnik se vrača, rock opera - 19.00 Show »21« - 19.30 Ljubezen je iluzija - 20.00 Bog in narod - 20.30 Sport in odkritje - 21.45 Telesport - 22.55 Antartida, španski film

TV AVSTRIJA 1

6.00 Otroški program - 8.40 Vroča sled - 11.05 Disneyev festival - 12.00 Šport - 12.40 Zadnji prehod, film - 14.05 Duh kapitana Blackbearda, film - 15.50 James Bond - Ognjena krogla, akcijski film - 18.00 Srček - 18.30 Šport - 19.30 Čas v sliki - 20.15 Samo ti, filmska komedija - 22.00 Kolumbo - 23.25 Kraj zločina - 0.55 Wyatt Earp, western

TV AVSTRIJA 2

9.00 Poročila - 9.05 Glasbena parada, filmska komedija - 10.30 Teden kulture - 11.00 Evropski studio - 12.00 Visoka hiša - 12.30 Orientacija - 13.00 Poročila - 13.05 Tednik - 13.30 Domovina, tuj domovina - 14.00 Pogledi s strani - 14.25 Radetzkijeva koračnica, film - 16.05 Kontroverzna Viktorija, film - 17.00 Poročila - 17.05 Klub seniorjev - 17.55 Lipova cesta - 18.25 Kristus v času - 18.30 Podobe Avstrije - 19.00 Avstrija danes - 19.17 Loto - 19.30 Čas v sliki - 20.15 Zgodba o Royu Blacku, film - 22.00 K stvari - 23.15 Vizije - 23.20 Enostavno klasično - 0.15 Teden kulture - 0.45 Halo Avstrija, halo Dunaj - 1.10 Pogledi s strani - 1.50 Dober dan, Koroška

3SAT

6.50 Sedem dni drugačne televizije - 7.00 Branje frankfurtske poezije - 8.10 Alpska panorama - 9.00 Čas v sliki - 9.05 Lirika za vse - 9.15 David Oistrach in Paul Badura-Skoda igra Mozartova dela - 10.15 Robert Schumann - 10.35 Jeremias Gotthelf in njegov ementalec - 11.20 Kako je Jacobli prišel do ženske, prvi del - 13.00 Poročila - 13.05 Tednik - 13.30 Spomini - 13.45 Kako je Jacobli prišel do ženske, drugi del - 15.25 Vtisi iz doline Emmen - 15.45 Vožnje skozi Švico, sedmi del - 16.00 Alergije - talci civilizacije? - 16.30 Blues iz Kaisermühlenu, tretji del - 17.15 Živalski portret - 17.30 Televizijski nasveti hišnega zdravnika - 18.00 Dnevnik - 18.15 Obzornik - 19.00 Danes - 19.10 Pogovor v živo - 20.00 Poročila - 20.15 Mi Nemci, enajsti del - 21.00 Zakladi sveta - dediščina človeštva - 21.15 Vrn se noter, vrni se ven - 22.25 Priti in oditi - 23.15 Komisar - 0.15 Zadnja obala, film

PONEDELJEK

6. OKTOBER

TV SLOVENIJA 1

9.50 Zmenki, ameriška nanizanka
10.15 Premiera, ameriški film
12.30 Utrip
13.00 Poročila
13.05 Hugo
13.40 Zoom
14.40 Ljudje in zemlja
15.10 Večerni gost
15.55 Dober dan, Koroška
17.00 Obzornik
17.10 Radovedni Taček: Košara
17.30 Pouka je konec, nizozemska nadaljevanka
17.45 Mejniki, nemška serija
18.00 Po Sloveniji
18.40 Lingo
19.10 Risanka
19.30 Dnevnik
20.05 Pro et contra
21.00 Turistična oddaja
21.20 Osmi dan
22.00 Odmevi, vreme, šport
22.40 Hudsonova ulica, ameriška nanizanka
23.05 Kika, španski film

TV SLOVENIJA 2

12.50 Na potep po spominu
13.50 Humanistika
14.20 Šport v nedeljo
15.05 Srečanje tamburaških skupin
15.30 Laži od zraka, ameriška serija
16.20 Obzorja duha
16.50 Sedem smrtnih grehov, avstralska nanizanka
17.40 Karina in Ari, francoska nanizanka
18.05 Lovejoy, ameriška nanizanka
19.00 Recept za zdravo življenje
19.30 Simpsonovi, ameriška nanizanka
20.00 Banan ni, angleška nadaljevanka, 4/10

20.55 Kri na snegu - vojna v Rusiji, ameriška serija
21.50 Pomp
22.50 Brane Rončel izra odra

POP TV

10.00 Santa Barbara - 11.00 Umor, je napisala - 12.00 Otroški zdravnik - 13.00 POP-kviz - 13.30 Športni krog - 13.45 Športna scena - 15.00 Beli očnjak - 15.30 Umor, je napisala - 16.30 Santa Barbara - 17.30 POP-kviz - 18.00 Cosby - 18.30 Obalna straža - 19.20 Vreme - 19.30 24 ur - 20.00 V postelji s sovražnikom, ameriški film - 21.45 Detektivka Lea Sommer - 22.30 F/X - umori s trikom - 23.30 Teksaški mož postave - 0.30 24 ur

TV HRVASKA 1

7.55 Poročila - 8.00 Dobro jutro - 10.00 Poročila - 10.05 Izobraževalni program - 11.30 Za otroke - 12.00 Dnevnik - 12.25 Santa Barbara - 13.10 Dokumentarna oddaja - 14.00 Risanka - 14.15 Poročila - 14.20 Za otroke - 16.05 Poročila - 16.15 Krivda, serija - 17.00 Hrvatska danes - 17.55 Kolo sreče - 18.40 Obnova Hrvatske - 19.30 Dnevnik - 20.15 Nausikaja, t-iz - 22.05 Hrvatska Casablanca - 22.40 Opazovanja - 23.15 Pobesneli Max, ameriški film - 0.45 Poročila

TV HRVASKA 2

14.15 Koledar - 14.25 Mestece Petar - 15.15 Policist za odstrel, ameriški film - 16.45 Za otroke - 17.30 Acapulco z dušo in telesom - 17.55 Pazi, slekter - 18.25 Hugo - 19.00 Zupanijska panorama - 19.30 Dnevnik - 20.10 Kviz - 20.25 Poročila - 21.00 Poljska 1989-1996 - 22.00 New York News, serija - 22.50 Clive James, dokumentarna serija

TV MADŽARSKA 1

5.40 Vaška TV - 6.00 Sončni vzhod - 9.05 Družina Faller - 9.35 Ponovitve - 11.10 Dallas - 12.00 Zvon - 12.05 Pop in lahka glasbena oddaja - 13.00 Dnevnik - 14.00 Narodnostne oddaje - 14.50 Izobraževalni program - 15.20 Za otroke - 16.00 Heidi in Erni - 16.30 V imenu ljubezni - 17.00 Otroška psihijatrija Szeged - 17.15 Regionalni magazini in dnevniki - 18.00 Reforma državnih izdatkov - 18.05 Deklamacija - 18.10 Za otroke - 18.30 MC - 18.45 Vreme - 19.30 Dnevnik, šport - 20.00 Med petimi očmi - 21.00 Spominska znamenja 1848/49 - 21.45 Spomin na aradske martirje - 22.30 Telesport, vaterpolo - 21.00 Judit Szűcs - 21.30 Telesport - 22.00 Aktualno - 22.25 Dnevnik - 22.35 Vreme - 22.40 Elizabeth Schwarzkopf, portret

TV MADŽARSKA 2

14.00 Skupščinski dnevnik - 14.05 Zasedanja parlamenta - 17.05 Tango triglasno, nanizanka - 17.40 Tango triglasno, nanizanka - 18.30 Vreme - 18.30 Znanstveni poročevalci - 19.00 Po sledih Ladislava - 19.35 Telesport, vaterpolo - 21.00 Judit Szűcs - 21.30 Telesport - 22.00 Aktualno - 22.25 Dnevnik - 22.35 Vreme - 22.40 Elizabeth Schwarzkopf, portret

Kujski val, prebujenje Balkana

Velik dogodek, ki se je te dni zgodil v križišču vseh križišč, so že kar nekaj časa napovedovali razni drobni dogodki:

- Luks, orjaški in krvoločni nemški ovčar, je vse življenje sovražil mačke in je ob vsaki čisto ponorel. Kar nekaj jih je končalo svoja trdoživa življenja med njegovimi čekanji, ker so se mu lahko miselno približale. Oni dan so domači ostrmeli. Luks je ležal na trebuhu, mahal z repom in prijazno lizal majhnega črnega mucija.
- Slobo in Franjo sta se na Trgu Bana Jelacica stisnila in vroče poljubila. Srbi in Hrvati so metali šajkače in klobuke v zrak, se objemali in vriskali. Okrog spomenika kralju Tomislavu so zaplesali kozaraško kolo. V Beogradu so bile Terazije polne navdušenih ljudi, ki so tja pripotovali iz vseh krajev nekdanje Jugoslavije. Rakijo so pili kar iz jogurtovih kozarcev, prešerno streljali v zrak in brenkali na tamburice. Čemerni in zlovoljni so stali ob strani predstavniki ameriške vojske in mednarodnih sil, kajti njihov veliki posej je šel po zlu.
- Paprika in paradižnik, sicer smrtna sovražnika, sta poleti 1997 najlepše uspevala, če sta rasla skupaj.

Lendavski pereci

Pozdravljeni!

Vsem, ki ste morda pogrešali Perece, sporočam, da rubrika ni ukinjena, le meni, piscu, so pošle moči. Jesen je pač letni čas, ko je na kmetih (in polkmetih) dela na pretek, zato ni časa za modrovanje. Tudi vreme je bilo v septembru ves čas lep, pa ni bil smeten greh, ko ga ne bi koristno izrabili – za delo seveda. Blagor tistemu, ki živi od svojih rok!

Vsi ljudje hitijo! Tako poje neka zabavna pesmica. Pa še res je! Navsezgodaj me prebudijo ženske, ki gredo na avtobus, da bi se zapeljale na delo v Muro. Kmalu potem zaslišim brnenje osebnih avtov, s katerimi se moške in fantje peljejo na delo v tovarne (kolikor jih je pač še ostalo). Nekje v istem času začno "pufkati" traktorji, ki prevažajo kozurno silažo v domače silose in "cukrovico" z njiv na odkupna mesta. Prejšnjo soboto in nedeljo so ljudje hiteli v vinograde. "Slika" se bo ponovila to soboto in nedeljo, ko bodo trgali grozdje tisti, ki so dopustili grozdnim jagodam, da naberejo še nekaj sladkorja. Nekateri so tudi že začeli sejati pšenico. Polno zaposleni pa so tudi gradbeniki, ki hitijo dokončati pred pričakovanim slabim vremenom to in ono stavbo. Logično pač sklepajo, da po lepem vremenu pride slabo. Najbrž so na jesen na tesnem s časom tudi delavci v tovarnah in birokrati v pisarnah, ko pa se tako neusmiljeno blizu konec leta.

O tem, torej hitenju, razdajanju ... sem razmišljal v nekaj zadnjih dneh. Navdal me je občutek, da tako pridnih, delavnih ... ljudi kot s(m)o v Prekmurju, Prlekiji, na Apaškem polju pa v Slovenskih gorah ... najbrž ni nikjer na svetu. Morda ne bo odveč, da zdaj nanižam nekaj rekov, ki bodo potrdili, da smo na pravi poti: Delati je moliti; Delo je slanica za telo; Če si se sam lotil dela, bodi kladivo; Če so te prisilili, bodi nakoval; Blagor tistemu, ki živi od svojih rok; Ni sladko brez potu; Z delom se vse doseže; Kdor je delu zvest, ga lažna ljubezen ne bo prevarala; Po brazdi se vidi, kako plug reže; Delo rok – praznik za dušo; Če ne znaš delati, te bo revščina naučila; Veliko dela, malo preprirov!

Ugotovili ste, da je vsebina današnjih Perecev resna in ni posebej obarvana po lendavsko. Še malo mi namreč ni do tega, da bi se "zajebaval", ko je čas za delo. Najbrž pa se boste strinjali z mano, da pa so tudi ljudje, ki dobro živijo, četudi se fizično ne pretegnejo ravno preveč. Pregovor pravi: Kdor prede (dela), ima eno srajco; kdor ne prede (dela), ima dve. No, mi pa ostanimo zvesti svoji vesti: Brez dela ni jela! In ker delamo pridno kot mravlje, nam nihče ne sme očitati, ko si tu in tam nazdravimo. Pravzaprav si bomo morali velikokrat, če bomo hoteli "pospraviti" ves mošt (po martinovem pa vino), ki smo ga že in še bomo iztiskali iz grozdja. Pač rezultat dobre vinske letine in našega pridnega dela.

NACI

V črevesju lokalnih političnih veljakov je vsa leta od zadnje vojne kdala huda napetost, ki je povzročila, da sta se Prlekija in Prekmurje popolnoma ločila.

Razdor je bil tolikšen, da sta nekdanja kandidata za župana dveh največjih vzhodnoslovenskih občin pred volitvami nabirala glasove z obljubami, kako bosta porušila vse mostove čez Muro, če ju izvolijo. Dobro, da politiki nikoli ne držijo obljub, zato mostovi še stojijo.

Križevci so bili zadnjo soboto in nedeljo v septembru leta 1997 prizoršče velikega dogodka. Prleki so postavili spomenik človeku, ki je Prekmurje pripojil Sloveniji.

Ob tej novici je ves svet obstal. Sprava ob 120. obletnici rojstva Matije Slaviča je zasenčila vse potrese, požare in vojne, delnice ni boril so vrtoglavo poskočile. Pred kratkim se nacionalni in politični sovražniki so si izpovedovali toliko ljubezni, kolikor do nedavno sovražstva.

Sožitje je bilo tako popolno, da smo bili vsi navzoči edini. Od tega trenutka bo ta svet drugačen. Iz Križevca se od tega dne mir in ljubezen širita po vsem planetu kakor nekoč kuga in črne koze.

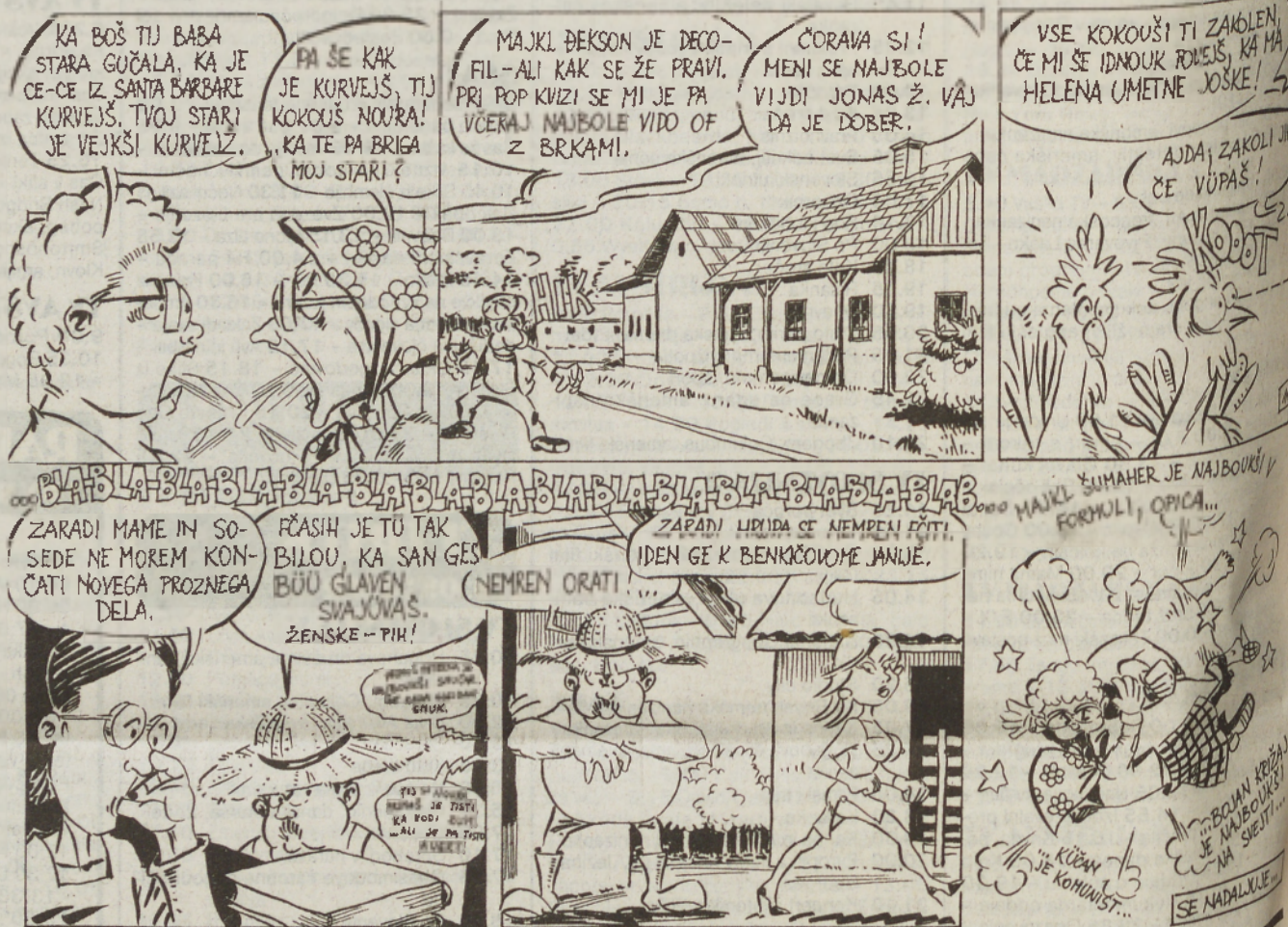
Kujski val poziva vse zavedne Prleke na preventivno cepljenje

Vsi, ki v soboto ali nedeljo niste bili v Križevcih, se lahko cepite po per strpnost in razumevanje v najbližjem zdravstvenem domu. Cepilo brizgalke in dežurno medicinsko sestro vam poklanja Institut za nestrpnost pri PAZU (Prleška akademija znanosti in umetnosti).

kuval@siol.net

DRUŽINA KMETIČ

Riše in piše: I. Banfi

Sadovi ranih cvetov

Karolina Holmanec

30. del

»Nisem lačen! A torta me mika. Nič ne pomaga,« je preprosto obračkal dlani, nato pa zasadil žlico v mehki, obilni trdnosti.

»Preoblečem se. Bolje se počutim,« se je opravičila Andreja in se podala v spalnico.

Postelji sta bili brezhibno postlani in pognjeni s svetlo modrim pregrinjalom; kot običajno. Vse kot vedno, vsak dan! Samo ko je stopila do ogledala, ji je korak zastal. Pogled na posteljno omarico jo je presunil in zagodil vsako misel: ob poročni sliki se je bohotil šopek vrtnic, rožnatih, kot so bile njene... Težko sklonjeni cvetovi v kristalni vazi so bili razporejeni tako, da je bil ves Ančin obraz viden. In smehljaj se ji je...

Najprej se je oprile stranice in nato sedla na rob postelje. Soočili sta se v tem čudnem nenavadnem položaju. Andreja je vztrajala kot Anica, vztrajala, dokler se zenice niso zastrle s tanko kopreno in jo po licih začutila vročo vlogo. Nato jo je kdove odkod navdal neki spodbuden in svež občutek in misli so se ji strnile v neizrečen stavek: »Sprijazni se, Andreja! Anči je bila pred teboj tu, in če ne boš dovolj strpna, bo ostala še dolgo za teboj, za vedno.«

Nežno, da solze ne bi pustile sledov, si je obrisala lica, pogoltnila slino, ki se je nabrala zaradi zadržanega grla, se odkašljala, odločila zgornji del oblačila in se z narejeno mimimi koraki in s krinko sreče na obrazu vrnila mednje, med svoje.

Torta je bila iznakažena in z belega napisa se je rogala samo še stavek: došli. Tisti prvi, dobri del besede so si razdelili in pogoltnili...

Prvo noč pod tujo streho je še najsrečneje prebrodil Samo. Nobeni pomisleki, ker so sobo zasilno opremili, ga niso vznemirjali. Prižgal si je v kotu stoječo svetilko, zasenčeno z velikim, rumenim senčnikom, zmetal obleko na stol in si v domišljiji namestil na steno svoje junake. Obrnil se je, segel po stikalu in se podal v drug svet, kjer v sanjah oživljajo ljudje in se dogajajo čudeži.

Sklenjeno je bilo, da bosta Andreja in sin nekaj dni še prebivala doma, se pravi v bloku. Zima ni najugodnejši čas za preseljevanje. V enem tednu bosta pripravila samo nujne osebne predmete, ki morajo z njima v novi dom. Pohištvo in vsa ostala oprema bo ostala tu in čakala.

»Mami, sedem se bomo vračali na vikend,« se je hahajal.

ko je spravil svoje reči v potovalko.

»Gotovo, saj je v redu. Le na vikend hodijo ljudje, da se sprostijo in si kaj spečejo. Midva tega ne sme,« ga je poučila.

»Prava reč, vse to lahko počneva zdaj tam, zgoraj,« ji je brž odvrnil.

»Tam zgoraj se reče pri Pintaričevih, tako se namreč jaz zdaj pišem in morda se boš tudi ti kdaj odločil,« mu je namignila.

»O ne, mami, zakaj bi se morali vsi enako pisati in ta priimek mi sploh ne ugaja,« se je otresele ponudbe.

»Veš, najbolje bo, da se premakneva šele v semestrskih počitnicah,« si je premislila mama.

»Rekli ste, da med novoletnimi prazniki. Tam s hriba se lahko imenitno smučam. In če sva že njihova, bodi va čimprej,« je preudarno pogruntal deček.

Silvestrovo so nameravali praznovati skupaj. In tu se je zataknilo. Alenka si je načrtovala svojo družbo domov, sem v hišo, ker sta sošolka in sošolec živela v bloku. Prvič letos je menila, da se bo oče umaknil. A oče ni kazal nobene volje, da bi si iskal zabave kje zunaj domače hiše, tokrat še celo ne.

Alenka ga je postavila pred dejstvo:

»Obljubila sem sošolcem in ne morem jih razočarati. Prosim, razumi me in pojdi na primer tja, k Andreji! Saj je stanovanje udobno in za tri dovolj prostorno.«

Oče se je skušal brzditi, vendar ga je izdal glas, ki je kar drhtel:

»Doma bomo, vsi! Andreja vam bo spekla in pripravila narezek. Zabavate se lahko v tvoji sobi, ko se naveličate, ti odpeljem družbo domov.«

»Hvala za tako pomoč! Saj se še glasno smejati ne bodo upali. Kadar je hišna veselica, starši navadno odidejo od hiše. Tako je pri drugih!« mu je zabrusila.

»Pri nas bo pa drugače, dekle!«

»Dobro, da se danes dogovarjavo. Lahko prijateljem še povem, da bomo pripravili drugod.«

»Bodo! Brez tebe, Alenka. Ne dovolim, da se boš klatala za tak praznik po tujih hišah, še nikdar se nisi. In takrat sva bila še sama.«

»Prav zato, ker sva bila sama,« mu je zagrenjeno vrnila.

»Lepo počasi! V šoli je čajanka, namenjena za vse.

Tam se razveseli s svojimi vrstniki,« jo je zbrano nagozarjal.

Nič več ga ni slišala. Treščila je vrata, njegova ušesa so došla, kako je zaškrtnel ključ, in nato je navila gramofon, da je odmevalo po vsej hiši in še do sosedovih. Živci, ki so jih predvidene ali nenadne težave postavljale pred trdo preizkušnjo, so se vseeno začeli rahljati. Stiskal je pesti in si dopovedoval: »Boris, zdrži, obvladaj se!«

Visoki, cvileči toni, mednje se je vrnil tudi kak blazen krohot, so prodirali skozi tanke stene in občutil jih je, kot bi mu nabijali na možgane. Nobena uporabna misel se zato ni mogla izvrtati iz njih.

Razdvojen se je skušal osredotočiti na eno izmed možnosti, ponujali sta se mu dve: ostro zahtevati, da mu odpre vrata, ali zapustiti hišo in se potešiti na svežem zraku. Izbral je drugo. Oblekel si je vetrovko, se pokrtil s klobukom in odšel v noč.

Nežne snežne zvezdice so se brezšumno spuščale na zemljo. Začutil jih je na obrazu, drobne in tako prijetno hladne. Poplesavale so v soju dvoriščne svetilke, ki je razsvetljevala pot vse do prvega ovinka. Glasba pa, divja kot je bila, je prihajala za njim. B'la je na ušesa in rezala čustva. Kakšen grozljiv kontrast, kako uničujoč v tej gluhi noči, ki razspira in zasipava svet z belimi kosmi.

Razdrobljenih misli, ki so rile po možganih, ni mogel strniti v odrešujočo verigo. Blodile so, se trgale in podžigale noge, da so se premikale hitreje, vedno hitreje; po hribu navzdol. Vse do zadnjega odcepa, pred glavno cesto. Tu so se mu koraki vkovali v mokra tla. Možgani so sklenili krog: na usodnem mestu so zakoličili njuno usodo, njegovo in Alenkino. Njuno življenje je zajelo kolesje, ki se je od takrat vrtelo na mestu, včasih je zdrvelo po klancu navzdol in vselej jima ga je uspelo nekako zavreti. Kaj bo zdaj? Bodo brezglavo zdrknili v prepad? Ali je Alenkin izbruh samo izraz običajnega mladostniškega izsiljevanja? Kopica vprašanj brez odgovora.

Tu je stal, tako čisto sam, zgubljen na robu ceste. Sem ni prodiral tisti grozljivi glas, ne, do sem mu ni mogel slediti. Noge so se spontano premaknile, nekam tja na cestišče, in potem bi ga bilo zaneslo kdove kam, če bi ga ne bili tam izza klanca obsijali žarometi. Zaslepili so ga in oklevajoč je meril cesto z desne na levo. Voznik je na vso moč zahupal in nato ustavil. Besen je spustil šipo in ga nahnul, njega, ki je stal zopet skoraj nagnjen na istem mestu kot prej, na Ančinem: »Kaj hudiča kolovratite po cesti. Če ste pijani, pojdite spat, če pa iščete smrt, si ne izberite mojega avta!«

Vozilo je zdrvelo po klancu proti mestu in Boris se je zbilstril in sklenil v sebi: »Ne, saj nisem nameraval, in sploh, nočem umreti. Kaj bi počela moja Alenka sama? Sama! Kako sama? Saj imava Andrejo in Sama, ki sta najina in še nista.« In ravno zaradi njiju blodi tu sam in

osamljen po pusti cesti. Samo z zvezdicami, živahnimi belimi in brezbriznimi do ljudi, do vsega življenja, ni lahko še spoprijateljeli.

Vračal se je, miselno razdejan, moker in hladen. Bol ko se je bližal hiši, hitrejši je bil korak. Nezdružljivo se je vlekle tja gor, od koder ni donela več krana glasov, ki je rezala več v tišino noči, le svetloba se je razlila na asfalt sem in ga vabila. Koracil je zapeljivo svetlobo nasploh kajti za njo, za tistimi debelimi vhodnimi vrati je ostala ona. In kako zelo sta pripadala drug drugemu, beseleč in hudem, je bilo s preprostimi in zapletenimi sredstvi nedopovedljivo, zanje ni izraznih sredstev, ne oči, ne občutki. Tako tesno povezana sta samo ostala, samo sabo! Bojazen, da med njima ni niti ozke razce, ni mravlja ne bi prodrla skozi njo, mu je narežala na poti njegov korak je bil prenatrzan, nepremisljen. Zapeljivo se pokazali, še preden sta Andreja, njegova zadržana žena, in njen sin utegnili dobro prestopiti prag te hiše ga je objela s tišino. Odlagal je vetrovko in opazil se mu je pod čevlji že nabrala luža, kajti pozabil jih je ostreži, nanje se je pilepil sneg. Neprizadovolje se odprla vrata Alenkine sobe. Šop rdečast svetlobe se razsiral po veži. Stala je na pragu, vsa oupla, obličje rumeno pižamo in ogrnjena s haljo, in drgetala je sebe.

»Kam si odšel, oči?« je mukoma iztrgala iz sebe rdeče veke bi jo bile izdale, četudi ne bi bila več odšla. Vendar so solze še kipele, tako nezadržno, in njo zalajali jih ni več.

»Ohladil sem se,« ji je pomirjujoče odvrnil, »pojavil se je spet, ker vsa trepetas. Zebe te.«

»Ne, oči, tako sem se bala zate,« je zahlapala.

»Že prav! Veš, včasih je dobro, da se drug za druge malo bojimo; če bolje pa je, da smo drug do druge malo obzirni in razumevajoči,« jo je poučil in kazalo jo je, da ni zdrknilo mimo njenih ušes. Obrnila se je z njo in zaprla vrata za seboj.

Družina je zakopala bojno sekuro in Alenka se je izgladila vse grčaste poti do sprave. Alenka se je vrnila in skupaj z Andrejo sta pripravili razkošno večerjo in popostrili še s sočno sadno torto in opolnili se s sladkim nad mestom razsvetljevali živobarvni snopi razsveteljenih starša pripravila presenečenje za otroke. Pod smrekico je ležal zavitek, povezan z rdečim trakom in smrečico je ležal zavitek, povezan z rdečim trakom.

»To je zate, Alenka, da bi te vedno spominjal na naše prvo skupno Silvestrovo,« je spustil v spregovorni dreja.

»To sva pripravila tebi, mladi raziskovalec in raziskovalca,« se je približal Boris Samu in mu ponudil zavitek.

»Tudi midva sva mislila na vaju. Ker nista bilo s teboj, vem, ali boš utegnila, naj te razveseli Pastermajerjev

Državno sledarsko tekmovanje

KD Goričko uspešno

Na Sebeborskem poligonu je v soboto potekalo državno sledarsko tekmovanje, na katerem sta bila uspešna tudi psa domačinov Škerlaka in Lipiča

V organizaciji Kinološkega društva Goričko in Kluba ljubiteljev nemških ovčarjev Termal je v soboto, 27. septembra, na poligonu KD Goričko v Sebeborcih potekalo državno sledarsko tekmovanje devetih najboljših psov iz vse Slovenije. Iz KD Goričko sta se tekmovanja udeležila dva tekmovalca.

Po programu IPO-1 se je naj-holje odrezal pes Vlada Škerlaka, ki je zasedel 1. mesto. V programu IPO-3 je bil prvi pes Zvoneta Horvata iz KD Bled, v izbirnem sledarskem tekmovanju za svetovni pokal pa je bil najboljši pes Petra Studena iz KD Naklo. V tem programu je pes Daniela Lipiča

iz KD Goričko zasedel 4. mesto. KD Goričko, ki je eno najuspešnejših, tudi to jesen organizira začetni tečaj solanja psov pod vodstvom Marjana Granfofa, ki se bo začel predvidoma v začetku novembra, vse podrobnejše informacije pa so na voljo po telefonu 48 101. BBP

Automobil ni prišel s tujega sveta, ampak ga je napravil človek, da mu ni bilo treba. Ko pa je svoje odslužil, pa prav gotovo ne spada na rob gozda ali v jarek. Tale posenetek je nastal v bližini odranske kanalizacijske čistilne naprave, kjer je bilo svojčas divje odlagališče. Potem ko so ga »sanirali«, je bilo nekaj časa vse čisto, zdaj pa se je očitno spet začelo polniti. - Fotografija: JAZ

Številne tedne je na parkirišču pri križu v Murskih Črncih tale »fiček«. Pri prevozu je bil na kolesih, nato ga je nekdo prevrnil na streho, zato je iz rezervoarja iztekel bencin, iz motorja olje, povrh pa je okrog njega še razmetana praznih steklenic in razna navlaka. Vse to seveda ne sodi na to mesto. Kdo je odgovoren za uradno odstranitev, se sprašujejo vaščani v Murskih Črncih. Saj res: kdo? - F. G.

Živago,« je povedala Alenka in namignila še Samu. In je živahno poblsikal s svojimi črnimi očmi in pohitela v čistiško.

»Za, stric Boris, včasih ti bo prav prišla steklenica.« Alenka se je, stiskajoč škatlico v roki, odpravila v kuhinjo. Tam so se ji prsti zapletli v vrvice, in ko se je odpravila, so njene oči obvisle na veržici z ličnim likom obeskom in modrim kamenčkom v sredini.

Alenka je sešla rdeči pulover in ga zamenjala z modro bluzo. Veržica je gladko, še nekoliko zagorelo oči oživila in brezhibno grajeni vrat še bolj poudarila. Alenka se je lase in se taka, v lepše spremenjena, odpravila v dnevni sobi.

Alenka, vzrodočen in ponosen hkrati, je nameraval ziniti v pralni predal, če ne bi pravkar Samo pristorkljal v pralni predal na nogah in podvodno masko na obra-

Alenka si imeniten. Sumo! Hočeš raziskovati vodo v pralni kadi?« je plosnila Alenka z rokami in se še enkrat ozrla na Samu.

Alenka se je, ko je smel tudi Samo srkniti požirek samogrevice, se je oče ponudil Alenki:

»Nekaj sem ti odpeljati voščiti prijateljem.« Alenka je trenutno niti ne vem, kdo so.

Alenka, čestitat se bodej po kje. Moški mora biti v tvojih vstopila za menoj,« se je začel šaliti.

Alenka je pogledala program do konca, če bom vzdržala. Alenka je dejala in zopet vključila aparat.

Alenka je pa pridružil Samo; ;

Alenka je pa vztrajajmo vsi!« je dopolnila pogovor An-

Alenka je polnoč je minilo, ko je na vratih pozvonilo.

Alenka je odprla vhodna vrata. Skoznje se je vsulo vseh pet psov, tudi tisti, ki so bili doma. Alenka je pogledala v oči, ki so jo prvi voščil sosed in v imenu vseh veselo

Alenka je sosedom je prijetno, ko vas vidimo tako lepo. Alenka je v veliko srečo mladi gospodinj in Samu v no-

Alenka je da bi vaše besede naletele na plodno zemljo!« Alenka je napolnil kozarec.

Alenka je nenadoma prihrumeli, so tudi odšli. Boris je zapahnil vrata, Andreja pa je podrslala s ko-

Alenka je kuhinji in še moža zvabila za seboj. Tu mu

Alenka je, tisti poljub mladega Mavriča in naše Alenke, se

Alenka je pomenil več kot običajno voščilo.

Alenka je bil pozoren, opazil sem pa že, da ji je

naklonjen. Sklebam, da je Alenka poznala ozadje današnjega večera in je zato prijatelje kar pozabila in se uklonila želji, da z nami praznuje.

»Dečko je prikupen. Po zunanosti sodeč, bi bil lahko še študent,« je sklepala Andreja.

»Visok in krepak je že, mislim, da je šel v tretjem letniku gradbene šole,« ji je pojasnil in predlagal, da se vendar napotita spat.

Po novem letu je notranjost Pintaričeve hiše spremenila podoba. Samovo sobico so opremili še s pisalno mizo in z okroglim vrtljivim stolom, ki mu je, nemirnemu, še posebej ugajal. Steno si je urejal sam in na čistem mestu, na vrhu police, se je razstavljena bohotila potapljaška oprema.

Iz spalnice je zopet zavelo, tako po žensko, v omarah se je nakopičilo Andrejino perilo, skrbno zloženo, in kup ženskih torbic, spravljanih v ožjem predalu. Za njene obleke je Boris že zdavnaj pripravil prostor, saj je Ančine odpeljal domov.

V jedilnem kotičku so se lesketaše šipe temnih omar in skoznje so bili vidni kristalni kozarci za bela in rdeča vina ter žgane pijače. Tako utečeno gospodinjstvo ji je precej olajšalo življenje. Nenadoma se ji je zdelo, da sme dlje postati pred šolo, poklepetaši s sošolci in si sede privoščiti sladoled ali kos torte. Počutila se je izenačena z vsemi drugimi, ki so se že ves čas smeli bolj ali manj ubadati s svojimi skrbmi. Teh skrb ni kazalo zanemarjati, kar dovolj se jih je nakopičilo: šolskih in zasebnih.

Niti Alenki niti Samu ni ostalo skrito, da skušata biti starša na moč pravična. Tudi žepnino sta prejela ves čas enako in istočasno.

Večer sta ohranila zakonca zase. Nikomur nista dovolila, da bi jima kratil čas v tem edinem intimnem prostoru. Tudi onadva sta spoštovala otroke tako, da nista po nepotrebnem vdrala v njune sobe. Le popoldan je Andreja pokukala, ali so ležišča urejena, kajti tudi za Samom se je priselila ta dobra navada.

Dnevi so minevali v vsakdanjih radostih in skrbih. Pri večerji ali pred njo so se včasih tudi pomenili o njih. Andreja je slutila, da se otroka iskreno ne izpovedujeta. Kadar se je oče zamudil, sta ji zaupala več, se pravi Samo ji je potožil o ocenah, ki ob koncu leta ne bodo obetavne, če že ne bo vimes nezadostna iz slovenskega jezika.

»In ti, Alenka? Je kemija v redu?« se je obrnila k njej in prinašala večerjo na mizo.

☐ OKOSLAVCI - Prostovoljno gasilsko društvo je pripravilo že 11. gasilsko tekmovanje za pokal Ščavniške doline. Nastopilo je sedem moških in ena ženska desetica iz severovzhodne Slovenije. Pri moških je slavila ekipa Steklarne Rogaška, pri ženskah pa Gabernika. Rogaški gasilci so dobili tudi pokal kot najbolj oddaljena ekipa. F. Kl.

☐ GORNJA RADGONA - Podjetje Niograd iz Murske Sobotice ureja in tlakuje steze na gornjeradgonskem pokopališču, ki ima tudi novo mrliško vežico. Pohvaliti velja tudi pogrebno podjetje Ivana Vrbnjaka, ki skrbi za lepo podobo pokopališča. J. Kaučič

☐ GORNJA RADGONA - Na Ljudski univerzi bo v četrtek, 2. oktobra, ob 19. uri predstavitev prvih zvočnih publikacij z naslovom Pogovor z dr. Antonom Trstenjakom. Predstavil jih bo novinar in publicist Andro Skaleras. F. Kl.

☐ GORNJA RADGONA - V tem šolskem letu je na območju občin Gornja Radgona, Radenci in Sveti Jurij ob Ščavnici v sedmih osnovnih šolah in v eni s prilagojenim programom 2.133 otrok, kar je za 110 manj kot prejšnje šolsko leto. Največje zmanjšanje otrok je v gornjeradgonski osnovni šoli, kjer jih je letos 761, lani pa jih je bilo 56 več. Le v apaski šoli jih je letos več kot lani, in sicer 276 (lani 271). Medtem ko je pri Negovi njihovo število enako lanskega, je v vseh drugih šolah manj otrok. F. Kl.

☐ CVEN - Od novembra letos do julija prihodnje leto naj bi zgradili nov vrtec in obnovili šolsko zgradbo. V ta namen bo Občina Ljutomer zagotovila 75 milijonov tolarjev. G. G.

MALE OGLASE

ZA VESTNIK
IN MURSKI VAL
LAHKO NAROČITE
PO TELEFONU
št. 31 998
VSAK DELAVNIK
OD 8. DO 14. URE.

motorna vozila

JUGO 45. letnik 1985, registriran do septembra 1998, prodam. Tel. 41 489. m15376

MOTORNO KOLO JAWA 350, letnik 1986, ugodno prodam. Andrejci 44. tel. 48 905. m15390

WARTBURG, vozen, neregistriran, prodam za 300 DEM. Tel.: 60 610. m15402

NISSAN SANY 1,4, 16 V, letnik 1991, prodam. Tel.: 21 040. m15421

RENAULT 9. D, karamboliran, vozen, prodam. Tel.: 27 822. m15422

KOLO Z MOTORJEM TOMOS avtomatik prodam za 25.000 SIT. Zelo, Kolesarska 83 Tropovci. m15443

GOLF, letnik 1982, registriran do avgusta 1998, lepo ohranjen, ugodno prodam. Tel.: 79 235, po 16. uri. m15450

APN 6 in Jugo 45, letnik 1987, v celoti ali po delih prodam. Tel.: 46 540. m15455

OPEL VEKTRO, 1,8 i, letnik 1990, oprema GLS, prodam. Tel.: 46 433. m15463

RENAULT 18, TLJ, letnik 1985, in Jugo Koral 45, letnik 1989, prodam. Tel.: 46 670. m15482

PEUGEOT 306 XR z dodatno opremo, letnik 1993, prodam. Tel.: 32 373. m15496

živali

PURANE, SAMCE, težke 12 kg, bomo prodajali 8. 10. 1997 na sejmšču na Ptuj. Cena 4.000 SIT/kos. Naročila sprejemamo po tel.: 067 88 058 ali 067 88 114. m15313

PRAŠICE od 90 do 120 kg kupim. Tel.: 064 725 254.

DVA MLADA PSIČKA, majhne rasti, mešančka, podarim dobrim gospodarjem. Tel.: 49 263. m15439

DVE BREJI KRAVI zaradi bolezni lastnika nujno prodam. Tel.: 55 148. m15454

NESNICE lahko dobite v Babincih 49 pri Ljutomeru. Tel.: 82 401, vsak dan. m15459

»Popravila sem. Za več kot trojko ni možnosti. Prav dober uspeh bo ostal,« je skomignila z rameni.

»V osmem razredu se ga lahko vsak veseli,« ji je laskavo priznala Andreja.

Že skoraj polletni staž kombinirane družine je jamčil še za nadaljnje soglasanje. Vsi so se prenasali in vsi so se toliko poznali, da jih družijo udobje in varen pristan in ne ljubezen. Če vsak izmed njih malo brzda svoj jeziček, se podredi osnovnim zahtevam, ki so za sožitje nujne, se stanje unese.

Tedensko enkrat se je vsaj eden izmed domačih napotil v blok, prezačil stanovanje in ga zopet skrbno zaprl. Kadar sta utegnila, najčeste ob sobotah popoldne, sta se zapeljala tja Andreja in Boris.

Ob lepih sobotnih popoldnevih je blokovo dvorišče mrgolelo od otrok vseh starosti. Vpili so, se igrali, topli in peli, vse, kar počno pač otroci, kadar se jih na tako majhnem prostoru zbere veliko. Da si je mnogo družin poiskalo tišino ali razvedrilo neke na dež, li, se je doma komaj poznalo.

Tu za zaklenjenimi vrati je Andreja z Borisom uživala tudi v ljubezni, v neokrnjeni obliki sta si dala duška. Domača spalnica, še vedno med dvema otroškima sobama, je terjala skrajno opreznost in tudi strah, da se bodo vrata odskrnila in bodo skozi špranjo kukale radovedne oči. To bi si privoščil Samo prej kot Alenka, o tem sta bila oba prepričana.

Ker je to zatočišče ponujalo še vedno košček doma, se bife nikdar ni čisto izpraznil. Kavica, vroča, kadeča se, je naravnost vabila Borisa iz kopalnice. V kadi ali pri prihi je Andreja vsaj doma odstopila od prednosti in jo ponudila Borisu.

Mirno sta kramljala in načrtovala, kako bi čimprej usposobila tudi zgornje sobe. Otroka rasteta in počasi si bodo najedali živce na temnem, kot so. Prvi zapletljaji se začno jutraj v kopalnici:

»Samo se nenehno pritožuje, da Alenka predolgo stoji pred ogledalom. Jaz bi razumem. Vsako dekle v tej dobi počne to, čudi ali prav zato, ker ni zadovoljna s svojim obrazom. Natanko ve za vsako pegico, mozoljček in je prepričana, da je sogovornik s pogledom uprt naravnost tja,« je Andreja skušala razložiti Borisu.

»Gotovo ti dekleta presojaš po lastnih izkušnjah in prepričan sem, da so še danes tako in bodo vse življenje ostala. Vendar se Samo tako izmika poštenemu umivanju. Vem, da se ti več ne bo pustil kopati, kljub temu ga nagovori, naj skoči v kopalke, in ga pošteno zdrgni,« ji je svetoval on, ker se je sam spomnil sebe iz tistih norih let.

»Umivanje zanj sploh ni bila ovira, nasprotno, vse do lanskega leta je bilo to zanj normalno. Pozneje, se pravi, ko se je začel razvijati, in razvil se je, menim, celo prez-

FONTRADE
Panasonic
INFO SHOP CENTER,
MARIBOR
 Maribor, Partizanska 37, tel.: (062) 225 531,
 faks: (062) 225 713
MONTAŽA IN SERVIS TELEFONSKIH NAPRAV

UPRAVA: M. Sobota
Staneta Rozmana 17
9000 M. Sobota
d.o.o. ☎ **069/32-230, fax: 069/32-170**

BREŽIČNI TELEFONI

 že od
32.990,00 SIT + PD

PURE IN PURANE za trgatev, martinovo, božič, novo leto. Dostava na dom je zastoj. 100-odstotna garancija za preživetje od začetka do konca vaše reje. Placilo na 6 obrokov in več. Vaše želje, predloge in informacije sprejemamo po tel.: 84 238. m15460

ŠKOTSKE OVČARJE (lesije), mladiče z rodovnikom, prodam. Tel.: 68 519. m15478

posesti

DILL d.o.o.

POSREDNIŠKO IN AGENCIJSKO PODJETJE KUPUJETE, PRODAJATE, ODDAJATE, NAJEMATE, IŠČETE ... VSE VRSTE NEPREMIČNIN NE IZGUBLJAJTE ČASA IN DENARJA!

TEL. (069) 32 322 FAX-TEL. (069) 32 322 SLOVENSKA 39, M. SOBOTA

SPIN nepremičnine

p. e. Tišinska 19, Murska Sobota tel.: (069) 24 389, mobilni: 0609 618 704

POSREDUJEMO PRI NAJEMU, ODDAJI, PRODAJI IN NAKUPU VSEH VRST NEPREMIČNIN. NA VOLJO SO VAM KOMPLETNE STORITVE!

Delovni čas: od ponedeljka do petka od 9.00 do 16.00

TRISOBNANO STANOVANJE v Tomiščevu 3 v Lendavi (prvo nadstropje) prodam. Tel.: 75 906, po 19. uri. m15062

VIKEND Z VINOGRADOM v Moščancih prodam. Tel.: 31 736. mtu

ENONADSTROPNO HIŠO v središču Murske Sobotice prodam. tel.: 064 712 430. m15250

HIŠO v Krogu, Brodarska 38, 17-arska parcela, sadovnjak in njiva, 40-arska, prodam. Tel.: 27 045. m15370

HIŠO z gospodarskim poslopjem v Dobrovniku, njivo, manjši gozd in vinograd s kletjo ugodno prodam. Dobrovnik 27a. m15371

STAREJŠO HIŠO z gospodarskim poslopjem in veliko stavbno parcelo v Predanovcih prodam. Po želji tudi 3 ha prvovrstne zemlje okrog hiše. Tel.: 24 996, zvečer. m15385

PROSTORE, primerne za pisarne v mestu Murska Sobota, damo v najem. Tel.: 32 345. m15394

VELIKE POSLOVNE PROSTORE s skladišči blizu Murske Sobotice damo v najem. Tel.: 45 533. m15399

POSLOVNI PROSTOR v Ljutomeru, v velikosti 38 m², centralno ogrevan, s telefonom, dam v najem. Tel.: 81 404. m15401

STANOVANJE v Gornji Radgoni damo v najem. Tel.: 61 762, 69 415. m15410

PODKLETENO ENONADSTROPNO STANOVANJSKO HIŠO z dvema zidanimi garažama v centru Radencev, parcela 11,5 ara, prodam. Tel.: 47 175. m15413

STANOVANJSKO HIŠO z 10-arsko parcelo v Črenšovcih ugodno prodam. Tel.: 70 159. m15420

POSLOVNI LOKAL, več namembnosti, 40 m², menjalnico in frizerski salon v Murski Soboti prodamo. Placilo in cena po dogovoru. SPIN nepremičnine, tel.: 0609 618 704. m15427

DVOBOBNO STANOVANJE v centru Lendave prodamo. Tel.: 78 036. m15446

HIŠO, stara gradnja, 140 m², pri Ljutomeru prodam. Tel.: 81 705. m15457

NADSTROPNO HIŠO, na 900 m² veliki parceli v Moravskih Toplicah, Dolga ul. 53, prodam. Tel.: 0043 732 306475. m15464

DVOBOBNO STANOVANJE v Murski Soboti, 62 m², centralno ogrevano, v pritličju, prodam. Tel.: 31 052. m15470

LOKAL s skladiščnim prostorom (skupaj 90 m²) v središču M. Sobotice damo v najem. Dejavnosti po dogovoru. Informacije po tel.: 27 399 ali 32 774. m15481

ENOINPOLSOBNO STANOVANJE v Ljubljani prodam. Informacije po 18. uri, tel.: 061 487 769. m15485

godaj, saj vidiš, kako nabite so njegove mišice, me je poslal iz kopalnice in se celo začel zaklepiti.

»Ah, menil sem, da se je vase zabubil pri nas, zaradi Alenke. Fant je toliko zrel, da si lahko mirno privoščil kopel tudi tu. Morda mu bo to celo ugajalo.«

»Še nekaj. Alenka je dekle. V drogeriji so tako zapeljive reči in dekle mikajo razne dišave. Veš, kam cikam: zvišati žepnino.«

»Ni težko, primaknil ji bom, tako, na samem.«

»Ne, tega nikar! Samo naj ve, da je starejša in da ji pripada kaj več kot fantu. Ko bo odrasel, se pravi vsaj še malo, bo tudi nanj odpadlo toliko. Za zdaj se ne zna ravnati z denarjem in ta bi ga samo pokvaril,« mu je pojasnjevala in se trudila, da bi njene besede tudi resno jemal.

»Ker se ves čas ukvarjaš z ljudmi, jih verjetno bolje poznaš in zato ti prepričam delikatne stvari, kot je vzgoja otrok. Zdi se mi, da tudi jaz kljub pomanjkljivemu znanju nisem bil slab vzgojitelj.«

»Nasprotno, celo dober,« ga je pohvalila.

Nekaj dni pred iztekom šolskega leta je dežurni učeneec poklical Sama iz razreda. Ta je prebledel in vprašal presenečen:

»Kdo me kliče?«

»Socialna, k njej pojdi!« je odvrnil deček in sedel zopet za mizo, od koder se je dobro videlo na vse strani hodnika.

Samova vest ni bila otežena z raznimi drobnimi tatvinami, tudi z adidaskami, ki so največkrat »dobile druge noge«, ne. Potopal se je že tu in tam in včeraj je na igrišču obrcal Branka. Iz drugega nadstropja do pritličja je imel ravno dovolj časa, da je obnovil svoje grehe in prišel do vrat. Doslej je brezbrzično hodil mimo njih in socialna delavka ga nikdar ni zanimala. Tokrat pa je potrkal s kazalcem in občutil tesnobo po vsem telesu.

Glas mu je odrekel pokorščino, koraki pa so ga nesli, samohotno so ga porinili do praga. Čutil je bližino in ujel glas, kot bi prihajal od nekod iz daljave:

»Samo! Samo, kako si zrasel!«

Nobenih vzdihov, ničesar osladnega. Le krepak stisk desnice in potem poljub, tako na lice.

»Tata, kako ti tu!« je prijetno presenečen spraval iz sebe.

»Obiskat sem te prišel,« je preprosto pojasnil visoki možki. Otroci ga je nevedno pogledal, tako da je pogled zahteval izčrpnije pojasnilo, zato se je popravil:

»Službeno potujem v Nemčijo in sem se tu ustavil, pri tebi. Že dolgo se nisva srečala.«

»Včasih ti ne utegneš, včasih mamica ne. Sam pa tako daleč se ne bi mogel potovati,« je izpovedal deček resnico.

(nadaljevanje prihodnjic)

LOKAL V BELTINCIH, 67 m², damo v najem. Tel.: 42 811. m15488

POSLOVNI PROSTOR, 25 m², opremljen, na Tišini, dajo v najem za mirno obrt. Tišina 5. m15393

GOZD, 1 ha, v Otovcih, prodam. Tišina 5. m15493

TRISOBN DELNO OPREMLJENO STANOVANJE v centru Murske Sobotice dam v najem. Telefon v upravi lista. m15495

STANOVANJSKO HIŠO, opremljeno, z vrtom, v Prežihovi ul. 1 M. Sobota, prodam. Tel.: 00385 40 315 592. m14104

HIŠO S KMETIJSKIM ZEMLJIŠČEM v Kobilju prodam. Tel.: 062 836 427 ali 062 412 947. m15500

kmetijska mehanizacija

TRAKTORJI IMT

539, 577 DV

Izvojni model
v zalogi

Mogoče je dobiti
tudi vse druge
modele

☎ 069 35 888

☎ 069 35 880

TRAKTOR, trosilnik za gnoj in cisterno za gnojnico kupim. Tel.: 064 725 254. m15426

KMETOVALCI! Menjam gume na ličkalnikih in trgalnikih za koruzo. Valje dostavite. Stanko Praprotnik, Hum 32 p. Ormož, tel.: 062 701 593. m15183

KOMBAJN ZMAJ UNIVERZAL prodam po delih ali v celoti. Tel.: 23 405. m15396

LIČKALNIK ZA KORUZO, lepo ohranjen, prodam. Tel.: 41 881. m15406

FREZO IMT 9 KS s priključki, hidravlično prešo, 180 l, ter leseno kad, 450 l, ugodno prodam. Tel.: 22 322. m15416

SAMOHODNO štiriatkno vrtno kosičnik prodam za 15.000 SIT, motokultivator 8 PS s pogonom in čelno koso prodam za 1.000 DEM. Zelko, Tropovci, Kolesarska ul. 83. m15442

**ODKUPUJEMO
DELNICE PO
NAJVIŠJIH
CENAH.
(069) 33 013**

**VEDEŽEVANJE - TAROT
090 42 65
1min 156 sit NON - STOP**

**VEDEŽEVANJE IN NAPoved LOTA
090 42 62
PAR., s. p., 156 SIT/min.**

**VEDEŽEVANJE - TAROT
090 41 02
1min 156 sit NON - STOP**

**ŽIVAHNE ZGODBE
00.232.80912**

**ZGODBE
00.232.80907**

**POGOVOR V DVOJE
00.232.80904**

**Računalniški
TEČAJI**
B2 d.o.o., Slovenska 42, tel/fax: (069) 37-180

**PRIPOROČA SE SVEČARSTVO TIBOR NOVAK
PREDANOVCI 12, tel. št.: (069) 45 300**

Obiščite nas na AVTOBUSNI POSTAJI (KIOSK) v Murski Soboti,
oz. najdite nas v Predanovcih 12.
UGODEN KUP: VSEH VRST NAGROBNIN, OKRASNIH IN GOSPODINJSKIH SVEČ.

ENOREDNI KOMBAJN ZA SLADKORNO PESO prodam. Vagi, Radmožanci 86, tel.: 79 058. m15480

kmetijski pridelki

GROZDJE ali mošt, šipon in rizling, prodam. Tel.: 75 357. m15408

GROZDJE chardonnay in rizling ter 1.000 litrov vina za analizo prodam. Velika Polana 199. m15411

GROZDJE z brajd, mešano, prodam. Maučec, Tešanovci 29. m15415

GROZDJE, belo, ugodno prodam. Tel.: 54 218. m15419

GROZDJE, šmarnico in jurko, iz vinograde prodam. Tel.: 40 130. m15423

GROZDJE z brajd, mešano, prodam. Borejci 30, p. Tišina, tel.: 46 234. m15429

GROZDJE, laški rizling, v Lend. Goricah prodam. Tel.: 77 154. m15448

POBRANI LAŠKI RIZLING (800 kg) prodam. Tel.: 78 336, po 19. uri. m15451

GROZDJE (rizling, šipon) z brajd v Lendavskih Goricah prodam. Tel.: 79 621. m15452

VEČJO ali manjšo količino grozdja (rizling, šipon) prodam. Bot. Kapca 145. m15453

MOŠT izpod stiskalnice ali grozdje laški rizling prodam v Ljutomerških goricah. Tel.: 43 391. m15466

GROZDJE, šmarnico, in vino prodam. Lopert, Kobilje 63, tel.: 79 334. m15483

VINO, laški rizling, 150 l, ugodno prodam. Sebeborci 57a, tel.: 48 893. m15486

MEŠANO CEPLJENO GROZDJE, laški in renski rizling ter šipon, ugodno prodam. Tel.: 48 183 ali Mlajinci 27. m15494

GROZDJE, zlahtne sorte, prodajamo. Po dogovoru dostava na dom. M. Sobota, Sercerjevo nas. 17, tel.: 23 014. m15244

GROZDJE prodam in kupim 200 l sod. Tel.: 78 043. m15358

GROZDJE, zlahtno, rizling, muškati silvanec, 1.000 kg, prodam. Andrejci 12, tel.: 48 616. m15359

GROZDJE, klinton, prodam. Ženavje 35, tel.: 56 262. m15363

GROZDJE, šmarnico z brajd, in sortna jabolka za ozimnico prodam po 40 SIT/kg. Alojz Cigan, Ribiška 8, Odranci, tel. 70 173. m15378

VINO, cepljeno, večje količine, in GROZDJE z brajd prodam. Tel.: 44 299. m15379

GROZDJE, šmarnico, prodam. Stanjeveci 38a, tel.: 56 080. m15389

BETONARNA PETELIN
GOR. RADGONA tel.: 069/81755
PO UGODNIH CENAH VAM NUDIMO
- BETON Z PRAVOZOM IN CIPANJEM
- BETONSKE IZDELKE
OB TAKOJNEM PLAČILU NAD
100.000 SIT VAM PRIZNAMO POPUST

DE FACTO

- Zapiranje terjatev (možnost preoblikovanja posojila)
- Odkup terjatev in odkup čezov
- Preverjanje plačilne sposobnosti podjetij
- Posredovanje posojil pravnim osebam in a. p.
- Posredovanje posojil posojilodajcem
- Posojila ob zastavi vrednostnih papirjev
- Finančno svetovanje
- Računovodstvo za d. o. o. in a. p.
- Bazo posredovanja

Partizanska c. 30, Maribor
tel.: 062 224 375
062 224 377
faks: 062 224 508

Okrepčevalnica Špilak Bodonci

vabi v soboto, 4., in
nedeljo, 5. oktobra,
na domače koline
z bujto repo.

GROZDJE, šmarnico, prodam. Tel.: 24 834, Eteka Hari, Kančevci 34. m15387

GROZDJE z brajd, jurko, klinton, prodam. Informacije: Mele, tel.: 62 394. m15391

SVEŽE BUČNO OLJE, domače, po 1.600 SIT/l. prodam. Tel.: 31 998, od 8. do 14. ure. m15392

RAZNO

NOVO PEČ ZA ETAŽNO CENTRALNO kurjavo s tremi radiatorja prodam. Tel.: 31 736. mtu

INTERESANTA, ki želi oplemeniti svoj denar pod ugodnimi obrestmi, iščem. Tel.: 27 174. m14832

ODKUPUJEMO HLODOVINO, bukev, bor in jelšo. Tel.: 063 754 343. m15112

NOVO HIDRAVLICNO STISKALNICO za grozdje prodam. Tel.: 31 736. mtu

KROMPIR, jedilni in semenski, zamenjam za drva. Tel.: 72 583. m11818

KLETKE ZA KOKOŠI IN ZAJCE iz pocinkane žice ter plastične rešetke za svinjske bokse prodam. Maučec, Bratovci 10, tel.: 42 096. m15212

REFRAKTOMETRI - vinomeri samo 19.980 SIT. Vinotoč Sever, tel.: 22 812, 48 850. m15320

AKACIJEVA DRVA, suha, ugodno prodam. Kuhar, Nemčevci 25, tel.: 24 543. m15360

Preključem veljavnost spričevala 1. in 2. letnika tekstilne šole, izdanega na SCTPU v M. Soboti. Silva Kovačec, Lešniški vrh 1 a, Ormož, m15373

HRASTOVE SODE, 300, 80, 60 litrov, manjše količine grozdja, šmarnico, in koruzo z njive prodam. Tel.: 47 187. m15382

Odkupujemo živino, cene ugodne!
Plačilo v najkrajšem času.
Mesnice HANŽEKVIČ, Veržej, tel.: 87 842

**Nemško podjetje s sedežem v Mariboru tako
ponuja pogodbeno zaposlitev zastopnikom za
prodajo vrhunskega ekskluzivnega vina.**

Pisne ponudbe pošljite na naslov:
WEST WIND, d. o. o.
Vrbanska cesta 103a
2351 KAMNICA PRI MARIBORU
Informacije po tel.: 062 622 210.

ZAHVALA
V 91. letu nas je zapustila draga
mama, stara mama in prababica

Rozalija Rac
od Grada

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, znancem in prijateljem, ki so nam izrekli sožalje, darovali vence, cvetje, sveče in za svete maše.
Hvala tudi g. župniku Kuharju za pogrebni obred in pevcem za odpete žalostinke ter govorniku za poslovljne besede.
Zahvala velja tudi g. dr. Čurčiču za zdravniško pomoč.
Vsem še enkrat - iskrena hvala!

Zalujoci vsi njeni najdražji

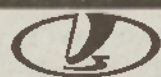
V SPOMIN
Boleč je spomin na 24. oktober, ko si nas pred sedmimi leti za vedno zapustil, naš dragi oče

Martin Mertik
iz Odranec

Hvala vsem, ki z lepo mislijo stojite ob njegovem grobu.

Tvoji najdražji

KOMPLETNE POGREBNE STORITVE,
VZDRŽEVANJE POKOPALIŠČ IN ZELENIC,
BREZPLAČNI PREVOZI KRST NA DOM,
BREZPLAČNI PREVOZI DO 25 KM.
PLAČILO TUDI NA VEČ
OBROKOV BREZ OBRESTI.
DAMIR BANFI
VEŠČICA 17, TEL. & FAX: (069) 32 802
9000 MURSKA SOBOTA

LADA CENTER JAGODIČ

2231 Pernica, Vosek 6d (ob cesti Lenart - Maribor), telefon: (062) 640 540

SAMARA
od 11.290 DEM

NIVA
od 15.910 DEM

KARAVAN
od 12.330 DEM

HIDRAVLICNO STISKALNICO, staro 5 let, 150 l, prodam. Tel.: 48 294. m15383

Preključem veljavnost zaključnega spričevala Električne šole v M. Soboti. letnik 1996/97, Rastimir Versič, Logarovci 5. m15386

ŽELEZNA GARAŽNA VRATA, velikosti 2,80 m x 2,00 m, prodam. Tel.: 48 246. m15398

SOHE ZA VINOGRAD, 70 kosov, in 20 kosov betonskih cevi, premera 12 cm, ugodno prodam. Tešanovci 53, tel.: 48 246. m15398

KLOPI IN MIZE (smrekove) ter drobni gostinski inventar prodamo. Tel.: 45 533.

KOLESELJ, starinski, star 100 let, in oves prodam. Tel.: 45 533. m15400

LEPE SADIKE MAČEH po ugodni ceni prodam. Markišavci 36b. m15404

KUHINJSKO MIZO s šestimi stoli in lesena garažna vrata, vse rabljeno, ugodno prodam. Tel.: 88 231. m15407

DVOMANUALNE ORGLE TIGER ter dva klarineta Amat, skoraj novo, prodam. Tel.: 22 322. m15417

Preključem veljavnost zaključnega spričevala Tekstilne šole v M. Soboti. letnik 1995, Tatjana Halas, Otroška 3, Črenšovci. m15425

POSEZONSKO ZNIŽANJE CEN palčkov, vodometov, cvetličnih korit in okrasnih kipov, do 30 %. Tel.: 062

731 259. m15428

MLADINSKO SOBO (mahagoni), omarico za čevlje, obešalnik, kavč, preproge, el. štedilnik, hladilnik, štedilnik na trda goriva, klavirsko harmoniko (Weltmeister), 120-basno, vse lepo ohranjeno, zaradi selitve ugodno prodam. Tel.: 22 268. m15440

Preključem veljavnost HK št. 17240-3, HKS Panonka, na ime Jožef Fenos, Cankova 73. m15441

SENO IN SLAMO, bale, prodam. Tel.: 41 006. m15445

STARO POHIŠTVO, razno starino in verske slike prodam. Tel.: 81 705. m15458

HIDRAVLICNO STISKALNICO, 350 l, prodam. Tel.: 87 156, po 16. uri. m15461

BELO POHIŠTVO ZA KUHINJO Harita 2 x 2 m (s hladilnikom, štedilnikom 2 + 2, koritom, pipo) in regal za dnevno sobo, sedežno garnituro ter litoželezno kaminsko peč prodam. Tel.: 23 166. m15487

delo

REDNO ZAPOSLOITEV DOBI DEKLE, ki jo veseli delo v bistroju. Za hrano in stanovanje poskrbljeno. Tel.: 063 893 131. m15202

NATAKARICO za delo v gostilni iščem. Tel.: 57 058. m15409

NATAKARICO ali priučeno dekle zaposlimo za dela v piceriji Country Lipa, p. Beltinci. Tel.: 22 336. m15435

KUHARJA ALI KUHARICO zaposlimo. Lahko je tudi pripravnik. Dela se tri dni v tednu. Tel.: 63 676. m15444

PONUJAM DELO in dober zaslužek. Prodaj rabljen pisalni stroj. Tel.: 45 359. m15447

DEKLE ZA STREZBO, lahko pripravnik, zaposlimo. Tel.: 43 109. m15462

3.000 DEM in več z delom v mrežnem marketingu. Tel.: 24 775. m15465

ZIDARJE in ključavničarja s C-kategorijo na območju Gornje Radgone zaposlimo. Tel.: 062 106 145.

m15467

MEDNARODNA DRUŽBA išče zastopnike za delo na terenu. Gostinstvo-trgovina. Tel.: 061 161 31 82, od 9. do 16. ure. m15489

ZAPOSLOIMO ZIDARJE, TESARJE IN KERAMICARJA. Možnost bivanja v Mariboru, tel.: 041 684 637. m15490

storitve

Po ugodnih cenah in ob ugodnih plačilnih možnostih naredimo izstopnike za delo na terenu. Gostinstvo-trgovina. Tel.: 061 161 31 82, od 9. do 16. ure. m15489

Alojz Toplak - obrtnik
tel.: 0609 646 40

ROLETE, aluminijaste, plastične, žaluzije, lamelne zaves, marmarke, platnene roloje izdelujemo, montiramo in servisiramo. Tel.: 656. m15070

DELNICE Telekom, Save, Kika, Prola, Gorenja, Kolorja, Unila, Lokega, Moravskih Toplic in druge. Pridemo tudi na dom. Tel.: 063 639 664. m15361

KVALITETNO IN PO UGODNIH CENAH montiram ter prodajam centralno in talno greje ter vodotone greje in vodomete. Ivan Šarbec, p. Petišovci, Lendava, tel.: 76 176. m15364

INSTALACIJE CENTRALNE KUHARJE od načrta do izvedbe, tudi po pravila in adaptacije, opravila. Instalaterstvo Beltinci, tel.: 42 873. Vam smo na voljo 24 ur. m15405

DELNICE Pomurskih skladov in drugih podjetij. Tel.: 062 631 164, 9-16 ure. m15405

KURILNO OLJE ugodno. Tel.: 283, 0609 635 548. m15431

ODKUPUJEMO DELNICE. Tel.: 0609 619 258. m15449

NEMŠČINO uspešno prevajam. Tel.: 27 183, dopoldan, 038, popoldan. m15456

Odšel si tiho, brez slovesa,
kot zvečer ugasne zarja svetla,
a v naših srcih še živi,
čeprav že pet let v grobu spiš.

V SPOMIN
Tih in boleč je spomin na 1. oktobra,
ko nas je zapustil naš dragi
brat in vnuk

Robi Banfi
s Suhaga Vrha

Hvala vsem, ki se ga spominjate ali obiskujete njegov preprosti grob, mu prinašate cvetje in prižigate sveče.

Tvoji najdražji

ZAHVALA
V 64. letu nas je za vedno zapustil
naš dragi mož, oče in dedek

Franc Gomboc
od Svetega Jurija 108

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam v najtežjih trenutkih stali ob strani in ga v tako velikem številu pospremili k večnemu počitku.

Hvala za darovane svete maše, cvetje, sveče in izrečena sožalja.

Prisrčna hvala g. župniku Vorošu, pevcem za odpete žalostinke, govorniku Slavku Ficku in pogrebništvu Banfi. Posebna hvala sodelavcem v tovarni Mura in firmi Gartnerja Avstrije.

Vsem skupaj še enkrat - iskrena hvala!

Zalujoci vsi, ki ga imamo radi

*Minilo pet žalostnih je let,
A ti odšel si v svoj tihi svet.
Resnica kruta je,
Tihota nas moli,
In s tabo radi bi še bili.
Ne bo te več nazaj,
Umrl si, odšel v svoj tihi raj.*

V SPOMIN

Skrita bolečina spremlja spomin na 2. oktober,
ko smo te pred petimi leti za vedno izgubili,
naš dragi sin, brat in vnuk

Sandi Andrejek

iz Dolnjih Slaveč

Tiho in nemo se sprašujemo ob tvojem grobu, zakaj ti je bilo
usojeno tako zgodaj umreti.
Vsem, ki postojite ob njegovem grobu, mu prižigate svečke in
prinašate cvetje - iskrena hvala!
Za vedno tvoji najdražji

*Prazen dom je in dvorišče,
naše oko zaman te išče.
Zaman vsi dnevi tvojega trpljenja,
bolezen je bila močnejša od življenja.*

ZAHVALA
V 83. letu nas je za vedno zapustila
naša draga mama, babica
in prababica

Ana Mertik

iz Odranec

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem dobrim
sosedom, sorodnikom in botrini, ki ste nam izrekli sožalje,
darovali za svete maše, vence, cvetje in sveče ter jo
pospremili na njeni zadnji poti.
Hvala tudi g. duhovniku, pevcem, govornici za poslovljne
besede in pogrebništvu Ferencak.
**Žalujemo: hčerke Marija, Julija in Ana ter sin Stefan z
družinami, vnuki in pravnuki**

*Skromno, tiho si živela,
kje si, ljuba mama,
kje tvoj mili je obraz,
kje je tvoja nežna roka,
ki skrbela je za nas.*

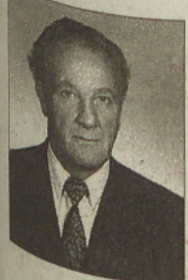
ZAHVALA
V 89. letu nas je zapustila draga
mama, stara mama, prababica

Marija Cvetko

iz Partizanske 53
v Murski Soboti

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem dobrim
sosedom, sorodnikom, znancem in prijateljem, ki so nam
izrekli sožalje, darovali vence, cvetje in sveče.
Posebna hvala g. duhovniku Novaku za pogrebni obred,
pevcem za odpete žalostinke, govorniku g. Merklinu za
poslovljne besede in pogrebništvu Banfi.
Zahvala velja tudi osebju doma ostarelih iz Rakičana.
Posebna zahvala gospe Eriki Ščap za nesebično pomoč.
Vsem še enkrat - iskrena hvala!

**Žalujemo: hčerka Marija z družino iz Gradca, sin Geza iz
Velenja in drugo sorodstvo**

*Vse do zadnjega si upal, se boril,
da bolezen s trdno voljo boš ugnal,
pa pošle so ti moči,
tvoj pogled je ugasnil.*

ZAHVALA
V 75. letu nas je za vedno zapustil naš
dragi mož, oče, tast, stari oče in brat

Martin Forjan

iz Lipovec

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom,
botrini, sosedom, znancem, bolniškemu osebju in vsem, ki ste
nam v teh težkih trenutkih stali ob strani, darovali vence, cvetje,
sveče in za svete maše ter nam izrekli sožalje.
Iskrena hvala g. duhovniku za pogrebni obred, pevcem za odpete
žalostinke, govorniku za besede slovesa, pogrebništvu Jurič in
vsem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji
poti.

Z žalostjo v srcu tvoji najdražji

ZAHVALA
Utrujena od bolezn nas je nekaj dni
pred 77. rojstnim dnevom zapustila
naša draga mama, tašča in stara
mama

Angela Erhatic

iz Borec 19
pri Križevcih pri Ljutomeru

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo sorodnikom,
sosedom, prijateljicam in vsem, ki so nam v težkih trenutkih
priskočili na pomoč.

Zahvaljujemo se za izražena ustna in pisna sožalja, darovano
cvetje, sveče in svete maše.

Posebna zahvala dr. Ljubici Gašparac za zdravniško pomoč
in patronažnim sestram, župniku za slovesen obred,
govornikom za poslovljne besede, pevcem za odpete
žalostinke in vsem, ki ste jo pospremili na zadnji poti.

Vsi njeni

ZAHVALA

V 87. letu starosti nas je zapustila mama, stara mama in
prababica

Cecilija Hanc

iz Črenšovec

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom,
sosedom, prijateljem, sodelavcem in znancem, ki ste
sočustvovali z nami, nam izrekli sožalje, ji prinesli cvetje,
sveče, darovali za svete maše in se poslovili od nje.

Hvala tudi gospodu kaplanu za ganljiv pogrebni obred,
pevskemu zboru za odpete žalostinke ter govorniku za
poslovljne besede.

Vsi njeni najdražji

*Morala si ti umreti,
da zaradi bolezni nehala si trpeti.
Zdaj ne trpiš več, mama,
zdaj počivaš.
Dom ostal je prazen,
ker te več med nami ni.*

ZAHVALA
V 73. letu starosti nas je zapustila
draga mama, babica in prababica

Kristina Slavic

iz Vučje Gomile

Ob boleči izgubi se zahvaljujemo vsem sorodnikom, dobrim
sosedom in prijateljem, ki ste nam v teh težkih trenutkih stali
ob strani in nam pomagali, darovali cvetje, vence in sveče ter
prispevali v dobrodelne namene, nam pa izrekli sožalje.
Iskrena hvala družinam Gomboc, Granfol in Ferencek.
Posebna hvala g. duhovniku Škaliču za pogrebni obred in
pevcem za odpete žalostinke ter pogrebništvu Banfi.
Vsem še enkrat - iskrena hvala!

Žalujemo vsi njeni najdražji

ZAHVALA
V 87. letu nas je zapustila draga
mama, stara mama, prababica
in sestra

Franciška Radič

iz Lipovec

Iskreno se zahvaljujemo g. župniku Martinu Marošu iz
Veržaja za duhovno podporo, vsem sorodnikom, sosedom,
prijateljem in znancem ter nekdanjim sodelavkam
infekcijskega oddelka, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob
strani in nas tolažili ter jo pospremili na njeni zadnji poti.
Hvala vsem, ki ste nam izrekli ustno ali pisno sožalje,
darovali vence, cvetje, sveče in za svete maše.

Lepa hvala dr. Marjeti Maroša-Meolic za požrtvovalno
lajšanje bolečin ter družini Andreja Maroša iz Melinca.
Hvala tudi domačemu g. župniku Jožetu Hozjanu, g. župniku
Štefanu Grabarju iz Vidma za pogrebni obred, pevskim
zborom iz Lipovec in Beltinec, petrovskemu društvu iz
Lipovec, g. Ivanu Šebjanu za lep poslovljni govor ter
pogrebništvu Jurič iz Beltinec.

Žalujemo vsi, ki smo jo imeli radi

*Ljubezen, delo in trpljenje
bilo tvoje je življenje.
Tiho, mirno si trpela,
a bolezen je bila močnejša od življenja.*

ZAHVALA
V 78. letu nas je zapustila draga
sestra, teta in botra

Veronika Šostarec

s Krajne

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom,
sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam v težkih
trenutkih stali ob strani in nam kakorkoli pomagali, nam
izrekli sožalje, darovali vence, cvetje, sveče, za svete maše in
jo v tako velikem številu pospremili k večnemu počitku.
Prisrčna hvala g. kaplanu in g. župniku Ratniku, pevcem za
odpete žalostinke, govornici PTT-ja g. Gombočevi za
poslovljne besede, pogrebništvu Banfi, kolektivu PTT-ja in
osebju internega oddelka bolnišnice v Rakičanu.
Vsem še enkrat - iskrena hvala!

Žalujemo vsi njeni, ki smo jo imeli radi.

*Nekje v tebi je bila bol,
a zamahnila si z roko,
čez zmogla bom, močnejša sem.
Vendar ni bilo tako,
onemela so tvoja usta,
zastala je tvoj korak,
ustavilo se je tvoje plemenito srce,
v našem praznem domu
ostale so sledi tvojih pridnih
in marljivih rok.*

ZAHVALA
Mnogo prezgodaj nas je v 70. letu starosti za vedno zapustila
draga žena, mama, stara mama in prababica

Irena Hari

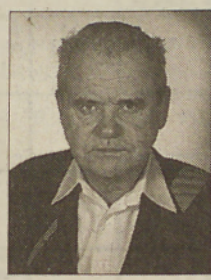
iz Sebeborec 77

Ob boleči in prerani izgubi se iskreno zahvaljujemo
sorodnikom, sosedom, znancem in prijateljem, ki so nam
pomagali v najtežjih trenutkih, izrekli sožalje, darovali vence
in sveče ter jo pospremili na njeni zadnji poti.

Hvala g. duhovniku Evgenu Balažicu, sodelavcem TMO II in
pevcem za odpete žalostinke.

Vsem še enkrat - iskrena hvala!

Vsi tvoji najdražji

*Niti zbogom nisi rekel
niti roke nam podal
smrti te vzela je prerano,
a v naših srcih vedno boš ostal.*

ZAHVALA
20. 9. 1997 nas je v 66. letu starosti
nenadoma zapustil dragi mož, oče,
brat in tast

Geza Nemec

upokojeni šofer in avtomehanik
iz Tešanovec 42

Ob boleči in nenadomestljivi izgubi se iskreno zahvaljujemo
vsem, ki so ga pospremili na zadnji poti, darovali vence,
cvetje, sveče ter vsem, ki so sočustvovali z nami.

Posebej hvala dobrim sosedom, sorodnikom, prijateljem in
znancem za pomoč v najtežjih trenutkih.

Hvala g. duhovnikom za pogrebni obred, pevcem za odpete
žalostinke, govornikom in godbi na pihala.
Hvala tudi ZŠAM M. Sobota, Društvu upokojencev
Moravske Toplice, g. dr. Alojzu Horvatu z internega oddelka
bolnišnice v Rakičanu in kolektivu Mure M. Sobota -
skladišče ženskih plaščev, Radenske Sistemi, Radenska, d.
d., Zdravilišču Moravske Toplice, d. d., in ZZV M. Sobota.

Žalujemo vsi njegovi, ki ga pogrešajo

Dediju!

*Kam odšel si, dragi dedi,
se sprašujeva tvoja vnuka Tomaž in Klemen.*

KURILNO OLJE

po ugodnih cenah in plačilnih pogojih
KURIVO - PREVOZ, Bojan Jakšič, tel.: 71 106

METRO, d. d., CELJE

vabi na otvoritev

novе prodajalne
PREKMURKA

v Bakovski 1 v MURSKI SOBOTI v
torek, 7. oktobra 1997, ob 10. uri.

Ponudba prodajalne:

moška in ženska konfekcija
moško in žensko perilo
moške in ženske nogavice
moške in ženske srajce
moške in ženske pletenine
moške in ženske bunde
posteljno perilo, odeje
zavese, karnise

in še in še tekstilnega blaga na 250 m².

**Akcijske cene, ugodne možnosti plačila,
ob otvoritvi presenečenja.**

Torej, 7. oktobra 1997 ob 10. uri se dobimo v
METROJU v Bakovski 1.

Vljudno vabljeni!

Že prodajati ta avto je užitek!
Bi poskusili tudi vi?

Mohor, trgovec z vozili mazda, išče izkušenega, motiviranega, po možnosti mladega, prodajalca/ko, za delo v odličnih pogojih. Pisne prijave pošljite do 15. oktobra na **mazda** naslov: MOHOR, Ljube Šercerja 17, 9252 Radenca. MAZDA NAJ BI

MAZDA
MAZDA NAJBO

naslov: MOHOR, Ljube Šercerja 17, 9252 Radenci.

SKUPAJ PROTI

KRI MI NALU

☎ 080-1200

**POKLIČITE !
OSTALI BOSTE ANONIMNI**

VESTNIK INIK VES

VSE ZA DOM

V PROSTORIH BIVŠE

LGM LESNINA

Tel. 069/21-396, 069/32-402

Fax: 069/32-403

- **REPRO MATERIALI ZA MIZARJE**
- **LESNI IN GRADBENI MATERIALI**
- **STAVBNO POHIŠTVO**
- **PULTI, LETVE VSEH VRST**
- **MASIVNE PLOŠČE**
- **OBLOGE, PARKETI**
- **OKOVJE, LEPILA, VIJAKI**

KRIŽANKA OB MESECU VARČEVANJA

Nagradni razpis: Med reševalce (delavci banke in njihovi svojci nimajo pravice sodelovanja), ki nam bodo poslali kupon s pravilno rešenim geslom, bomo razdelili 3 nagrade:

1. nagrada 40.000 tolarjev
2. nagrada 30.000 tolarjev
3. nagrada 20.000 tolarjev

Rešitev – kupon z nagradnim geslom pošljite **najpozneje do 18. oktobra 1997** na naslov: Podjetje za informiranje, Ulica arh. Novaka 13, 9000 Murska Sobota. Javno zrebanje pravičnih rešitev bo v torek, 28. oktobra 1997, dopoldan na Murskem valu. Izid zrebanja bo objavljen v Vestniku 30. oktobra.

Moja domača banka

Pomurska banka
Murska Sobota

KUPON

Naslov pošiljatelja:

Geslo:

vestnik, 2. oktober 1997

KINO

Kino Park

Murska Sobota

Ameriški znanstvenofantastični film *Možje* v črnem bodu vreti v četrtek, 2. oktobra, ob 18. uri, v petek, 3. oktobra, ob 20. uri ter v soboto, 4. in nedeljo, 5. oktobra, ob 18. in 20. uri.

Ameriško grozljivo Relikvija si lahko ogledate v četrtek, 2. oktobra, ob 20. uri ter v petek, 3. oktobra, ob 18. uri.

V sredo, 8. oktobra, si lahko ogledate ameriško komedijo *Prijateljci*.

Kino Gornja Radgona

Ameriški pustolovski spektakel *Izgubljeni svet* bodo v petek, 3. oktobra, ob 19. uri in 21.15, v soboto, 4. oktobra, ob 20. uri ter v nedeljo, 5. in ponedeljek, 6. oktobra, ob 18. uri.

Ameriška akcijska srhljivka *Sanjsko moštvo* pa bo na sporedu v petek, 3. oktobra, ob 19.15, v soboto, 4. oktobra, ob 18. uri ter v nedeljo, 5. in ponedeljek, 6. oktobra, ob 20. uri.

Kino Ljutomer

Ameriški film *Sanjsko moštvo* ogledate v petek, 3. oktobra, in v nedeljo, 5. oktobra, ob 20. uri.

Ameriški film *Batman in Robin* pa bo na sporedu v soboto, 4. oktobra, ob 20. uri in v nedeljo, 5. oktobra, ob 18. uri.

KINO

MALE OGLASE

ZA VESTNIK

IN MURSKI VAL
KO NAROČITE PO
TEFONU TEL. 31 998
VSAK DELAVNIK
OD 8. DO 14. URE.

kulturni koledar

KOMORNA GLASBA

RADENCI: Od četrta, 2. oktobra, do nedelje, 5. oktobra, bo v Radencih jubilejni 35. festival komorne glasbe XX. stoletja.

Program:
V četrtek, 18. oktobra, bodo v Galeriji muzeja Radenske odprli dokumentarno razstavo ob 35. letnici festivala komorne glasbe XX. stoletja. Ob 20. uri bo v Kongresni dvorani hotela Radin nastopil ansambel New Art iz Avstrije.

V petek, 3. oktobra, bo ob 20. uri v Kongresni dvorani koncert godalnega kvarteta Brodsky iz Velike Britanije.

V soboto, 4. oktobra, pa se bo v Kongresni dvorani začel kolokvij, na katerem bodo sodelovali ansambel Slavko Osterc,

referent dr. Matjaž Barbo in moderator Danilo Pokorn. Ob 17. uri bo v cerkvi sv. Cirila in Metoda koncert tria Barocco forte. Ob 20. uri pa bo v Kongresni dvorani koncert pianista Eugena Murskyja iz Rusije.

V nedeljo, 5. oktobra, bo ob 11. uri sklepna prireditev festivala s koncertom tolkalista Amyja Barbera, saksofonista Matjaža Drevenška in pianista Zoltana Petra.

LITERARNI VEČER

MURSKA SOBOTA: V četrtek, 2. oktobra, bo ob 20. uri v postorih Mikka večerno srečanje z mladim pisateljem Alešem Čarjem.

PRIPREDITVE

GORNJA RADGONA: V četrtek, 2. oktobra, ob 19. uri bo v prostorih Ljudske univerze Gornja Radgona predstavi-

tev kaset pogovorov z dr. Antonom Trstenjakom.

RAZSTAVE

MURSKA SOBOTA: V soboškem gradu je na ogled na novo postavljena stalna razstava Pokrajinskega muzeja Murska Sobota. Ogledate si jo lahko od torka do petka od 10. do 17. ure, v soboto in nedeljo pa od 10. do 13. ure. Muzej bo zaradi zborovanja slovenskih muzejskih društev 8. in 9. oktobra zaprt.

MURSKA SOBOTA: V Galeriji Murska sobota si lahko ogledate razstavo umetniške fotografije Zmaga Jeraja Krivoustneži 1966-1996. Na ogled bo do 5. oktobra.

LENDAVA: V tamkajšnji galeriji si lahko ogledate razstavo, ki je nastala na koloniji mladih likovnih umetnikov, ki se šolajo na Madžarskem.

GORNJA RADGONA: V avli kulturnega doma si lahko ogledate razstavo Meja na reki v ogledalu medijev ter fotografsko razstavo avtorja Tončija Hojzana.

LENDAVA: V grajski galeriji je na ogled rastava stalne zbirke sodobnikov, ki jo posreduje Mednarodna galerija iz Dunajske

Srede na Slovaškem.

LENDAVA: V prostorih lendavskega gradu si lahko ogledate razstavo in predstavitve zbranega gradiva VII. mednarodnega arhivskega raziskovalnega labora.

LJUTOMER: V malem razstavnem prostoru ljutomerske knjižnice si lahko ogledate razstavo likovnih del Marjana Horvata. Razstava bo na ogled do 15. oktobra.

LJUTOMER: v Galeriji Anteja Trstenjaka si lahko ogledate športno razstavo 100 let olimpiзма. Odprta bo do 11. oktobra.

MORAVSKE TOPLICE: V prostorih terapije (hodnik) je na ogled razstava del študentov likovne akademije, ki so nastala na likovni koloniji v Filovcih.

MORAVSKE TOPLICE: V Galeriji Ajda je na ogled razstava slik Alojza Makoterja.

PARIZ: Akademski slikar Sandi Červek razstavlja svoja dela v Parizu.

INGOLSTADT: V prostorih Exerzierhaus im Klenzepar je na ogled 13. razstava mednarodnega bienala male plastike, ki poteka v Murski Soboti.

Delimo vstopnice za kino

Willa Smitha poznamo po nadaljevanju Princ iz Bel Aira. praviino je napial **Daniel Donša, Stara ulica 1, 9000 Murska Sobota. Čestitamo!** Poslali mu bomo dve vstopnici za kino!

Naslednje vprašanje pa se glasi:

Kdo sta prijateljci v ameriški komediji Prijateljci?

Odgovor:

Kupon št. 29

Odgovore pošljite do 30. septembra na naš naslov: Vestnik, Ulica arhitekta Novaka 13, 9000 Murska Sobota.

Javno podjetje KOMUNALA, d. o. o., Murska Sobota
Murska Sobota, Kopališka 2

obvešča vse zainteresirane za prodajo na TREZINEM SEJMU, ki bo v sredo, 15. 10. 1997, v Murski Soboti, da lahko pošljete prijave oz. vloge za prodajo na sejmu s priloženim potrdilom o opravljanju dejavnosti na naslov: KOMUNALA, d. o. o., Murska Sobota, Murska Sobota, Kopališka 2.

Za prodajo na sejmu si je potrebno pridobiti soglasje pri pristojnem organu Mestne občine oz. za prodajo živil in gostinsko dejavnost dovoljenje Upravne enote M. Sobota.

Vplačila bomo začeli sprejemati od 6. 10. 1997 do 10. 10. 1997 vsak dan od 8. do 10. ure in od 11. do 13. ure v sejni sobi podjetja Komunala, Kopališka 2, Murska Sobota.

S plačilom si prodajalci pravočasno zagotovijo sejmski prostor.

Republiški zavod za zaposlovanje, Območna enota Murska Sobota

PROSTA DELOVNA MESTA s pogoji za zasedbo

DELAVEC BREZ POKLICIA

NEKVALIFICIRANA DELA: določen čas 2 mes.; do 07.10.97: HOZJAN S. P. NASIP, ODRANCI, JUGOVSKA UL. 16, ČREŠNJOVCI; št. del. mest: 3

POMOŽNI DELAVEC

POMOŽNA DELA V GOSTINSTVU: nedoločen čas; Samsko stanovanje; do 11.10.97: MILOSAVLJEVIČ DOBRIVOJE, CAFFE BAR AS, PARTIZANSKA ULICA 15, LENDAVA - LENDVA

POMOŽNA SLAŠČIČARSKA DELA: določen čas 12 mes.; do 03.10.97: KADRIJI ČERIM S. P. SLAŠČIČARNA NIKI, TRG ZMAGE 6, MURSKA SOBOTA

CISTILKA: določen čas 1 mes.; ostali pogoji: 20 UR NA TEDEN; do 03.10.97: TEHNOPORT D. O. O. PRODAJALNA TEKSTIL, ČREŠNJEVCI 98, GORNJA RADGONA

POMOŽNA RTV OPRAVILA: nedoločen čas; ostala znanja: Vozniški izpit za kat. B; do 07.10.97: ZEMLIČ MARJAN S. P. RTV SERVIS, UŽIŠKA 14, LJUTOMER

POMOŽNA MIZARSKA DELA: določen čas 3 mes.; ostali pogoji: POSKUSNO DELO 30 DNI; do 07.10.97: FILIPIČ MIRAN S. P. MIZARSTVO FILIPIČ, BABINCI 46, LJUTOMER

ZIDAR ZA ZIDANJE

IN OMETAVANJE

POMOŽNI ZIDAR: določen čas 2 mes.; do 07.10.97: HOZJAN S. P. NASIP, ODRANCI, JUGOVSKA UL. 16, ČREŠNJOVCI

CVETLIČAR

CVETLIČAR - PRODAJALEC: določen čas 3 mes.; do 03.10.97: DRESLER JASNA S. P. CVETLIČARNA, APAČE 115, APAČE

MIZAR

MONTER: določen čas 3 mes.; jezik: slovenski jezik - govorno in pisno; do 03.10.97: MGE - ZAVRŠNIK & DRUŽ-

PROSTA DELOVNA MESTA NA OBMOČJU

Območje	I-II	III-IV	V	VI	VII-VIII	SKUPAJ
Murska Sobota	9	13	6	1	3	33

BENIK D. N. O., MLADINSKA 7, GORNJA RADGONA

MIZAR - SERVISANT: določen čas 3 mes.; do 07.10.97: MI LESNINA D. D. PRODAJALNA POHIŠTVO MURSKA SOBOTA, BAKOVSKA ULICA 1, M. SOBOTA

MEHANIČNI KMETIJSKIH STROJEV MEHANIČNI IN MONTERJI KMETIJSKIH STROJEV: določen čas 6 mes.; jezik: nemški jezik - govorno; do 07.10.97: AGRO-RADGONA D. O. O., ČREŠNJEVCI 215, GORNJA RADGONA

ŠIVILJA

ŠIVILJA - KROJAČ: določen čas 3 mes.; do 03.10.97: PAPISS D. O. O., VUČJA VAS 38, KRIŽEVCI PRI LJUTOMERU

ZIDAR

GRADBENA DELA - ZIDAR ZA POTREBE GRADBIŠČ V MARIBORU: nedoločen čas; do 14.10.97: PETELIN IGOR S. P. BETONARNA PETELIN, TRATE 23, G. RADGONA

VOZNIK AVTOMEHANIČNI

VOZNIK AVTOCISTERNE: določen čas 6 mes.; 21. delovnih izkušenj; ostali pogoji: TEČAJ ADR: do 03.10.97: KEREĆ FRANCO S. P. AVTOPREVOŽNIŠTVO, VANČA VAS 47, TIŠINA

VOZNIK: določen čas 6 mes.; jezik: slovenski jezik - govorno in pisno; do 07.10.97: PT HOZJAN D. O. O., TRNJE 48D, ČREŠNJOVCI

PRODAJALEC

ŽIVILSKIH-PREHRAMB. ARTIKLOV PRODAJALEC ŽIVIL: določen čas 12 mes.; 12 mes. delovnih izkušenj; ostali pogoji: 38 UR NA TEDEN, POSKUSNO

DELO 2 MESECA: do 03.10.97: EMONA MERKUR LJUBLJANA MARKET, G. RADGONA, TRG SVOBODE 003, G. RADGONA

PRIPRAVNIK: določen čas 6 mes.; jezik: slovenski jezik - govorno in pisno, madžarski jezik - govorno; do 03.10.97: JORDAKI SUZANA S. P. MINI MARKET - TRGOVINA Z MEŠANIM BLAGOM, PINCE 16A, LENDAVA - LENDVA

KUHAR

KUHAR: določen čas 6 mes.; 6 mes. delovnih izkušenj; do 03.10.97: VEBERICH SABINA S. P. OKREPČEVALNICA PIZZERIA KAMIN, DOLGA ULICA 61, MORAVSKE TOPLICE

NATAKAR

NATAKARICA: določen čas 16 mes.; 6 mes. delovnih izkušenj; jezik: nemški jezik - govorno, nemški jezik - govorno, madžarski jezik - govorno; ostali pogoji: SREDNJA IZOBRAZBA DRUŽBOSLOVNE ALI TEHNIČNE USMERITVE, DRŽAVLJAN R. SLOVENIJE, LAHKO PRIPRAVNIK; do 07.10.97: MINISTRSTVO ZA FINANCE, CARINSKA UPRAVA REPUBLIKE SLOVENIJE CARINARNICA, PANONSKA ULICA 1, GORNJA RADGONA; št. del. mest: 3

EKONOMSKI TEHNIK

CARINIK: nedoločen čas; jezik: angleški jezik - govorno, nemški jezik - govorno, madžarski jezik - govorno; ostali pogoji: SREDNJA IZOBRAZBA DRUŽBOSLOVNE ALI TEHNIČNE USMERITVE, DRŽAVLJAN R. SLOVENIJE, LAHKO PRIPRAVNIK; do 07.10.97: MINISTRSTVO ZA FINANCE, CARINSKA UPRAVA REPUBLIKE SLOVENIJE CARINARNICA, PANONSKA ULICA 1, GORNJA RADGONA; št. del. mest: 3

GIMNAZIJSKI MATURANT

CARINIK: nedoločen čas; jezik: madžarski jezik - govorno, nemški jezik - govorno, angleški jezik - govorno; ostali pogoji: SREDNJA IZOBRAZBA DRUŽBOSLOVNE ALI TEHNIČNE USMERITVE, DRŽAVLJAN R. SLOVENIJE, LAHKO PRIPRAVNIK; do 07.10.97: MINISTRSTVO ZA FINANCE, CARINSKA UPRAVA REPUBLIKE SLOVENIJE CARINARNICA, PANONSKA ULICA 1, GORNJA RADGONA; št. del. mest: 3

EKONOMIST

KOMERCIALIST - TRGOVSKI POTNIK: določen čas 3 mes.; jezik: nemški jezik - govorno in pisno, slovenski jezik - govorno in pisno; ostali pogoji: DELO NA TERENU; do 03.10.97: DANVIT D. O. O., PLEŠE 1, MURSKA SOBOTA

PRAVNIK

REFERENT I ZA KADRE IN VARSTVO BORCEV: določen čas 6 mes.; 3 l. delovnih izkušenj; ostali pogoji: POSKUSNO DELO 2 MESECA, UPORABA PC; do 03.10.97: UPRAVNA ENOTA, PARTIZANSKA CESTA 13, G. RADGONA

DIPL. INŽ. KMETIJSKA

ZA RASTLINS. PROIZ.

DIREKTOR: nedoločen čas; 5 l. delovnih izkušenj; jezik: angleški jezik - govorno, nemški jezik - govorno; ostali pogoji: ALI ING. KMETIJSKA; do 07.10.97: PANONKA - SEMENARSTVO D. O. O., HODOŠ 1A, HODOŠ - HODOS

D. INŽ. GRADBEN.

ZA ORGANIZ. TEHNOLOG. DELA

VIŠJI STROKOVNI SODELAVEC I ZA POSEGE V PROSTOR: nedoločen čas; 5 l. delovnih izkušenj; do 03.10.97: UPRAVNA ENOTA, PARTIZANSKA CESTA 13, GORNJA RADGONA

PROFESOR TELESNE VZGOJE

PROFESOR ŠPORTNE VZGOJE: določen čas 11 mes.; ostali pogoji: 20 UR NA TEDEN; do 03.10.97: OSNOVNA ŠOLA RADENCI, RADGONSKA CESTA 10, RADENCI; (*)

Najugodnejša bančna posojila v Sloveniji!

- Najnižje obrestne mere - že od 7 + 6,8 odstotkov
- Najdaljši odplačilni roki - za potrošniška posojila do 5, za stanovanjska do 15 let
- Anuiteta pri potrošniških posojilih znaša lahko celo do 50 %, pri stanovanjskih pa do 40 %, vaše redne mesečne plače ali pokojnine.

Vašo vlogo rešimo takoj!

Zanimivo? Za dodatne informacije pokličite na telefonsko številko 062 / 229-2830!

Nova KBM d.d.

Poletje se je prevesilo v jesen, zato rože na prostem ne cvetijo več tako bujno. Imamo pa še nekaj fotografij z »rajskimi« cvetovi, posnetih pred nekaj tedni, zato rubrike se ne ukinjamo. Med tistimi domačijami, ki so (bile) »vse v rožah«, je tudi dvoriščna stran hiše Jolanke Škertak iz Šalovec 135. Obljubila je, da bo imela rože tudi pozimi, seveda v notranjosti hiše. Brez cvetja pač ne more. – S. S.

Ko se peljete po glavni vaški ulici v Gomilici oziroma cesti, ki povezuje to vas z Veliko Polano, opazite rože ne le na oknih domačij, ampak tudi na cestni strani dvoriščnih ograj. Zanje skrbijo: Marija Tkalec, Marija Bedernjak, Ivanka Lebar, Katarina Sobočan, Marija Hozjan, Ana Ternar in Marija Rašćan. Lepo bi bilo, ko bi jih (spomladi seveda) posneli, saj bi tako bili naši kraji še lepši. – Foto: J. Žerdin

Solze v očeh

Obiskali smo člane društva upokojencev v Noršincih, ki težko hodijo, so na berglah in na vozičku. Z mano sta bila tudi predsednik Društva upokojencev Moravske Toplice Štefan Makoter in član odbora Karel Mekicar.

Želeli smo jim izreči lepo in toplo besedo in pokazati, da nanje nismo pozabili. In ti ljudje, ki smo jih obiskali, so bili veseli našega obiska. Vsi

so nas pričakali s solzami v očeh in povedali, da si želijo še več takih srečanj in obiskov. Obljubili smo jim, da se bomo znova srečali in jim zaželeli še mnogo zdravja in zadovoljstva med nami!

Poverjenik DU Zakoč

VESTNIK

Radenska

ZVEZDA - DIANA

**Vsak trenutek
v soncu ali dežju,
vsak dan
ob vsakem času**

HALLO PIZZA DIANA

tel. (069) 32 530
mobitel 0609 63 24 91

Naročite lahko tudi
sveže pecivo, malice, kosila
ali večerje.

**Na vaš klic
odgovarja hotel Diana**

hiša odlične ponudbe

PUNTO bo morda prav na vašem gruntu?!

VESTNIK
in **LAJSTER**
NAGRAJUJETA
ZVESTOBŮ IN
NOVE NAROČNIKE

Kmalu finalno žrebanje!

NAROČILNICA
NAROČAM VESTNIK

Ime in priimek: _____

Ulica: _____

Kraj: _____

Pošta: _____

Podpis: _____

Rože meseca:

Je ena najlepših sobnih lončnic. Njena domovina je tropska Brazilija. Zraste 30-50 cm visoko in ima navzkrižno razporejene pare velikih bleščečih zelenih listov. Njen največji čar so bele žile po listih. Poleti in jeseni pa se pojavi na vsakem rastnem vršičku koničasto socvetje. Najprej se sicer pojavijo rumeno obarvani ovršni listi, nato pa cvetovi, ki so belo rumene barve. Ovršni listi ostanejo precej časa na rastlini. Razmnožujemo jo z zelenimi potaknjenci v marcu. Rumenoglavki najbolj ustreza topel prostor, kjer ni prepriha in ne premočnega sonca. Zahteva dobro zračno vlago; čim bolj je stanovanje toplo, predvsem v centralno ogrevanih prostorih, tem bolj jo moramo rositi. Pozimi temperatura ne sme pasti pod 16 stopinj Celzija. Zemlja naj bo porozna iz hranljivega komposta, gozdne prsti in mivke. Če ima rastlina ugodne razmere, raste precej hitro. Če je vlage dovolj, prenese tudi temperaturo do 24 stopinj Celzija, pri tem pa jo moramo pogosto zalivati in seveda rositi.

Pogosto se listi povesijo, še posebej, če je v stanovanju preveč vroče in zemlja presuha. Takrat

Rumenoglavka - aphelandra squarrosa

rastlino postavimo na bolj zračen prostor in jo rosimo. Rastlina pa lahko tudi segnijo, če jo preveč zalivamo. Rjavi listi se pojavijo, če je rastlina preveč izpostavljena soncu. Ko ovršni listi niso več

dekorativni, jih odrežemo tik nad najvišjim parom listov. Najpomembnejše je, da se prst nikoli ne posuši. Rumenoglavka je primerna lončnica za okno v kombinaciji z modro vijolico. Kot primerno darilo bo tistim ljubiteljem cvetja, ki imajo radi notranja okna estetsko okrašena.

OLGA VARGA

Moja domača banka

Pomurska banka d.d.

Murska Sobota

Menjalniški tečaj Pomurske banke dne 30. 9. 1997. Srednji tečaj Banke Slovenije velja od 30. 9. 1997 od 00. ure dalje.

Država	Enota	Banka Slovenije	Nakup	Prodaja
Avstrija	100	1.330,5757	1.327,00	1.344,00
Francija	100	2.788,3098	2.750,20	2.813,70
Nemčija	100	9.363,6570	9.340,00	9.460,00
Italija	100	9,5687	9,38	9,69
Švica	100	11.333,7704	11.230,90	11.490,10
ZDA	1	165,0625	166,90	169,90

Prodajamo sete tolarskih kovancev

Set, letnik 1994 in 1995, visoki sijaj
po 850 tolarjev

Set, letnik 1994 in 1995, navadno kovanje
po 450 tolarjev

Seti so na ogled v likvidaturi PE Murska Sobota, Trg zmage 7. Informacije o setih dajejo vse enote LB Pomurske banke, kjer jih je mogoče tudi naročiti.

Pa jih je dobil, moč in pooblastila namreč. Kdo drug kot visok lokalni državni uradnik ministrstva za okolje Jože Novak-Vodarski. Po izjavi novega ministra za zunanje zadeve Borisa Frleca je namreč reševanje hrotiške meje samo in le v njegovi pristojnosti, saj gre za vodnogospodarski problem. Joško se je takoj odzval in že naročil nekaj španskih jezdecev za zaščito murskih brežin na Holizi.

Ob otvoritvi nove lokalne ceste v radgonski občini, ki so jo »sfinacirali« svetniki in od odpisanih vstala Komunala, je župan Miha Vodenik-Bürgermeister sodeloval le toliko, da je podpisal naročilnico za izvoščaka, ki je v slovesni opravi zapeljal gospode svetnike po novi trasi asfaltirane ceste.

Jože Hozjan-Petrokovič ni je ponovno sklical spoved pred novinarji in jih prosil za odvezo, ker Nika nikakor ne more spraviti iz rdečih števil. Prav, da so te predvsem posledica rdeče barve na zaščitnem znaku znaku blagovne znamke enega od njegovih lastnikov - Petrola - zato jim je že predlagal, da v svojem znaku namesto rdeče barve uporabijo črno. Potem bo tudi Nika zadela.

Župan Kuzme - Grada Ludvik Kočar-Ekspresni je bil nekoliko žalosten, ker ni prišlo do delitve njegove občine. Da bi novi Občina Kuzma pomagal iz prostorskih zagat, je bil pripravljen s strokovnim svetovalcem Čarlijem Šiflarjem na čelu novemu županatu Kuzmi odstopiti kar 182 soban graškega gradu.

Tišinski župan Alojz Fligar-Investitor v svoji občini že išče elite družine, ki bi jih vselil v nova stanovanja. elitni četiti občinskega mavzoleja. S tem bi rešil tudi problem prometa v restavracijah hitre hrane, ki delujejo v omenjenem mavzoleju brez WC-jev.

Geza Džuban-Termal je vložil oster protest pri ministru Gantarju, ko je zvešedel, da se je odlok o odklopi dnini za uporabo pitne vode ponovno znašel na seji svetovne moravske občine. Hvala je izrazil tudi svoje nestrinjanje, ker bo taksa za iverjsko gramoznico uporabljena za gradnjo čistilne naprave in tega denarja ne bodo dobili krajani nerazvitega naselja Moravske Toplice, ki so tako obubožani, da ne morejo plačevati niti samoprispevka.

Šalovski župan Abraham Mladec je potem, ko med svetniki ni našel interese, ki bi bil pripravljen obdelovati občinsko posestvo, pisal, da daje posestvo v desetletni najem pod ugodnimi pogoji - 7 stotov žita na hektar. Pogodba o najemu bo veljala do konca njegovega mandata.

KESEDAN KOMI